

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
1936

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ "ΕΛΛΗΝΙΣ"

"HÉLLÉNIS,"

Revue mensuelle du Conseil National des femmes Héliènes

ΟΡΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

Συνδρομή ετήσια Δραχ. 100

Εξάμηνος " 60

Εξωτερικού... ..σελίδια 7

Εξάμηνος " 4

Τιμή εκάστου τεύχους

απλοῦ..... Δραχ. 10

διπλοῦ..... " 15

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς καὶ εἶναι προπληρωτέαι.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Ὁ ἠθικὸς ἀφοπλισμός.—Γυναῖκες φιλόσοφοι, ὑπὸ Κ. Ἐλεοπούλου.—Τὸ δημ. ψήφισμα τῆς εἰρήνης, ὑπὸ Δ. Π.—Ὁ φεμινισμός στὴν ἀρχαιότητα.—Μία ἱστορία πολὺ ἀληθινή, ὑπὸ Τατιάνας Σταύρου.—Πάψε τὰ δάκρυα (ποίημα), ὑπὸ Νίνας Κοροπούλη.—Ἡ γυναῖκα καὶ ἡ ἔκφρασίς της, ὑπὸ Βικτωρίας Ὀκάμπο.—Νὰ μὴ τὸ μάθῃ ὁ πατέρας.—Οἱ ἀρραβωνιασμένες καὶ ἡ θνικὴ οἰκονομία, ὑπὸ Λουκίας.—Ἀττική, Δύο ἀγίτες, ποιήματα ὑπὸ Συλβίου.—Καλλιτεχνικὴ κίνησις, ὑπὸ Ἀθ. Ρεδιάδου.—Ἡ οἰκογένεια Curie καὶ τὸ βραβεῖον Νόμπελ.—Ἡ Μηλῆ (ποίημα δημοῶδες).—Ἡ ἀνεμώνη (ποίημα). Ξεν. Καστρινάκη.—Ἡ διαμαρτυρία τῶν γυναικῶν κατὰ τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ περὶ πολυθεσίας νόμου.—Κίνησις Ἑθν. Συμβουλίων.—Ὁ γυναικεῖος ἀθλητισμός.—Εἰδήσεις.—Ἐκδόσεις.—Τὸ σπῖτι μας.—Ὁφέλιμοι γνώσεις.—Μόδες.

Ἐπὶ τῆς Συντάξεως ΕΛΕΝΗ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου εἰκόνα παριστάνει γυναῖκα τῆς Σκύρου μὲ τὴ τοπικὴ φορεσίαν. Μᾶς παρεχωρήθη εὐγενῶς ἀπὸ τὴν κ. Ἀγγελ. Χατζημιχαλή.

ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΟΙΝΩΝ & ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΟΝΙΑΚ
ΒΕΡΜΟΥΤ
ΜΑΥΡΟΔΑΦΝΗ
ΣΑΜΟΥ

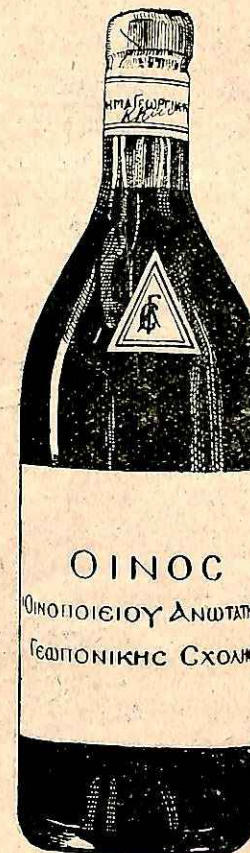
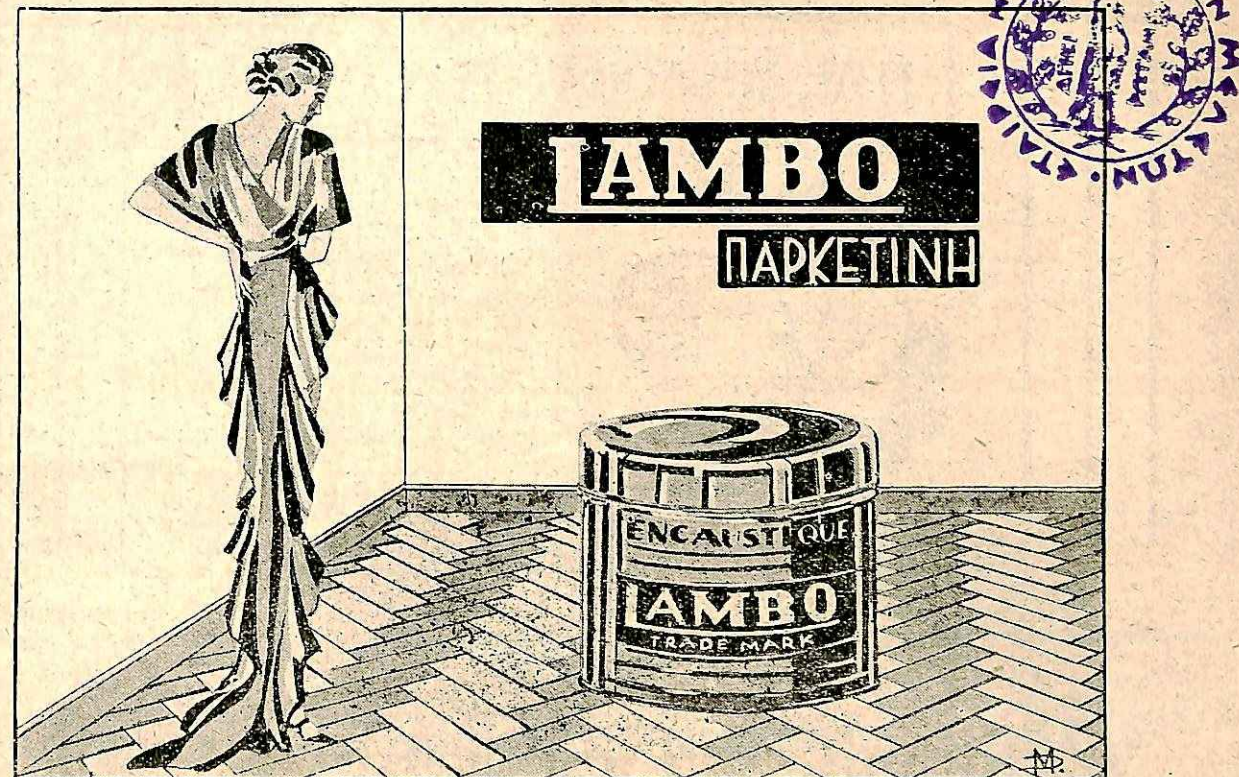
ΒΟΤΡΥΣ

ΠΡΩΙ ΚΑΙ
ΒΡΑΔΥ

OREODONT ΔΑΜΒΕΡΓΗ

SOMMAIRE

Desarmement moral.—Femmes philosophes par C. Eleopoulos.—Le plebiscite de la paix, par D. P.—Le féminisme dans l'antiquité.—Une histoire très vraie, nouvelle, par Tat. Stavrou.—Poèmes, par N. Coropouli, Xen. Castrinaki et Sylvio.—La femme et son expression, par Vict. Okambo.—Le père ne doit pas l'apprendre.—Les fiancées et l'économie nationale, par Lucie.—Expositions, par A. Rediades.—La famille Curie et le prix Nobel.—La protestation des femmes contre l'article du décret-loi sur le travail des femmes.—Activité des Conseils Nationaux.—Athlétisme féminin.—Nonnelles.—Editions.—Notre foyer.—Conseils pratiques.—Modes.

ΟΙΝΟΣ Γ.Ε.Ο.Π.

Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς Πωλεῖται εἰς τὰ καλλίτερα ἐδωδιμοπωλεῖα καὶ εἰς τὸ οἰνοποιεῖον τῆς Σχολῆς.

(Βοτάνικος Κῆπος)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΓΕΙΡΟΤΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΟΡΕΑ 28. Παπακώστα
ΗΜΕΡΑ 10-9-81
ΑΡΙΘ. 30254

ΤΙ ΛΕΥΚΑ ΔΟΝΤΙΑ ΠΟΥ ΕΧΕΤΕ!

Παρατηρήσατε μόνη σας τον γρήγορο και αποτελεσματικό τρόπο με τον οποίον η ΚΟΛΥΝΟΣ επί ξηράς ψήκτρας καθαρίζει και λευκαίνει τα δόντια. Κατόπιν αυτής της αποδείξεως δεν έχετε ανάγκη ν' ανατρέχετε σ' παλαιές αντιεπιστημονικές μεθόδους. Κανένα άλλο αναγνωρισμένο παρά της έπιστήμης προϊόν δεν λευκαίνει και στιλβώνει τα θαμπά και κιτρινωμένα δόντια, και εξυγιαίνει το στόμα, όσο η ΚΟΛΥΝΟΣ. Δοκιμάσατε από σήμερα την οδοντοκρέμαν

ΚΟΛΥΝΟΣ

ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ: ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ, ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 8 - ΑΘΗΝΑΙ

Μπιμπίκια και ακάθαρτο Δέρμα τα έχασα όλα!

Άφ'ότου υπάρχει η Λοσιόν προσώπου Scherk δεν μου χρειάζεται τίποτε άλλο παρά κάθε πρωί και βράδυ να πλύνωμαι μ'αυτή. Όλες η ακαθαρσίες εξαφανίζονται και η επιδερμίδα μου γίνεται διαφανής και λεία. ● Είς φιαλίδια των Δρχ. 35.- (τσάντας), 55.-, 90.- και 175.- ● Το βράδυ, μετά το καθάρισμα του προσώπου με την Λοσιόν Σέρκ χρησιμοποιήσατε την

κρέμα νυκτός του Scherk. Χάρις στα τονωτικά έλαια που περιέχει είναι πολύτιμος τροφή για την ανανέωση της επιδερμίδος. Scherk Cold Cream είς tubes των Δρχ. 35.- και 50.-

SCHERK

Επίσης είς βάζα των Δρχ. 70.- και 125.-. Δείγματα κρέμας αποστέλλονται έναντι 5δραχ. γραμματοσήμου. Γεν. Άντηπος: Π.Ι. Μαγκριώτης, Νίκης 10

Scherk
Face
Lotion
Λοσιόν όιά τό πρόσωπον

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΛΙΔΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΑΔΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ, 26

ΕΤΟΣ ΙΣΤ'

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1936

ΑΡΙΘ. 2

Ο ήδικός άφοπλισμός.

ΜΕ μεγάλη χαρά και ανακούφισι χαιρετίζομε την ωραία προσπάθεια του Βασιλέως, όπως συμφιλώση πλέον δριστικώς τους Έλληνας, που τόσα χρόνια ζούν διχασμένοι με το μίσος ανάμεσί τους και το φανατισμό.

Αν και το περιοδικό μας ουδέποτε δέχτηκε στις στήλες του τη κομματική πολιτική που δημιουργεί τεχνητούς φραγμούς και παρεξηγήσεις μεταξύ των πολιτών, νομίζομεν όμως ότι έχουμε το δικαίωμα να εκφράσωμε σήμερα τη χαρά μας για τη χειρονομία του Βασιλέως και της κυβερνήσεώς του.

Είμεθα εκ πεποιθήσεως ειρηνόφιλες και κάνομε κάθε προσπάθεια για να συνεργασθώμεν επιτυχώς με τις διεθνείς πασιφιστικές οργανώσεις για την πραγματοποίησι μιᾶς μελλοντικής παγκοσμίου ειρήνης. Πρωταρχικό καθήκον όμως ημών των γυναικῶν εἶνε να συντελέσωμεν όπως βιαιεύση ειρήνη στον τόπο μας, να καταργήσωμεν δηλ. ημεῖς πρώτες τα όπλα του μίσους, της καχυποψίας, του φανατισμοῦ, και να σκεφθοῦμεν όλες, ότι το Έθνος χρειάζεται σήμερα τον καθένα την καθεμία, και ότι δεν μπορούν ἐπ' άπειρον να εξοντώνουν οι μὲν τους δέ. Πρέπει απολύτως ό ένας να σέβεται την ιδεολογία του άλλου και να μη τον θεωρεῖ ἐχθρό του γιατί τυχαίνει να ἔχη άλλη γνώμη.

Ο πραγματικός άφοπλισμός θα εἶνε χωρίς αποτέλεσμα, εάν ό κόσμος δεν απαλλάξη, δεν άφοπλίση πρώτα την ψυχή του άπ' όλα τ' άπαίσια αἰσθήματα του μίσους και της κακίας.

Ό,τι δέ ισχύει για τις διεθνείς σχέσεις των λαῶν, εἶνε ακόμα πιό σωστό για το έθνος. Πάντοτε θα υπάρχουν βέβαια διαφορές ιδεῶν και αντιλήψεων. Αλλ' εάν εἶνε ζωτική ανάγκη για τη πνευματική ζωή και για το κοινωνικό πρόβλημα η σύγκρουσις των αντιθέτων ιδεῶν, όφειλουν ἐν τούτοις οι άνθρωποι να βάλουν πειθαρχία σ' αυτές τις διαστάσεις, αντί να τις μεγαλώνουν. Πόσο δέ εύκολη θα εἶνε η προσπάθεια αυτή, εάν όλοι και όλες εἶχομεν ένα και το αυτό ιδεῶδες: να υπηρετήσωμε πρωτίτως την πατρίδα.

Την ημέρα που θα ἔχουν καταλάβει όλοι ότι τ' άτομικά συμφέροντα, οι προσωπικές γνώμες πρέπει να κάμουν τόπο στο έθνικό συμφέρον, την ημέρα εκείνη θα εἶνε κερδισμένη η υπόθεσις, η δέ προσπάθεια του καθενός θα βροῇ πλούσια ἀμοιβή με το ότι εξυπηρέτησε το κοινὸ καλὸ και το ἔργο της ειρήνης.

Γι' αυτή την άποστολή ήδικού άφοπλισμοῦ και έθνικῆς ένώσεως πρέπει να ἐργασθώμεν και οι Έλληνίδες. Μερικὲς χώρες ἔχουν ανάγκη σιδηρόειας πυγμῆς για να επιβληθῇ η τάξις και για να πειθαρχήση ό λαός.

Ας αποδείξωμεν ότι είμεθα άρκετά πολιτισμένοι ὥστε ν' αποκτήσωμε με την ελευθερίαν μας θέλησι, ό,τι επιβάλλουν άλλοι με τη βία. Εάν τὸ επιτύχωμε, θ' ανακτήση η Έλλάς πάλιν τη θέση της, όχι μόνον στα Βαλκάνια αλλά και στον κόσμο όλόκληρο, και θα παύση να εἶνε χώρα που χρειάζεται τη κηδεμονία των ισχυρῶν.

Γυναῖκες φιλόσοφοι.

ΕΝ είναι δυνατόν νὰ παρασταθῇ εἰς τὴν φαντασίαν ἐντελεστέρα γυναικεία προσωπικότης ἀπὸ τὴν γυναῖκα φιλόσοφον, ὅπως τὴν παρέδωκεν ὁ θρύλος ἢ ἡ ἱστορία ὡς πλάσμα σοφὸν καὶ ἐμπνευσμένον, τὸ ὁποῖον ἐπέβαλεν εἰς τοὺς συγχρόνους καὶ τοὺς μεταγενεστέρους νὰ ἀναγνωρίσουν τὴν **ξεχωριστὴν** ἀξίαν μιᾶς γυναικείας μεγαλοφυΐας εἰς τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς γνώσεως. Εἶναι μετρημένα τὰ ὀνόματα τῶν γυναικῶν ποὺ ἐφιλοσόφησαν, ἀλλ' ἀκριβῶς, ἐπειδὴ εἶναι τόσον ὀλίγα, περιβάλλονται μὲ πολλὴν γοητείαν καὶ ἐμφανίζονται ὡς σεμνὰ σύμβολα εἰς ἐκείνους ποὺ αἰσθάνονται καθαρὰ καὶ βαθειά, ὅτι καὶ «γυναῖξί φιλοσοφητέον». Χρειαζεται βεβαίως πολλὴ ἐπιφύλαξις καὶ πολὺς ἔλεγχος εἰς ὅσα παραδίδονται γύρω ἀπὸ τὰ ὀνόματα αὐτά, φαίνεται ὅμως ἀκριβὲς τοῦτο: ὅτι ὁσάκις αἱ διαισθαντικαὶ δυνάμεις τῆς γυναικείας ἐπειθάρχησαν εἰς τοὺς νόμους τῆς διανοήσεως καὶ ὁ φυσικὸς μυστικισμὸς τῆς ἐφωτίσθη μὲ τὴν συστηματικὴν γνῶσιν, καὶ ὥρθωσεν αὐτὴ νὰ ἀνιχνεύσῃ μὲ πολλὴν ἀσφάλειαν καὶ ἀκρίβειαν εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦ ἀγνώστου, ἐπροχώρησε μὲ ἐπιμονὴν εἰς τὴν ἔρευναν μιᾶς ἀληθείας καὶ ἀκόμα ἀντελήφθη μὲ τὴν δυνατὴν κατ' ἀνθρώπον αἴσθησιν γενικὰς ἀρχὰς καὶ αἰτίας. Καὶ τότε μὲ θαυμαστὴν εὐγλωττίαν — γίνεται κανεὶς εὐγλωττοῦς ὅταν φθάσῃ εἰς τέτοια διανοητικὰ ὕψη — καὶ μὲ λεπτοτάτας ἀποχωρήσεις ἐκφράσεως κατ' ὅσον νὰ μεταδίδῃ ὅ,τι αὐτὴ εἶδεν εἰς τὴν φιλοσοφικὴν τῆς ἀναζήτησιν καὶ νὰ περιγράψῃ ὅσῃν αἴγλην καὶ κάλλος ἀναδίδει ἡ **ἀλήθεια** ἔστω καὶ ἀπροσπέλαστος εἰς τὴν ἀστροφικὴν τῆς ἀπόστασιν. Ἐλαμπε εἰς κύκλους ἀκροατῶν, ἐφώτιζε καὶ ἐσαγῆνευε ψυχάς, ἐκυριάρχησεν εἰς τὸν θαυμασμὸν τῶν συγχρόνων καὶ εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῶν ἐφεξῆς γενεῶν.

Δὲν θὰ σταματήσω ἰδιαίτερος εἰς κανένα ἀπ' αὐτὰ τὰ ὀνόματα, διότι ἂν ἐπιχειρήσῃ κανεὶς κάτι τέτοιο, ὀφείλει νὰ πλαισιώσῃ τὰς ὑπάρξεις αὐτὰς εἰς μίαν πραγματικὴν ζωὴν, ὁπότε θὰ κινδυνεύσῃ νὰ ἀποσυντεθῇ αὐτὴ ἢ

παράστασις, ποὺ εἴμπορεῖ νὰ ἔχῃ διὰ τὴν παιδευσιν τῆς σημερινῆς γυναικός· μεγαλυτέραν σημασίαν, ἀπ' ὅσῃν μία ἀναζήτησις εἰς τὴν πραγματικὴν τῆς ὑπαρξίν καὶ δρᾶσιν.

Δὲν πρόκειται νὰ ἀπολογηθοῦμεν ἱστορικῶς ὅτι ἡ γυναῖκα εἴμπορεῖ νὰ φιλοσοφήσῃ, ἀλλὰ νὰ συγκινηθῇ ἀπὸ τὴν ἰδέαν τῆς γυναικείας μὲ τὴν ἀναλυτικὴν σκέψιν, ἐκείνης ποὺ τείνει τὴν ψυχικὴν ἀκοήν τῆς εἰς τὴν προσταγὴν τοῦ Θεοῦ «ζήτησε τὴν γνῶσιν». Τὴν ἰδέαν αὐτὴν θὰ τὴν πάρωμεν ἀπὸ τὴν παράδοσιν ἀπὸ τὰς φημισμένας γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι συνεδύαζαν τὴν σοφιστικὴν μὲ τὴν μιντικὴν τέχνην, ⁽¹⁾ ἀπὸ ἐκείνας ποὺ ἐφοιτοῦσαν πρόθυμα εἰς ἀκροάσεις φιλοσόφων, ⁽²⁾ ἀπὸ ἐκείνας ποὺ ἐκυρήχθησαν ὡς διδάσκαλοι ⁽³⁾ συστημάτων ἢ θιασώτιδες φιλοσοφικῶν τρόπων. ⁽⁴⁾

Μία σύνθεσις ἀπὸ χαρακτηριστικὰ καὶ ἰδιότητάς των παρουσιάζει τὸν γυναικεῖον αὐτὸν τύπον εἰς τὴν ἰδανικὴν του τὴν πληρότητα καὶ ἐντελέθειαν: Λεπτοτάτη δεκτικότης τῶν ἐντυπώσεων τοῦ φυσικοῦ κόσμου, μεταπλαστικὴ δύναμις κάθε πραγματικότητος εἰς ἰδέαν, ἐπιμονὴ ἀναζητήσεως καὶ ἐρεῦνης, ἐμπνευσις ἀπὸ τὰ μυστικώτατα τῆς ψυχῆς βάθην· αὐτὴ εἶναι ἡ τετράγωνη σύνθεσις τῆς γυναικείας φιλοσοφικῆς ἰδιοφυΐας. Εἰς τὴν ἐκδήλωσίν τῆς ἡ ἰδιοφυΐα αὐτὴ εἶναι ἐντυπωσιακὴ καὶ μεγαλήγορος, ἀλλὰ χωρὶς νὰ πλέκῃ λεκτικούς δόλους καὶ χωρὶς νὰ παραλείπῃ ἐνσυνείδητα ἀνεξέλεγκτον αὐτὴν τὴν ἀπλουστάτην λογικὴν ἀποδείξιν.

Εἰς τὴν διδαχὴν τῆς πειστικῆς καὶ εἰλικρινὰς ἐμφορημένη ἀπὸ τὴν βεβαιότητα τοῦ «οὐδὲν οἶδα» σοφίζει ὅσους πραγματικὰ ζητοῦν νὰ

(1) Ὅπως ἡ Διοτίμα τοῦ Πλατωνικοῦ συμποσίου ποὺ ἐξώρκιζε συμφορὰς καὶ ἀνέλυε μὲ τόσῃν ὑψηγορίαν τοὺς ἐρωτικούς λόγους.

(2) Ὅποια ἡ ἐκ Φλιούντος Ἀξιοθέα καὶ ἡ Μαντινικὴ Λασθένεια.

(3) Ὡς ἡ Ἀλεξανδρινὴ Ὑπατία.

(4) Τέτοια ἡ Ἱππαρχία, ἡ ὁποία ἠκολούθησε τὸν βίον τῶν κυνικῶν.

μάθουν καὶ συντρίβει ὅσους ἐμφανίζονται μὲ τὸ ἀπαίσιον προσωπεῖον τῆς σοφιστικῆς καὶ τῆς πολυγυνωσίας.

Τέτοιον ἢ ἄλλον ἰδανικὸν τύπον φιλοσόφου γυναικὸς ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ παραστήσῃ κατὰ ἰδικὰς του πάντοτε προδιαθέσεις καὶ κατὰ τοὺς ἰδικούς του ὁραματισμούς, ἐφ' ὅσον τὰ πραγματικὰ δεδομένα εἶναι τόσον ὀλίγα καὶ ἀκαθόριστα. Ἀλλ' ἂς προσγειωθῶμε νὰ ἀναγνωρίσωμεν εἰς ποίαν πραγματικὴν σχέσιν εὐρίσκεται σήμερον μὲ τὴν φιλοσοφίαν ἡ γυναικεία διανόησις. Πρὸς ἐκείνον τὸν τρόπον τῆς φιλοσοφίας, ὅστις προσπαθεῖ νὰ ἀνορθῇ εἰς γενικὰς ἀρχὰς καὶ αἰτίας, ὅστις ἐπινοεῖ καὶ τελειώνει ἓνα ὁλόκληρον σύστημα, φαίνεται ἐλάχιστα ἢ καὶ καθόλου πρόσφορος ὁ γυναικεῖος νοῦς. Ὅχι διότι δὲν ἔχει τὴν εὐχέρειαν τῆς ἀναγωγῆς, ὅχι διότι δὲν εἶναι ἀρκετὰ περιοριστικός, ὥστε νὰ συγκρατήσῃ τὰς γενικότητας — εἰς ἄλλα πεδία σκέψεως ἢ γυναῖκα ἐπέδειξε τὰς ἱκανότητάς αὐτὰς — ἀλλὰ διότι, πιστεύω, δὲν στέργει νὰ θυσιάσῃ μίαν ἐπὶ μέρους ἀλήθειαν, τὴν ὁποίαν συνέλαβεν ὁλόφωτον καὶ ὁλοκληρωμένην εἰς μίαν κεντρικὴν ἀρχὴν ἐρμηνευτικὴν ὅλων. Αὐτὸ διαφαίνεται ἀπὸ τὰ παραδοθέντα περὶ φιλοσόφων - γυναικῶν, αὐτὸ πραγματοποιεῖται καὶ σήμερον παρ' ὅλην τὴν ἐπίδοσιν τῆς γυναικείας μεγαλοφυΐας εἰς ἄλλας θεωρητικὰς εἰδικὰς ἐρεῦνας. Ἡ μόνη ποὺ ὁμολογεῖται ὡς συστηματικὴ φιλόσοφος, εἰς τὸ παρελθόν, ἡ Ἀλεξανδρινὴ Ὑπατία, ἦτο νεοπλατωνικὴ, ἠσπάζετο δηλαδὴ ἐκείνο τὸ φιλοσόφημα ποὺ ἦτο ἐκλεκτικὸν εἰς τὰ δόγματα, καὶ ἐβασίζετο περισσότερον εἰς τὴν υπερλογικὴν γνῶσιν. Καὶ σήμερον δὲν ἔχομεν νὰ ἐπιδεῖξωμεν γυναῖκα ἀπὸ καθέδρας φιλόσοφον ἢ ἀρχηγὸν μιᾶς ὠρισμένης φιλοσοφικῆς αἰρέσεως. Ἀλλὰ ἂν ζητήσωμεν, θὰ εὕρωμεν εἰς κάθε δημιουργίαν τῆς γυναικείας μεγαλοφυΐας δόσιν φιλοσοφικῆς σκέψεως τόσῃν καὶ τέτοιαν ὥστε νὰ πειθώμεθα ὅτι ἡ γυναικεία διανόησις εἶναι ἱκανὴ νὰ φθάσῃ μὲ τοὺς δεδομένους πνευματικούς δρόμους εἰς μίαν ἐπὶ μέρους ἀλήθειαν, ἀλλ' ἀδυνατεῖ ἢ ἀπαίσιον νὰ μεταβῇ ἢ νὰ θυσιάσῃ ἓνα ὁλοκληρωμένον καθ' ἑαυτὸ καὶ καθαρὸν διανόημα, διὰ νὰ φανῇ συνεπὴς εἰς ἓνα γενικὸν νόμον.

Αὐτὸ βεβαίως ὁμολογεῖται οὔτε πρὸς ἔπαινον οὔτε πρὸς ψόγον, ἀλλ' ὡς εἰλικρινὴς ἀναγνώρισις τῆς γυναικείας κλίσεως εἰς ἰδιάζοντα τρόπον φιλοσοφίας, ὅπως τοῦλάχιστον ἐκδηλώνεται ἕως τώρα αὐτὴ ἡ κλίσις εἰς τὰ ἀποτελέσματα τῆς. Ἄς εἶναι ἀρκετὸν ὅτι ἡ γυναικεία ἰδιοφυΐα δημιουργοῦσα σήμερον εἴτε εἰς τὸ πεδίον τῆς τέχνης, εἴτε τῆς ἠθικῆς, εἴτε τῆς ἐπιστήμης ἐπιδεικνύει ψυχὴν θαυμασίως δεκτικὴν τοῦ φωτισμοῦ τῆς ἀληθείας. Ἴσως μάλιστα πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ κατὰ φύσιν διαφορετικὴ νοοτροπία τῆς γυναικείας ἔχει καὶ διάφορον προσορισμὸν εἰς τὸ πνευματικὸν πεδίον, ὅτι δηλαδὴ εἶναι τεταγμένη νὰ ὑπηρετῇ τὴν γνῶσιν μὲ τὴν περιορισμένην ἀλλὰ καθαρὰν ἔρευναν, μὲ ἐκείνην ποὺ δὲν ἀνάγεται εἰς τὸ ΟΝ ἀλλὰ ἀναγνωρίζει καὶ ὑπαισθάνεται ἔντονα τὰς ἐκδηλώσεις του.

ΚΑΛΛΙΠΡΩΗ Ν. ΕΛΕΟΠΟΥΛΟΥ

Στήλη Εἰρήνης.

Τὸ δημοψήφισμα διὰ τὴν Εἰρήνην.

Ἄν καὶ παρήλθαν ἀρκετοὶ μῆνες, ἀπὸ τὸ δημοψήφισμα διὰ τὴν Εἰρήνην τὸ ὁποῖον διενεργήθη στὴν Ἀγγλίαν μὲ τὸ εὐχάριστο γνωστὸ ἀποτέλεσμα, ἐν τούτοις, ἐπανερχόμεθα σ' αὐτὸ καὶ παραθέτομεν ἄγνωστες λεπτομέρειας, χάριν τῶν ἀναγνωστῶν καὶ ἀναγνώστων τῆς «Ελληνίδος».

Ἡ πρώτη δοκιμὴ τοῦ δημοψηφίσματος, ἔγινε στὸ Ilford μὲ ἓνα ἐρωτηματολόγιον, τὸ ὁποῖον εἰσηγήθη τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1934 ὁ κύριος C. J. A. Boorman ἐκδότης τοῦ «Ilford Recorder» καὶ ἐκ τῶν ἀρχηγῶν τῆς ἑνώσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν στὸ Ilford.

Μὲ τὴν ἐφημερίδα, καὶ μὲ τὴ βοήθεια 500 περίπου ἐθελοντῶν συνεργατῶν, ὁ κ. Boorman, ἐξηκρίβωσε, ὅτι ἦτο καὶ δυνατόν καὶ πρακτικὸ, νὰ ἔχῃ τὴν δημοσίαν γνώμην, ἐπὶ θεμάτων, τὰ ὁποῖα ἄλλοτε ἦσαν ἀποκλειστικὸν προνόμιον τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος διπλωματῶν καὶ πολιτικῶν.

Τὰ εὐχάριστα ἀποτελέσματα τοῦ τοπικοῦ αὐτοῦ δημοψηφίσματος, ἐνεθάρρυναν τοὺς πολιτικούς τῆς Ἀγγλίας καὶ ἰδίως τὸν λόρδον Cecil νὰ γενικευθῇ αὐτὸ διὰ νὰ ἀκουσθῇ ἡ γνώμη καὶ ὅλης τῆς Ἀγγλίας. Ἀπὸ τὸ δημοψήφισμα αὐτὸ ἐξηρτάτο πολὺ τὸ κύρος τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν ἡ ὁποία εἶναι ὁ πρωτεργάτης διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῆς Εἰρήνης. Τὸ τόλμημα ἦτο πολὺ μεγάλο καὶ ὑπῆρξε ἓνα σπουδαῖο δημοκρα-

τικό πείραμα. Διὰ πρώτην φορά, ὁ λαὸς τῆς Ἀγγλίας εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀκουσθῇ ἡ γνώμη του σὲ ἓνα ἑνιαῖον ἀποτέλεσμα, ὑπεράνω πολιτικῶν κομμάτων καὶ ἀνεπηρέαστον ἀπὸ τὴν ἑξαψὴ καὶ τὸν ἀνταγωνισμὸν μιᾶς πολιτικῆς ἐκλογῆς. Διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ πλήρως μιὰ τέτοια προσπάθεια, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τὴν ἀναλάβουν μὲ ἐλαφρότητα. Διότι ἂν δι' οἰανδήποτε αἰτίαν ἀπετύγχανε, ἂν τὸ κοινὸν ἠρνεῖτο ν' ἀπαντήσῃ, ἢ ἂν τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ἀπέβαινε ὑπὲρ τῆς Μ. Βρετανίας ἢ ὁποία θὰ ἠναγκάζετο νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἑθνῶν καὶ τὸ συλλογικὸν σύστημα,μποροῦσε, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἶπαμε νὰ προκύψῃ μεγάλο κακό. Ὁ Λόρδος Cecil, εἶχε τὸ ἀπαιτούμενον θάρρος καὶ τὴν προβλεπτικότητα ὥστε νὰ ἀναλάβῃ τὴν πρωτοβουλία τῆς κινήσεως αὐτῆς. Εἶχε πεισθῇ, ὅτι ἐκεῖνοι πού ἔλεγαν, ὅτι ἡ Μ. Βρετανία ἦτο ἀπαθὴς στὸ ζήτημα τῆς ἐνισχύσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν εἶχαν ἄδικο. Διότι, αὐτὸς ὡς ἓνας ἀπὸ τοὺς ἰδρυτὰς τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν, ὡς ἀντιπρόσωπος σὲ πολλὰς Συνελεύσεις, καθὼς καὶ μέσα στὸ συμβούλιον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν μέχρι τοῦ 1921, πρόεδρος δὲ μέχρι τοῦ 1923, ὑπῆρξε στενὰ συνδεδεμένος μὲ τὴν δημοκρατικὴν εἰρηνιστικὴν ἐργασία καὶ ἐπομένως ἦτο σὲ θέσιν νὰ διαπιστώσῃ, ὅτι ἡ Κοινωνία τῶν Ἑθνῶν, εἶχε τὴν μεγάλην υποστήριξιν τῆς πλειονότητος τοῦ Βρετανικοῦ λαοῦ.

Τὸ πρῶτον μέλημα τοῦ δημοψηφίσματος ἦτο, ν' ἀποδείξῃ, ὅτι ὁ Βρετανικὸς λαὸς ἀκολουθοῦσε τὴν γνώμην τὴν ὁποίαν ἐξέφρασε ἡ κυβέρνησις, ὅπως καταστήσῃ κύριον σημεῖον τῆς Βρετανικῆς πολιτικῆς τὴν ἐνίσχυση καὶ διάδοσιν τοῦ θεσμοῦ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν.

Δεύτερον, ὅτι ἡ ἐκδήλωσις μιᾶς τόσοσιν ὀγκώδους γνώμης, θὰ ὤφειλε νὰ εἶχε μιὰ σπουδαία ἐπίδρασιν στὴν εἰρηνιστικὴν κίνησιν τῶν διαφόρων λαῶν καὶ τρίτον.

Νὰ διεγείρῃ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν συζητήσιν ἐπὶ ζητήματος ζωτικωτάτου διὰ τὸν καθένα. Τὸ ἐρωτηματολόγιον τοῦ γενικοῦ δημοψηφίσματος περιεῖχε πέντε ἐρωτήματα.

1) Πρέπει ἡ Μ. Βρετανία ν' ἀποτελῇ μέλος τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν;

2) Εὐνοεῖτε τὴν γενικὴν ἐλάττωσιν τῶν ἐξοπλισμῶν μὲ τὴν διεθνήν συγκατάθεσιν;

3) Εὐνοεῖτε τὴν γενικὴν κατάργησιν τοῦ ἐθνικοῦ στρατιωτικοῦ καὶ ναυτικοῦ ἀεροδρομίου μὲ τὴν διεθνήν συγκατάθεσιν;

4) Θὰ ὤφειλε ν' ἀπαγορευθῇ ἡ κατασκευὴ καὶ πώλησις ὁπλῶν δι' ἰδιωτικὸν ὄφελος, μὲ τὴν διεθνήν συγκατάθεσιν;

5) Νομίζετε, ὅτι ἂν ἓνα κράτος ἐπιμένει νὰ ἐπιτεθῇ ἐναντίον ἄλλου, τὰ λοιπὰ κράτη ὀφείλουν νὰ συνασπισθοῦν διὰ νὰ τὸ σταματήσουν;

α.) μὲ ὁικονομικὰ καὶ ὄχι στρατιωτικὰ μέτρα,

β.) ἂν εἶναι ἀνάγκη μὲ στρατιωτικὰ μέτρα;

Εὐτυχῶς τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ δημοψηφίσματος ἦτο καταπληκτικὸν καὶ ἔτσι διεσκεδάσθησαν οἱ φόβοι ἐκείνων πού ἀμφέβαλλον διὰ τὴν ἐπιτυχίαν του. Ὁ Ἀγγλικὸς λαὸς μὲ τὴν πράξιν του αὐτὴ κατεδίκασε κάθε προσπάθεια πού σκοπὸν ἔχει νὰ αἰματοκυλίσῃ πάλιν τὸν κόσμον καὶ ἐστάθῃ φρουρὸς ἄγρυπνος στὸ πλευρὸ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν διὰ τὴν ἐπιβολὴν καὶ ἐπικράτησιν τῆς Εἰρήνης. Ἀμφιβάλλομε ἂν ἐπαναλαμβάνομεν τὸ πείραμα αὐτὸ καὶ σὲ ἄλλα κράτη, θὰ ἔδιδε ἀντίθετα ἀποτελέσματα. Ὁ κόσμος κουράστηκε. Κάθε εἰδους πληγὴς πού ἄφησε ὁ παγκόσμιος πόλεμος, ἐθνικῆς, ὁικονομικῆς, σωματικῆς ἐξακολουθοῦν, παρὰ τὴν παρέλευσιν τόσων ἐτῶν νὰ τὸν τυραννοῦν. Ἡ θεραπεία συντελεῖται τόσο βραδέως, ὥστε μὲ τρόπον καὶ φρίκην θὰ ἔβλεπε μιὰ νέα διεθνήν περιπλοκή.

Δ. Π.

Ci vis pacem para pacem.

Ἐφ' ὅσον ἡ κατασκευὴ ὕλικου πολέμου καὶ ἡ ἐτοιμασία γιὰ τὸν πόλεμον εἶναι ὁ μόνος μας τρόπος γιὰ νὰ παρασκευάσωμε τὴν εἰρήνην, θὰ προετοιμάζομεν σχεδὸν ἀσφαλῶς τὸν πόλεμον.

Ὁ φεμινισμὸς στὴν ἀρχαιότητα.

Εἰς τὸν διάλογον τοῦ Πλάτωνος, τὸν ἐπιγραφόμενον «Τιμαῖος ἢ περὶ φύσεως», εὐρίσκομεν τὸ ἑξῆς χωρίον:

Σωκράτης. Καὶ μὲν δὴ καὶ περὶ γυναικῶν ἐπεμνήσθημεν, ὡς τὰς φύσεις ταῖς ἀνδράσι παραπλήσιας εἶναι ξυναρμολογηστέον, καὶ τὰ τῶν ἐπιτηδεύματων πάντα κοινὰ κατὰ τὸν πόλεμον καὶ κατὰ τὴν ἄλλην διαίτην δοτέον πάσαις, ἦτοι:

Καὶ περὶ γυναικῶν λοιπὸν ἀνεφέραμεν ὅτι ἀφοῦ κατὰ τὰς σωματικὰς δυνάμεις εἶναι παραπλήσιαι μὲ τοὺς ἄνδρας, πρέπει νὰ δόσωμεν καὶ εἰς πάσας κοινὰ καὶ πάντα τὰ ἐπιτηδεύματα καὶ κατὰ τὸν πόλεμον καὶ κατὰ τὸν ἄλλον βίον.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΜΕ στίς ἀναγνώστριάς μας, ὅτι τίς ἡμέρες αὐτὲς μποροῦν νὰ ἐγγραφοῦν στοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους γιὰ ν' ἀποκτήσιν τὴν δημοτικὴν ψήφον. Καμμία δὲν πρέπει νὰ παραλείψῃ τὴν ἐγγραφὴν αὐτήν, ἐν ἀναμονῇ τῆς τελικῆς ἰσοπολιτείας, πού ἐλπίζομεν ὅτι θὰ δοθῇ σὲ προσεχῆς μέλλον.

Τὸ Διήγημά μας

Μιὰ ἱστορία πολὺ ἀληθινή.

ΣΑ βγήκε ἡ διαταγὴ γένηκε θρήνος σωστός. Εἴτανε τότε πού ὁ φόβος μὴν ξεχυθεῖ ἡ Ἄνατολὴ σύσσωμη, ἔκανε τοὺς Ἑγγλέζους τῆς κατοχῆς νὰ τὰ χάσουν.

Δὲν ξέφτανε πὼς νὰ γλυτώσουν ἀπ' αὐτὸν τὸν ἀλλιώτικον κίνδυνον. Δὲν εἴτανε χαράκωμα ἐδῶ κι' ἀμπρὶ καὶ πράγματα γνωστά. Σφαγὴ καὶ φωτιά. Μιὰ Ἄνατολὴ ἄγνωστη γιὰ κείνους, ἓνα ἀνθρωπομάζωμα μὲ σαλβάρη, γαῖταγάνη στὸ χέρι γυριστὸ καὶ κάμα ἀκονισμένη. Ἄλλος κόσμος! Ἐπειτα εἴτανε καὶ τὸ περίφημον γόητρο πού ἔπρεπε δὲ νὰ μὴν κουρελιαστῇ.

Γιὰ τοῦτο βγάλανε τὴ διαταγὴ: Νὰ φύγουν οἱ γυναῖκες ὅλων τῶν Ἀγγλῶν στρατιωτικῶν μέσα σὲ σαρανταοχτὼ ὥρες! Νὰ φύγουν μὴν τίς ἔχουν ἐμπόδιο σὰν ἔφτανε ἡ ὥρα νὰ τὸ σκάσουν κι' αὐτοὶ ἢ σὰ γινότανε καμμιά σφαγὴ.

Ὅμως μήτε μιὰ Ἑγγλέζα «σύζυγος» δὲ βρίσκουνταν γιὰ μυρουδιὰ μέσα σ' ὅλο ἐκεῖνο τὸ γυναικομάνι. Οἱ στρατιῶτες τοὺς κ' οἱ ναῦτες μόλις ἤρθανε στὴν Πόλιν λιμασμένοι ἀπὸ γυναικες ρίχτηκαν καὶ παίρνανε στὰ τυφλὰ ὅποια μαυρομάτα λάχαινε στὸ διάβα τους. Καλοπαγερεῦντηκαν κάτι λιγνές, μισότριβες, παρατημένες ἀπ' τοὺς Γερμανοὺς, χωρὶς δράμι κρέας ἀπάνου τους ὕστερα ἀπ' τὴν τετράχρονη νηστεία τοῦ πολέμου.

Ὅλες βρῆκαν κι' ἀπὸ ἓνα Τζῶνη ξανθό, χαρούμενο, ἡλιοψημένο πού τὸ θαρροῦσε μεγάλη εὐτυχία νὰ τίς παντρευτεῖ. Ἀνάμεσά τους, εἶναι ἡ ἀλήθεια, ξεχώριζαν κάτι ντροπαλὰ νοικοκυροκόριτσα ἄξια καὶ πονηρά.

Πολλὲς ραφτροῦλες πού ἠσυχάσανε ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖον δὲν εἶχαν ἄλλη ἔννοια παρὰ νὰ νταντεύουν τὸν Ἑγγλέζον. Τοῦ ράβανε ὥρατια πουκάμισα, παρδαλὲς πιτζάμες καὶ κατὰ τὸ βράδακι εἶχανε πάντα ἐτοιμὸ τὸ δίσκο μὲ τὸ οὔζο κ' ἓνα γύρω πιατάκια τοὺς μεζέδες. Σκληρωμένοι οἱ Ἑγγλέζοι ἀπὸ τέτοιες περιποιήσεις Ἀνατολίτικες πετούσανε στὰ οὐράνια.

Καὶ νὰ πάνου σ' αὐτὴ τὴ μακαριότητα βγήκε ἡ διαταγὴ: Νὰ φύγουν ὅλες τους!

Καὶ πού νὰ πᾶνε; Καμμὶὰ δὲν ἤξαιρε τὴ γλῶσσα μόνο κανένα λογάκι ξεκάρφωτο ὅσο νὰ τίς καταλαβαίνει ὁ Τζῶνης τοὺς πού εἶχε μάθει στ' ἀναμεταξὺ κ' ἐκεῖνος καμπόσες λέξεις ἑλληνικῆς.

Γεμίσανε τὰ βαπόρια κλαμένα μαῦρα μάτια κι' ἀναστεναγμούς. Ἰσαμε τῶν μιναρῶδων τίς κορφές φτάσανε τὰ «ἄχ» τους καὶ τὰ «βᾶχ». Βλέπανε τίς στρογγυλὲς λοφοκορφές τῆς Πόλης μὲ λαχτάρα γιὰ τὴν νιώσανε πὼς δὲ θὰ τίς ξαναβλέπανε. Τὸ χειρότερον εἴτανε πού δὲν ξαίρανε καλὰ-καλὰ πού πηγαίνανε. Στὰ σπίτια τῶν δικῶν τους! Ἄλλη στὴν πεθερά, ἄλλη στὴν ἀδελφὴ ἢ στὸν κουνιάδον τὸν ἄγνωστο.

Ἀπὸ τὸ Ντόμπερ ἴσαμε ἐπάνω τὰ χωριά τῆς Σκωτίας σπάρτηκε ὁ τόπος ἀπὸ ἀπελπισμένες, μαυροφρύδες Ἀνατολίτισσες.

Καὶ τότες γένηκε αὐτὸ τὸ φοβερό. Νὰ γράφει ἡ γυναῖκα στὸν ἄντρα, ν' ἀνοίγει ἐκεῖνος τὸ φάκελλο, νὰ στριφογυρίζει τὸ γράμμα καὶ νὰ μὴ μπορεῖ οὔτε συλλαβὴ νὰ καταλάβει. Ἐτσι κατὰ φευγε σὲ κανένα Ρωμιὸ ἀπ' αὐτοὺς πού δούλευαν ἀκόμη στὰ γραφεῖα καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ κάμει τὸ δραγουμάνο.

— Τὸ καὶ τό, λέει, ἐξηγοῦσε ὁ Ρωμιός.

— Δὲν καλοκατάλαβα, ἀπαντοῦσε ὁ Τζῶνης, ἀκόμα μιὰ φορά.

Σὰ γινότανε κι' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ γραφεῖ καὶ ἡ ἀπάντησις.

Ὁ Τζῶνης πού ἐνιωθε τὸν ἑαυτὸ του ἔρημον, μονάχο δὲν μποροῦσε νὰ ξεχάσῃ τὰ χάδια καὶ τίς περιποιήσεις τῆς «Κατινίτσας ἢ τῆς «Ἐλενίτσας» του.

Ἐγγραφε κατεβατὰ ὁλόκληρα γιὰ νὰ πεῖ τοὺς καὶμούς του. Ἐδινε συμβουλές. «Νὰ προσέχεις τὸ κρῦο, γλυκὸ μου κορίτσι, ἐσὺ δὲν εἶσαι μαθημένη καὶ νὰ μὴν κλαῖς γιὰ τὴν θὰ χαλάσουν τὰ ματάκια σου. Ὅσο γιὰ τὸ φαγὶ πρέπει νὰ τὸ πεῖς ὅτι πεινᾷς τὸ βράδυ... Ἐγὼ σὰν ἔρθω θὰ σὲ σηκώνω πάλιν ἀγκαλιὰ πολὺ ψηλὰ ὅπως σᾶρέσει καὶ θὰ γελοῦμε».

Κι' όλα αυτά τὰ κατεβατά που στάζανε λαχτάρα κι' έρωτα, τὰ μετάφραζε, όποιος είχε την τύχη, πάλι Έλληνικά και τὸ ταχυδρομείο τὰ πετούσε στὰ πέρατα τῆς Μεγάλης Βρεταννίας. Έκεί τὰ περιμένανε με καρδιοχτύπι οί ξεσπιτωμένες «Κατινίτσες».

Μερικές απ' αὐτὲς στὴν ἀπάντηση γράφανε κ' ἕνα εὐχαριστῶ γιὰ τὸν ἄγνωστο μεταφραστή:

«Τὴ νύχτα όταν λέγω τὴν προσευχή μου παρκακλῶ τὸ Θεὸ νὰ σὰς πληρώνει τὸ μυστήριο που κάμνετε» ἔγραφε κάποια στὸν ἀδελφό μου που ἀπὸ καλωσύνη ἔκαμνε τέτοια ψυχικά.

Ὅμως ὁ θρήνος και ὁ κλαυθμὸς ὁ πιὸ πικρὸς ἔγινε σὰ φύγαν ἕνα, ἕνα τὰ πολεμικά που στάθηκαν τόσον καιρὸ και χάρηκαν τὴν ὠμορφιά τῶν λιμανιῶν τῆς Πόλης.

Ἄλλο τρέβηξε γιὰ τὴ Μάλτα, ἄλλο γιὰ τὸ Γιβραλτάρ ἢ κατευθεῖαν γιὰ τὴν Ἀγγλία.

Ἀδειάσανε τὰ μπάρι, τὰ κέντρα, τὰ καφενεῖα τῆς ἐξοχῆς. Οἱ σερβιτόρες κι' ἡ καμαριέρες χάσανε τοὺς καλόβολους καβαλλίερους τοὺς και μαζί τὰ σελίνια και τίς κονσέρβες ἀπὸ τὴν καντῖνα. Ὑπῆρχε ὅμως και χειρότερο. Ἐσβυσε ἡ ἐλπίδα τῆς παντρεῖας. Πέταξε και πάει τὸνειρο.

«Οἱ ἀρραβωνιασμένες» που εἶχανε βάλει και βέρα γιὰτὶ χτυπάει ἄλλοιῶς στὸ μᾶτι, ἐλπίζανε πῶς μιὰ μέρα ὁ «ἀρραβωνιαστικὸς» θὰ στείλει νὰ τίς πάρει. Μὲ τὴν ἰδέα αὐτὴ καταπίνανε πιὸ εὐκόλα τὴν πίκρα τοὺς.

Μέσα σ' αὐτὸ τὸ κοπάδι που τῷχέ δημιουργήσε ὁ πόλεμος και οἱ ξένοι ἄντρες που χυθῆκανε στὰ μέρη μας, εἶτανε και μιὰ ὅλως διόλου παρκαλλόκοτη.

Δὲν εἶτανε μελαχροινὴ σὰν τίς ἄλλες, μήτε Ρωμιὰ. Ἀπὸ τὸ χρῶμα τῶν μαλλιῶν τῆς κι' ἀπὸ τὴ φάτσα τῆς ἔδειχνε γιὰ Ἀρμένισσα ἀπὸ κείνες τίς μακρυνές, τοῦ Βὰν ἢ τοῦ Χαρπούτ.

Ποιὲς ξεύρει ἂν δὲν τὴν εἶχε ξεβολέψει ἀπὸ τὴ μαρτυρὴ πατρίδα τῆς κανένας στρατιώτης και τὴν κουβάλητε μαζί του. Ὑστερα βέβαια μὲ τὸν καιρὸ τὴν παράτησε.

Τὴ βλέπαμε που περνοῦσε και κόβαμε τὴν κουβέντα μας μισὴ γιὰ νὰ τὴν ξομπλιάσουμε. Τὰ παιδιὰ ἀφήνανε τὰ παιχνίδια και πολλὲς φορές τρέχανε ἀπὸ πίσω τῆς. Μόνο που δὲν τολμού-

σαν νὰ πατήσουν τὰ χάχανα σὺν πῶς θάπρεπε Κάτι θορρεῖς τὰ συγκρατοῦσε. Ἴσως τὸ σοβρὸ περπάτημα τῆς γυναίκας που δὲν ἔδειχνε νὰ καταλαβαίνει τὴν προσχὴ τοῦ κόσμου.

Εἶτανε μεγάλη. Ὁχρε περασμένα τὰ τριαντὰ πέντε. Τὸ κεφάλι τῆς ἄσχημα πυροκόκκινο και σγουρὸ σὰ νὰ τοῦ εἶχε σγουρίσει μιὰ-μιὰ τρίχα χωριστά. Τὸ πρόσωπο πλατὺ κι' ἄχαρο, βαμμένο κάτασπρο μὲ φτιασίδι τοῦ παλιοῦ καιροῦ, ἀπὸ κείνο που δείχνει ὥρες-ὥρες μολυβὶ σὰν τὸ χτυπήσει ὁ ἥλιος. Τὸ ὄλον τῆς σὲ προξενόυσε λύπη κι' ἀηδία. Συχαίνουσιν που εἶσαι γυναίκα όταν τὴν ἔβλεπε. Πάντα φοροῦσε μιὰ κάπα, χειμῶνα καλοκαίρι. Αὐτὴ εἶταν τὸ πιὸ παράξενο απ' ὅλα τῆς. Κοντὴ ὡς τὸ γόνατο και καμωμένη ἀπὸ ἕνα χοντρό, πρόστυχο ροῦχο κίτρινο. Μόλις δυὸ δάχτυλα ἀπὸ κάτω φαινότανε τὸ φόρεμα.

Τὸ κοντό, ἄχαρο κορμὶ τῆς ζυγιάζονταν πάνω σὲ δυὸ πολὺ ψηλὰ τακούνια που δὲν καταφέρνανε νὰ περπατήσουνε λεύτερα στὸ καλντιρίμι.

Τὰ παπούτσια - ὅλο τὰ ἴδια—εἶτανε δεμένα στὸ πόδι μὲ κορδέλλες που τυλίγονταν γύρου, γύρου στὴ γάμπα σὲ ντολαμάδια και φτάνανε ὡς τὸ γόνατο. Στὸ χέρι βαστοῦσε ἕνα ψιλό, καλαμένιο μπαστούνι.

Μὲ ὅλο αὐτὸ τὸ μασικάρεμα περνοῦσε ἀξιόπρεπη χωρὶς νὰ κοιτάζει κανέναν.

Ἴσως κι' αὐτὴ ἡ ἀξιόπρεπεια νάτανε που βαστοῦσε τὰ παιδιὰ νὰ μὴ γιουργιάρουνε πίσω τῆς και νὰ τὴν πάρουν μὲ τίς πέτρες.

Κάποτε τὴ συναντήσαμε σὲνα ἀπόμερο καρενεδάκι παραθαλάσσιο μ' ἕνα ναυτικό. Κιθότανε μὲ τὸ ἕνα πόδι πάνω στ' ἄλλο κ' ἔγραφε σχέδια στὸν ἄμμο μὲ τὸ μπαστούνι τῆς. Ὁ σύντροφός τῆς δὲν εἶτανε κι' αὐτὸς ἀπὸ κείνους τοὺς ὠμορφους, μήτε νέος. Ἄντρας στιβρὸς και συσταζούμενος, φάτσα ναυτικοῦ. Εἶχε κάτι βαθιές γραμμὲς στὸ πρόσωπο που δὲν καταλάβινες ἂν εἶτανε ρυτίδες χαρκαγμένες απ' τοὺς Βοριάδες και τίς ἄλλες, ἢ μαχαιριές ἀπὸ κανένα καυγὰ θαλασσινό.

— Αὐτὸς που βλέπεις, ἐξήγησε ὁ καφετζῆς που ἔριχνε ὅλο κι' ἀπὸ ἕνα βλέμμα στὸ ζευγάρι, ἔχει φαγωμένα εἴκοσι χρόνια στὴ θάλασσα.

— Και πῶς τὸ κατάλαβες; τὸν ρωτήσαμε γελώντας.

— Ἐφαγα τέσσερις μουντζες κατάμουτρα γιὰ νὰ μετρήσω τὰ εἴκοσι, ὅσο γιὰ τ' ἄλλα τὰ καταφέρνουμε... ξαίρει τοῦτος πέντε-ἕξη Τούρκικα κ' ἐγὼ ἄλλα τόσα Ἑγγλέζικα.

— Και ἀπὸ ποῦ ἔμαθε αὐτὸς τὰ Τούρκικα;

— Εἶναι τροφοδότης - λέει - τοῦ πλοίου και κατ' ἀνάγκην ἔμαθε κάτι κουτσὰ στραβά γιὰ νὰ ψουνίζει. Ἐτσι μοιάζει τὴν ψούνισε και τὴ λεγάμενη... αὐτὸ τὸ παράλαμμα... Νὰ εἶχα ἐγὼ τίς λίρες του... Και νὰ δεῖς πῶς αὐτὴ ἐλπίζει ὅτι θὰ τὴν παντρευτε... Τὸ κορόϊδο, δὲν ἔχει καθρέφτη φαίνεται!..

— Ἦρθε ὁ Βάσος; ρώτησε ὁ θεῖος μπαίνοντας και μὲ κοιτάζε ἀνήσυχα στὰ μάτια γιὰ νὰ διαβάσει τὴν ἀπάντηση πρὶν τὴν πῶ.

— Ἦρθε.

— Δόξα σοι ὁ Θεός! Και οἱ ἄλλοι συμαζεύτηκαν; Δὲν εἶναι καιρὸς νὰ μένουν ἔξω σὰ βραδιάζει...

— Εἶναι ὅλοι μέσα... και οἱ φίλοι τοὺς... λὲν τὰ νέα.

— Τὰ νέα, τὰ νέα. Ποιὰ νέα; ξανάπε ὁ θεῖος και κούνησε θλιβερά τὸ κεφάλι. Πᾶνε οἱ νίκες, οἱ προελάσεις, τὰ θωρηκτά, οἱ σύμμαχοι... Ὁ ξαναβάλουμε τὸ φεσάκι μας ἐκτὸς ἂν προλάβουν και μᾶς κόψουν τὸ κεφάλι...

Τὸν ἔβλεπα. Ὁ καὺμὸς και ἡ ντροπὴ τοῦ εἶχανε γύρει τὸ ψηλὸ κορμὶ. Κάθε πρωτὶ σὰν κατέβαινε τὸ δρόμο, ἔσκυβε, ἔσκυβε, ζάρωνε ὅσομποῦσε γιὰ νὰ μὴ νιώσει τίς Τούρκικες σημαῖες; νὰ τοῦ ἀγγίζον τὸ κεφάλι. Τῆς εἶχανε κρεμασμένες κατάμεσα στὸ πέραςμα και χαμηλὰ ξεπίτηδες.

Μέσα στὸν ὕπνο του τὴ νύχτα ἄκουε τοὺς μεθυσμένους που βρίζαν ἔξω ἀπὸ τὸ σπῖτι και βλαστημούσανε.

Ἀδιάκοπα κάτι ἔτρεμε μέσα μας.

Σὰ βράδυαζε τρέμνε πῶς θὰ χτυπήσει ἡ πόρτα μ' ἕνα βρῦ, σκληρὸ χτύπημα ἀπὸ κείνα που σὰν ἰακούσεις μιὰ φορὰ δὲ τὸ ξεχνᾷς ποτέ.

— Ὅριστε ἐφέντημ, στὸ καρακόλι θάλεγε μιὰ ζαντάρμυ πολὺ εὐγενικά. Ποιὸν θάπαιρνε; Τὸ Βάσο που δούλεψε στὸ Στρατηγεῖο τ' Ἀγγλικό, τὸ θεῖο ἢ κι' ὅλους μαζί τοὺς ἄντρες τοῦ σπιτιοῦ!

Σὰν ἔφευγες γιὰ ἀνάκριση δὲν ξαναγύριζες ποτὲ πιά.

Ἐσχάτη προδοσία!

Οἱ δικοί σου δὲ σὲ ξανάβλεπαν.

Μιλούσαμε τὸ βράδυ ἐκεῖνο ὅλο γιὰ τέτοια θλιβερά που εἶχανε γίνεи και σχεδιάζαμε τοῦ Βάσου τὸ φευγιό. Νὰ φύγει μυστικά, νὰ φύγει στὴν Ἑλλάδα νὰ σωθεῖ...

Ἡ πόρτα χτύπησε ἔτσι ὅπως τὸ φοβούμεσταν.

Πεταχτήκαμε πράσινοι απ' τὴν τρομάρα.

— Νὰ φύγουνε οἱ νέοι ἀπὸ τὴν πίσω πόρτα, εἶπε πιχτὰ ὁ θεῖος, νὰ μὴ βρεθοῦν ἐδῶ.

Ὅμως ὁ Βάσος και τὰ παιδιὰ δὲ δεχτήκανε μὴν τύχει ἂν δὲν βροῦν αὐτοὺς πάρουνε ἐκεῖνον Πῆγαν νανοίξουνε οἱ ἴδιοι.

Στὸ ἀνοιγμα παρουσιάστηκε ἡ «κάπα» μὲ τὰ οὔλα τῆς.

Τὴν κυττάζαμε σὰ χαζοί.

— Μοῦ εἶπανε πῶς ἐδῶ ἔχετε ἕνα παλληκάρι που ξεύρει Ἑγγλέζικα, εἶπε μὲ τὴ βαρειά, χοντρή προφορά τῆς.

— Μάλιστα, ἔκαμε ὁ Βάσος, ἐγὼ εἶμαι.

— Ἦθελα πολὺ νὰ μοῦ διαβάσετε ἕνα γράμμα και νὰ τὸ ἐξηγήσετε.

Κοντοστάθηκε και μᾶς εἶδε ἕνα γύρω ὅλους.

— Ὅμως θὰ ἤθελα νὰ εἶμαστε μόνοι οἱ δυὸ μας, πρόσθεσε.

— Αὐτὸ εἶναι εὐκόλο... περᾶστε.

Χωρὶς καμμὴ στενοχώρια που τὴν κοιτάζαν τόσα μάτια, μπῆκε και κάθησε στὸν μακρὸ καναπὲ τῆς αὐλῆς.

Ἐμεῖς φύγαμε, ὅμως ἀφήσαμε τὴν πόρτα τῆς κάμαρας ὀρθάνοιχτη νὰκοῦμε και λιγάκι.

Ὁ ἀδερφός μου στάθηκε κάτω ἀπὸ τὴν κρεμαστὴ λάμπα κι' ἄρχισε νὰ διαβάζει. Αὐτὸ εἶτανε εὐκόλο, ὅμως νὰ τὰ ἐξηγήσει στὴ Τούρκικα δὲν ἔξευρε. Αὐτὴ πάλι δὲν καταλάβαινε Ρωμέικα.

Ἀναγκάστηκε νὰ φωνάξει ἕναν απ' τοὺς φίλους του που ἔξευρε καλὰ τὴ γλῶσσα.

Τότες ὁ ἕνας διάβαζε κι' ὁ ἄλλος τὰ ξεγοῦσε.

Ἡ γυναίκα κουνόυσε τὸ πυρὸ, σγουρὸ κεφάλι τῆς σὰ νὰ εἰλεγε: ἔτσι εἶναι... ἔτσι εἶναι...

«Σοῦ στέλνω πέντε λίρες νὰ βγάλεις τὰ χαρτιά σου ἐν τάξει μὴ σοῦ γίνεи πάλι καμμὴ ἀναποδιά. Ἐγὼ ὡς τότες θάχω βγεῖ απ' τὴ φυλακὴ και θάμαι στὴν Ἀγγλία. Νὰ προσέχεις γιὰτὶ δὲ

«Θέλω ν' ἀρρωστήσεις .. θα πάγω νὰ νοικιάσω σπίτι, νὰ τὸ ἐτοιμάσω σὰ θᾶρθεις, ἀγαπημένη μου, νὰ εἶναι ὅλα ὡμορφα. Τόγγραφα καὶ στίς ἀδερφές μου πὼς τ' ἀποφάσισα πιά νὰ παντρευτῶ καὶ βοήκα μιὰ γυναικούλα ὡμορφη...»

Ἐδῶ μὲν τῇ στενοχωρίᾳ μας κάποιος γέ-
λασε. Κλείσαμε μὲ μιᾶς τὴν πόρτα μὴ γυρίσει
ἢ «κάπα» καὶ μᾶς δεῖ.

Τὸ διάβασμα κί' ἡ μετάφραση βάστηξε ὥρα.

Ἐκεῖνη στ' ἀναμεταξὺ κάπνιζε μὲ τὸνα πόδι
πάνω στ' ἄλλο καὶ ὅλο κουνοῦσε τὸ κεφάλι:
ἔτσι εἶναι, ἔτσι εἶναι.

... «νά βρεῖς κάποιον νά ξαίρει καλά ἐγγλέ-
ζικα νά τόν πλερώσεις γιά νά σοῦ γράφει καλά
τά γράμματα. Θέλω νά ξεύρω σωστά πῶς πέ-
ρασες... Φοβοῦμαι μήν ὑπόφερες στοῦ ταξιδι γιὰτι
εἶχε ἄσκημη θάλασσα, κ' ἐσὺ ἀγαπημένη μου
δέν εἶσαι μαθημένη στό βάσανά της... Κ' ἐγώ
πιὰ θά τήν παρατήσω... φτάνουν τά χρόνια πού
τῇ δούλεψα... θέλω νά ἡσυχάσω δίπλα σου...

— Ποιὸ ταξίδι λέει, ρώτησε ὁ ἀδελφός μου, μήπως κάνω λάθος;

Ἡ γυναίκα ἔκαμε μιὰ χειρονομία πού ἔλεγε: Ἀυτὴ εἶναι ἱστορία ὁλόκληρη. Σὰν τέλειωσε τὸ γράμμα, τὴ διηγήθηκε. Ὁ ναυτικός της, φεύγοντας ἀπὸ τὴν Πόλη, τὴν ἔκρυψε μὲς στὸ καράβι. Δὲν μπορούσε νὰ τὴν ἀφήσει μοναχὴ καὶ δὲν εἶχε προλάβει νὰ τὴν παντρευτεῖ. Ἐπρεπε νὰ τὴν πάρει μαζί του μὴν τὴ χάσει.

Ἕνας Ἑγγλέζος θαλασσινός, ψημέος εἰκοσι
 χρόνια στὴ θάλασσα, κυλιγμένος σ' ὅλα τὰ λι-
 μάνια τῆς ὕδρoγειος ἔκαμε αὐτὴ τὴν τρέλλα.
 Νὰ κρίψει μιὰ γυναίκα σὲ πολεμικό. Καίς ἀνώ-
 τερος δὲν τὴν πῆρε εἶδηση γιατί οἱ φίλοι του
 μέσα στὸ πλοῖο τὸν βοηθήσανε.

Σὰ φτάξανε στὴ Μάλτα δὲ βιάστηκε νὰ τὴ βγάλει στὴν ξηρὰ καὶ τότες ἔγινε τὸ κακό.

Μάλωσε μ' έναν λοστρόμο. Πάνω στο κόρωμα
τοῦ καυγᾶ ἤρθαν στὰ χέρια. Ὁ λοστρόμος τις
ἔφαγε καὶ λυσσασμένος πῆγε ἴσια καὶ τὸ μαρ-
τύρησε σ' έναν ἀξιωματικό, ἐκεῖνος πάλι στὸν
ἀνώτερό του ὅσο πού φτάξανε στὸν κυβερνήτη.

Δὲν μποροῦσε νὰ πιστέψει τ' αὐτιά του ὁ ἄνθρωπος. Ἐκαμε ἀνακρίσεις καὶ τὸ πρᾶμμα φανερώθηκε. Βάλανε τὸν ἐρωτημένο ναυτικὸ ἔνα μῆνα φυλακὴ χάρις στὰ εἴκοσι χρόνια ποὺ εἶχε

στήν ὑπηρεσία. Ἐκείνη τῇ φόρτωσαν σ' ἓνα βα-
πόρι πού περνοῦσε καὶ τῇ γύρισαν πίσω.

Μείναμε ὅλοι σκεπτικοὶ σὰν ἀκούσαμε τὸ πα-
ραμῦθι αὐτό. Γιὰ μιὰ στιγμή ξεχάσαμε τοὺς
φόβους καὶ τὶς λαχτάρεις μας.

— Ὡς θαυμαστά τὰ ἔργα σου Κύριε ! ἀνα-
στέναξε ὁ Θεὸς μου.

Καὶ νὰ παρατήσεις τόσω χρονῷ ναυτικός τῇ
θάλασσᾳ, εἶπε ἄλλος, κουνῶντας τὸ κεφάλι.

Ἦρθε καὶ ξανάρθε γιὰ τὸν ἴδιο πάντα λόγο
κάμποσες φορές. Κανείς μας δὲ χαμογελοῦσε πιά.
Τὴν κοιτάζαμε μὲ σεβασμό. Ἐνα πλάσμα ποὺ
μπορεῖ νὰ ἐμπνεύσει τόση ἀγάπη κι' ἀφοσίωση
δὲν εἶναι νὰ τὸ γελάς.

Κανένας δὲ θὰ τὴ θυμᾶται τώρα πιά, μόνο
ἐγὼ ποὺ γράφω ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια τὴν
ἱστορία της. Κι' ἀκόμα μοῦ φαίνεται ἀπίστευτη
καὶ συγκινητική.

TATIANA STAYPOY

Πάψε τὰ δάκρυα.

«Πάψε τὰ δάκρια, τί σ' ὠφελοῖνε;»
 «μῦπες γαλήνην μιὰ ἀξέχαστη ὥρα»
 «πού ξέσπασε σίφουνας τοῦ καὶμοῦ μου ἢ μπόρα».

«Ἀγάπες, πόθοι κι' ἂν σ' ἔχουν ξεχάση»
 «μὲ τὸ μάτι θολό, μ' ἀπλωμένο τὸ χέρι»
 «δὲ βαρέθηκες πειὰ νὰ τοὺς στήνης καρτέρι;»

«Χαρὲς ποὺ φύγανε μὴ τὶς προσμένεις»
 «Πόνοι ἂν σοῦ μέλλονται κι ἄλλοι ν'ἀρθθοῦνε»
 «στεγνὰ τὰ μάτια σου νὰ τοὺς δεχτοῦνε».

«Πέλαο ἢ ξήση σου, φουρτοῦνα ἢ σκέψι»
 «τὸ γέλοιό σου - θρηῆνος ἂν ξεσπάσῃ στὸν ἄέρα»
 «οἱ νότιες 'στὴ λύρα σου ἂς γίνουν φοβέρα».

Κι' ἔμειν' ἀδάκρυτη. Μὰ ἡ χαρὰ ποῦ ποθοῦσα
σὰν σκιά μὲ προσπέρασε κι' εἶδα νὰ σβύνη
μέσα στὴν ὑπουλὴ τοῦ ἀπείρου γαλήνη.

Ἡ χαρὰ κ' ἂν μ' ἀρνήθηκε, ἂν πῆγε τ' ἀνέμου
ὁ πόνος ποῦ ἔχει πολὺ ἀγαπήσει
ἀνεβαίνει ξεγύνηται ἀπ' τὰ μάτια μου βρῦσι.

Καὶ θαρρῶ καὶ γελιέμαι πῶς τὸ δάκρυ μου τάχα
στῆς ψυχῆς μου σταλαῖζει τὰ ἀνήλιαγα βάθη
κι' ἀλαφρώνει τῆς πίκρας τὸ βαρὺ κατακάθι.

«Πάψε τὰ δάκρυα, τί σ' ὠφελοῦνε;»
Τῇ γαλήνιᾳ φωνῇ σου στήν ἀξέχαστη ὥρα
τῇ θημᾶμαι· μὰ πάλι σιγοκλαίω καὶ τώρα...

NINA N. KOPOTSOVA

Ἡ γυναῖκα καὶ ἡ ἔκφρασίς της.

Δημοσιεύομεν εὐχαρίστως τὴν κατωτέρω διά-
λεξιν τῆς κ. Βικτωρίας Οκάμπος πού ἔκαμε σπὸν
ραδιοφωνικὸν σταθμὸν τοῦ Μπουένος Ἀϊρες καὶ πὸν
δημοσιεύθηκε κατωπὶν στὸ περιοδικὸν Σοῦρ (Νότος).
Τὴν διάλεξιν μετέφρασε εἰς τὴν Ἑλληνικὴν χάριν
τῆς «Ἑλληνίδος», ὃ ἐν ᾿Αργεντινῇ ἀποκαταστημένος
ὁμογενὴς κ. Μιχαὴλ Πολίτης.

Τὸ πρῶτο πρᾶγμα ποὺ σκέπτομαι μιλῶντας σας, εἶναι ὅτι ἡ δικιά σας φωνὴ καὶ ἡ δικιά μας κατακτᾷ τὸν μεγάλο μου ἐχθρὸ τὸν Ἀτλαντικό. Καὶ τὸν ἔχουν ἤδη νικήσει. Κάθε λέξη ποὺ ἀκούεται ταυτοχρόνα στὶς δύο τοῦ ἀκτής, μᾶς λυτρώνει ἀπὸ τὸ δαιμόνιο τῆς ἀπόστασης "Ὅσο ὅμως κι' ἂν ξαναγιεννιέται ὕστερα ἀπὸ κάθε λέξη ποὺ προφέρομε, ὅσο κι' ἂν πλημμυράει ὅλες τὶς μικρὲς πάψες, ὅσο κι' ἂν ξαναφαίνεται μόλις ἡ ἀναπνοή μας δὲν μπορεῖ νὰ παραταθεῖ, ξαίρομε τώρα πῶς ἡ φωνὴ μας τὴν διαπερνάει. Ξαίρομε ὅτι ἡ λαλιά μας τὴν σκοτώνει, τὴν ἀποστασι. Καὶ γὰρ μένα εἶναι μιὰ εὐτυχία νὰ τὴν σκοτώσω μαζί σας.

“Ας περὶσσομε ὁμως κατ’ εὐθείαν σ’ ἐκεῖνο γιὰ τὸ ὁποῖο ἤθελα νὰ σὰς μιλήσω: γιὰ τὴν ἀνάγκη τῆς ἔκφρασης στὴν γυναῖκα. Ἀς προσπαθήσουμε, λοιπόν, νὰ λησμονήσουμε λιγάκι τὴ χαρὰ μας τοῦτη γιὰ τὴν κατάχτηση τῆς ἀπόστασης, πού κάνει τὸν κόσμο νὰ ἰσχυρίζεται τὴ μορφή του. Ἀς περιστοῦμε ὅτι ἡ στιγμιαία αὐτὴ μυστηριώδης νίκη δὲν πρέπει οὔτε νὰ μᾶς συγκινεῖ οὔτε νὰ μᾶς ἐκπλήττει.

Πέρσυ, τυχερώς, παρευρέθηκα σὲ μιὰ τηλεφωνικὴ συνδιάλεξη μετὰ Μπουένος Ἀϊρες καὶ Βερολίνου, ποὺ ἔνα ἐπιχειρηματίας εἶχε μὲ τὴ γυναῖκα του γιὰ νὰ τῆς δώσει μερικὲς παραγγελίες. Ἀρχισε ἔτσι: «Μὴ μὲ διακόπτεῖς» Ἐκεῖνη ὑπάκουσε τόσο καλά, καὶ ἐκεῖνος πῆρε τόσο στὰ σοβαρὰ τὸ μονόλογό του, ποὺ πέρασαν τὰ τρία λεπτὰ ποὺ ὀρίζει ὁ κανονισμὸς δίχως ἡ κακόμοιρη ἡ γυναῖκα νὰ προσφάσῃ νὰ βγάλῃ τσιμουδιά. Καὶ κατ'ὅς ἐμπορευόμενός μας ἦταν φιλόγυνος, ἡ συνδιάλεξη σταμάτησε ἔτσι.

Νομίζω ότι, από χρόνια πολλά, κάθε συνομιλία μεταξύ του άνδρα και της γυναίκας, μόλις μπουν σ' ένα ωρισμένο θέμα, αρχίζει μ' ένα : «μη με διακόπτεις» από τον άντρα. Μέχρι τώρα φαίνεται ότι ο μονόλογος ήταν ο τρόπος της έκφρασης που προτιμήσε να διαλέξει ο άντρας. (Η συνδιάλεξη μεταξύ άντρων δεν είναι παρά μιὰ μορφή διαλογική του μονόλογου τούτου).

Θάλεγε κανείς ότι ο άντρας δεν αισθάνεται, ή ότι αισθάνεται πολύ αδύνατα την ανάγκη της επικοινωνίας, που είναι ή συνομιλία με το άλλο παρόμοιό του; Ή, που εν τούτοις είναι συνάμα και τόσο διαφορετικό από κείνον, με τη γυναίκα, και ότι και στήν πιο καλή περίπτωση ακόμα δεν έχει καμιά διάθεση να το διακόπτουν. Και στη χειρότερη, ότι απαρνούει ολο-

τελα τις διακοπές. Όπως και νᾶναι, ὁ ἄντρας μένει εὐχαριστημένος μιλώντας στὸν ἑαυτό του καὶ λίγο τὸν μέλλει ἂν τὸν ἀκούουν ἢ ὄχι. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ν' ἀκούει ἐκεῖνος, εἶναι κάτι ποὺ μόλις τὸν ἐνδιαφέρει.

Ἐπὶ αἰῶνες, ἔχοντας καταλάβει πλήρως ὅτι τὸ δίκαιο τοῦ ἰσχυρότερου εἶναι πάντα τὸ καλύτερον (παρ' ὅλο πού δὲν θάπρεπε νάαι ἔτσι), ἡ γυναῖκα ἄφισε τὸν ἑαυτοῦ της νὰ ἐπαναλαμβάνει τὰ ψυχία τοῦ μονόλογου τοῦ ἀντρα, βάζοντας κάποτε στὰ κρυφὰ κατὶ ἀποκλειστικῶς δικῆς της.

Παλέβοντας ἐνάντια στις ιδιότητες αυτές που ο άντρας συχνά έχει εκλάβει ως σημεία μιας φύσης κατώτερης προς τη δική του, η που έχει σεβαστεί γιατί συντελοῦσαν να κάνουν τη γυναίκα ένα αγαλμα που μπαίνει στο ση-ό του, παλέβοντας, λέγω, ἐνάντια σ' αυτή την τάση που την κάνει να προσφέρεται σάν ολοκαύτωμα, τόλμησε να πει στὸν ἑαυτό της με ἄγνωστη ὡς τὰ τώρα ἀποφασιστικότητα: «Ο μονόλογος τοῦ ἀντρα δὲ με ἀνακουφίζει οὔτε ἀπὸ τὰ συναισθη-ματά μου οὔτε ἀπὸ τίς σχέψεις μου. Γιατί νὰ τὸν ἐπαναλαμβάνω ἀγόγγυστα; Ἐχω ἄλλα νὰ ἐκφράσω. Ἄλλα αἰσθήματα, ἄλλοι πόνοι ἔχουν καταστρέψει τὴ ζωὴ μου, ἄλλες χαρὲς τὴν ἔχουν φωτίσει ἀπὸ αἰῶνες».

Ἡ γυναίκα, σύμφωνα με τὰ μέσα της, τὸ τάλαντό της, τὴν βοκασιόν της, σὲ πολλὰ πεδία, σὲ πολλές χώρες—καὶ ἀκόμη σ' ἐκείνες ποὺ τῆς ἦταν οἱ πρὸ ἐχθρικές—ζητάει σήμερα, κάθε φορὰ παραπάνω, νὰ ἐκφραστῇ καὶ τὸ ἐπιτυχαίνει κάθε φορὰ καλύτερα. Δὲν μπορούμε νὰ σκεφτοῦμε γιὰ τὴ Γαλλικὴ σύγχρονη ἐπιστῆμη δίχως νὰ προφέρουμε τὸνομα τῆς Μαρίας Κυρή, γιὰ τὴν Ἀγγλικὴ φιλολογία δίχως νὰρθεῖ στὰ χεῖλιά μας ἐκεῖνο τῆς Βιργινίας Γούλφ. Καὶ στὴ Λατινικὴ Ἀμερικὴ δίχως νὰ δάλομε στὸ νοῦ τῆ Γκαμπριέλλα Μιστροάλ. Ὅσο γιὰ τὶς Ἰσπανίδες, θὰ μιλήσω μόνο γιὰ τὴ Μαρία δὲ Μασετοῦ, θαυμάσια γυναίκα ποὺ ἔκανε γιὰ τὰ κορίτσια τῆς Ἰσπανίας χάρις στὴν αὐθεντικὴ τῆς εκπαιδευτικὴ μεγαλοφυΐα, ὅτι θὰ ἤθελα νὰ τὴν ἰδῶ νὰ κάμει γιὰ τὴ δική μας γυναικεῖα νεολαία.

«Έχω, βεβαίως, την πεποίθηση ότι η γυναίκα επι-
σης εκφράζεται, ότι έχει ήδη εκφραστεί με τρόπο
αξιοθαύμαστο, έξω από το πεδίο της επιστήμης και
των τεχνών. Ότι αυτή η εκφρασή της έχει πλουτίσει
σ' όλους τους καιρούς, την ανθρωπότητα, κι ότι ήταν
τόσο σημαντική στην ιστορία, όσο η αντίκριμα έκ-
φραση, μοινοτόμια ή ποιότητα της είναι κρυφή και
λιγότερο φανταστική.

Ἡ πὺν τέλεια ἔκφραση τῆς γυναίκας, τὸ παιδί, εἶναι ἓνα ἔργον ποὺ ἀπαιτεῖ, σ' ὅσες ἔχουν συνείδηση αὐτοῦ τοῦ ἔργου, ἀπειρώς πὺν πολλές προφυλάξεις, δισταγμούς, σύντονην προσοχή, ἀβρὲς ἐπανορθώσεις,

σεβασμό-νοήμονα, και άγνή άγάπη, από ό,τι χρειάζεται ή δημιουργία ενός άθάνατου ποιήματος. Γιατί δεν πρόκειται μόνο να βαστάξει επί έννέα μήνες μέσα της και να φέρει στον κόσμο όντα γερά ως προς το σώμα, αλλά και να γεννήσει αυτά τα όντα πνευματικώς. Δηλαδή, όχι μόνο να ζήσει δίπλα τους, μαζί τους, αλλά μπροστά τους. Πιστεύω πιο πολύ από κάθε άλλο στη δύναμη του παρ'ιδείγματος. Δεν υπάρχει άλλος τρόπος για να διδάξουμε και τους μεγάλους και τους μικρούς. Είναι ο μόνος τρόπος για να τους καταπείσουμε.

Το παιδί, λοιπόν, με την παρουσία του και μόνη, έχει άπαιτήσει από την ένσυνείδητη γυναίκα να εκφραστεί, κι να το κάνει με τον πιο δύσκολο τρόπο, ζώντας μπροστά του.

Ίσως το παιδί νάχει κάνει τη γυναίκα να γίνεται συχνά καλλιτέχνης που ώθεϊται από την άγιωσύνη Διότι, να κάμει τέλειο το έργο αυτό που είναι δικό της, χρειάζεται ν' αρχίσει να δώσει τελειότητα στον έαυτό της και όχι όξω από τον έαυτό της. Έχει ανάγκη να πάρει το δρόμο των άγιων και όχι των καλλιτεχνών.

Σε τούτη τη στιγμή της ιστορίας που μάς έλαχε να ζούμε, βρισκόμαστε μπρος σε μία έξασθένιση της δύναμης των καλλιτεχνών. Θα λέγαμε ότι σήμερα ο κόσμος χρειάζεται πιοτερο ήρωες ή άγιους, παρά άρτίστες ή έστέτ.

Και γι' αυτό ο άντρας, σήμερα, πλησιάζει προς τη γυναίκα. Αρχίζει να αισθάνεται ότι, στην έποχή που ζούμε, δεν του είναι πιά δυνατό να δημιουργήσει όχι την τελειότητα (που μένει έξω από τις ανθρώπινες δυνατότητες), αλλά τουλάχιστο, υπό το πνεύμα της τελειότητας ταύτης, να κατευθυνθή εκείνος ο ίδιος προς αυτήν. Αρχίζει να αισθάνεται ότι κάθε μορφή τέχνης που δεν περιλαμβάνει τις άπαιτήσεις του παιδιού είναι σήμερα άχρηστη.

Το έργο, όπως το παιδί, θα μπορεί να μοιάζει πάνω κάτω στις επιθυμίες μας, να φθάνει πιο μακριά ή λιγότερο μακριά από μας τους ίδιους, αλλά θα χρειάζεται νάβει στην ίδια κατεύθυνση.

Άς με συχωρέσει ο Θεός αν τυχόν και μίλησα άσχημα για τον καλλιτέχνη, όποιες κι αν είναι οι ατέλειες του, τα περασμένα του βίτσια, τα σημερινά και τα μελλοντικά του. Όποιες κι αν είναι οι άδυναμίες του, μάς ήταν, μάς είναι και θα μάς είναι τόσο χρήσιμος όσο κι ο ήρωας ή ο άγιος. Κι' ο δικός του τρόπος έπίσης είναι ένας τρόπος ήρωισμού και άγιωσύνης. Άκόμα κι' όταν ή ώραιότητα του έργου του, όπως συμβαίνει συνήθως, είναι μια όραότητα αν' πληρωματική (δηλ. καταδικασμένη να πραγματοποιείται έξω απ' αυτόν, αφού δεν μπορεί να πραγματοποιείται μέσα του). Όσες κι αν ήταν οι προσωπικές τους μιζέριες, εκείνο που χωροτάμε στους μεγάλους καλλιτέχνες είναι το πιο διαλεχτό μέρος της κληρονομιάς που μάς άφισαν οι προηγούμενες

γενεές. Άν σβύναμε τις συμβολές του Δάντε, του Θεοφάνη, του Σαίξπηρ, του Μπάχ, του Λεονάρδου δα Βίντσι, του Γκόγια, του Δεμπυσύ, του Πόε, του Προύστ—για να μην αναφέρω παρά τα όνόματα που μου ήλθαν πρώτα στο νου— πόσο πιο φτωχούς θα νοιώθουμε τους έαυτούς μας! Τι πειράζει αν μερικοί απ' αυτούς ήταν προσωπικώς φτωχοί άνθρωποι, που θα μπορούσε κανείς να τους ψέξει για το ένα ή το άλλο έλάττωμα! Μας άφισαν για κληρονομιά ό,τι είχαν πιο έξαιρετικό. Ίσως να μην είχαν γνωρίσει άλλη χαρά από το να υποφέρουν για το έργο τους.

Κι' αυτός ο τρόπος της πραγματοποίησης είναι εκείνος που ο άντρας εύχαριστείται ή πεισιμώνεται ν' όρνθι ή άδικα μαζί μ' άλλα πράγματα, στη γυναίκα. Γιατί υπάρχουν ώρισμένες γυναίκες, το ίδιο όπως και ώρισμένοι άντρες, που δεν μπορούν να γνωρίσουν άλλη χαρά από το να υποφέρουν για το έργο τους.

Μιά από τις γυναίκες αυτές, που είναι από τα καλύτερα προικισμένα πρόσωπα που γνωρίζω, διάσημη συγγραφέας και με στυλ θαυμαστό, μου έλεγε: «Δεν είμαι πραγματικά εύτυχής παρά όταν βρίσκομαι μόνη μου, μ' ένα βιβλίο, ή όταν έχω μπροστά μου χαρτί και μολύβι. Δίπλα στον τόσο πραγματικό αυτό για μένα κόσμο, ή άλλη ή πραγματικότητα χάνεται». Έν τούτοις, ή γυναίκα αυτή, γεννημένη σε περιβάλλον διανοητικό, όπου ή βοκασιόν της, εϋθύς έξ αρχής, ήταν έξαιρετικά φανερή, πέρασε στη νιότη της φρικτά χρόνια άγωνίας και άβεβαιότητας. Κάθε τι συνωμοτούσε για ν' αυξήσει μέσα της αυτό που είχε κληρονομήσει, αυτό που όλες μας κληρονομούμε: το κομπλέξ της κατωτερότητας. Πρέπει να παλαίψουμε ενάντια σ' αυτό το κομπλέξ, γιατί θα ήταν γελοίο να άγνοήσουμε τη σημασία του. Η πνευματική κατάσταση π.ν. άναγκαστικά δημιουργεί, είναι από τις πιο επικίνδυνες. Και δε βλέπω άλλο τρόπο να παλαίψουμε εναντίον της από το να δώσουμε στις γυναίκες μία παιδείωση τόσο στέρεα, τόσο προσεκτική όσο δίνεται στους άντρες και να σεβαστούμε την έλευθερία της γυναίκας άκριβώς όπως γίνεται για την άντρίκια. Όχι μόνο στη θεωρία, αλλά και στην πράξη. Στη θεωρία, όλες οι πολιτισμένες χώρες την παραδέχονται. Και στην κατεύθυνση αυτή ή Ισπανία ύστερα από την επανάσταση προχώρησε άλματωδώς. Δυστυχώς ή Άργεντίνα δεν έχει φτάσει ακόμα στο σημείο αυτό. Η γυναίκα, μεταξύ μας, δεν έχει, ούτε στη θεωρία ούτε στην πράξη, τη θέση που θαπρεπε να κρατάει. Οι άντρες εξακολουθούν να της λένε: «Μη με διακόπτεις». Κι' όταν εκείνη διεκδικεί το δικαίωμα της για την έλευθερία, οι άντρες έκλαμβάνουν, κρίνοντας δίχως άμφιβολία από τον έαυτό τους και μπαίνοντας στη θέση της, έκλαμβάνουν λέγω την έλευθερία για έλευθεριότητα.

Με τη λέξη έλευθερία, είπεις οι γυναίκες, έννοούμε άπόλυτη εϋθύνη των πράξεών μας και άυτοπραγμα-

τοποίηση δίχως έμπόδια, που είναι και πολύ διαφορετικό. Η έλευθεριότητα δεν έχει καμιά ανάγκη να διεκδικήσει την έλευθερία. Μπορούμε να παραδοθούμε σ' αυτήν όντας σκλάβες.

Όσο για την άυτοπραγματοποίηση, αυτή είναι έν γένει στενά συνδεμένη με την έκφραση, όποια κι αν είναι ή μορφή της. Δε φθάνει κανείς στην έκφραση παρά με την τέλεια κατανόηση και γνώση του τι θέλει να εκφράσει. Η, καλύτερα, ή ανάγκη της έκφρασης έχει την προέλευσή της πάντα στη γνώση αυτή. Λοιπόν, ή γνώση που έχει πιο πολύ σημασία σε κάθε όν, είναι εκείνη που άνάγεται στο πρόβλημα της άυτοπραγματοποίησης του.

Λίγη σημασία έχει αν αυτή ή γυναίκα πραγματοποιεί την ύπαρξή της περιποιούμενη άρρώστους, αν ή άλλη διδάσκει το αλφάβητο, ή άλλη εργαζόμενη σ' ένα εργαστήριο ή γράφοντας ένα πρώτης τάξεως μυθιστόρημα. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι άυτοπραγματοποίησης, και οι πιο ταπεινοί όσο και οι πιο έξοχοι έχουν τη σημασία και την αξία τους.

Προσωπικώς εκείνο που μ' ενδιαφέρει περισσότερο είναι ή έκφραση ή γραφή και νομίζω ότι αυτό είναι ένα πεδίο που οι γυναίκες μπορούν να κατακτήσουν με λαμπρά άποτελέσματα.

Είναι εύκολο να διαπιστωθεί ότι μέχρι τώρα ή γυναίκα έχει μιλήσει πολύ λίγο κατ' εϋθείαν και για τον έαυτό της. Οι άντρες έχουν μιλήσει πάρα πολύ από ανάγκη ικανοποίησης δίχως άμφιβολία, αλλά πάντοτε και μοιραίως μέσον του έαυτού τους. Μέσον της εϋγνωμοσύνης ή της άπογοήτευσης, μέσον του ένθουςιασμού ή της πίκρας που αυτός ο άγγελος ή ο δαίμονας άφινε στην καρδιάς του, στη σάρκα και στη διάνοιά τους. Μπορεί κανείς να τους έπαινέσει για πολλά πράγματα, αλλά ουδέποτε για μία βαθιά άμεροληψία για το θέμα αυτό. Μέχρι τώρα, λοιπόν, έχουμε άκούσει κυρίως θεατές, μάρτυρες της γυναίκας, και μάρτυρες που ο Νόμος δε θα δεχότανε, γιατί θα τους θεωρούσε ύποπτους. Μάρτυρες που οι καταθέσεις τους είναι μεροληπτικές. Η γυναίκα ή ίδια, μόλις έχει προφέρει μερικά λόγια. Και είναι ή γυναίκα εκείνη που της άνήκει όχι μόνο να άνακαλύψει αυτήν την άνεξερεύνητη ήπειρο που ή ίδια εκπροσωπεί, αλλά και που πρέπει να μιλήσει με τη σειρά της για τον άντρα, με την ιδιότητα του μεροληπτικού και ύποπτου μάρτυρα.

Άν το κατορθώσει, ή παγκόσμια φιλολογία θα πλουτιστεί σε βαθμό άνυπολόγιστο, και δεν έχω καμιά άμφιβολία ότι θα το κατορθώσει.

Ξαίρω από την άτομική μου πείρα, πόσο κακά παρασκευασμένη είναι σήμερα ή γυναίκα έν γένει και ιδιαίτέρως ή Νοτιοαμερικάνα για να επιτύχει τη νίκη αυτή. Δεν έχει την μόρφωση, ούτε την έλευθερία ούτε την παράδοση που άπαιτούνται. Και ρωτάω τον έαυτό μου, ποιά είναι ή ιδιοφυία εκείνη που δεν θα λάβει υπ' όψιν αυτά τα τρία πράγματα και συνάμα να κάνει

έργο που αξίζει. Το θαύμα ενός έργου έπίσης μονάκι τότε παράγεται όταν έχει προετοιμαστεί από πολύ καιρό πριν άφανώς.

Πιστεύω ότι ή γενεά μας, κι' αυτή, που όλη της ακολουθήσει, κι' ακόμη εκείνη που πρόκειται να δει στον κόσμο, είναι προωρισμένες να μη πραγματοποιήσουν το θαύμα αυτό, αλλά μόνο να το προετοιμίσουν και να το κάνουν πραγματοποιήσιμο.

Πιστεύω ότι ή εργασία μας θα είναι επίπονη και ότι θα παραγνωριστή. Πιστεύω ότι πρέπει να το υπομείνουμε με ταπεινοφροσύνη, αλλά και με πίστη βαθιά στο μεγαλείο του και στη γονιμότητά του. Οι μικρές μας οι ζωές, οι άτομικές, λίγη σημασία θάχουν αλλά όλες μας οι ζωές μαζεμένες θα βαρύνουν με τέτοιο τρόπο στην ιστορία που θα κάνουν ν' άλλοξη ή τροχιά της. Πρέπει να σκεπτόμαστε αυτό συνεχώς για να μην άποθαρρυνθούμε από τις προσωπικές άποτυχίες και να μη χάσουμε από μπροστά μας τη σημασία της άποστολής μας. Οι θυσίες μας πληρώνουν προκαταβολικώς εκείνο που πρόκειται ν' άνθιση ύστερα από πολλά χρόνια, πιθανόν αιώνες. Γιατί όταν έχουμε άποκτήσει τελειωτικά τη μόρφωση, την έλευθερία και λιγάκι από την παράδοση (άναφέρομαι στη φιλολογική παράδοση που σχεδόν δεν υπάρχει στο γυναικείο κόσμο, ή φιλολογική παράδοση του άντρα δεν είναι εκείνη που μπορεί να μάς προσανατολίσει, και πολλές φορές ακόμα συντελεί στη δημιουργία ώρισμένων διαστρεφών), ούτε τότες ακόμα θα έχουμε επιτύχει όλο το σκοπό μας. Θα είναι ανάγκη να ώρισμάσουμε άνάμεσα σ' αυτά τα πράγματα. Θα πρέπει να έξοικειωθούμε μ' αυτά και να μη τα κυττάζουμε με μάτια νεόπλουτου.

Έτσι, λοιπόν, εκείνο που θα κερδίσει ή εργασία μας είναι το μέλλον της γυναίκας. Δε θα μάς ώφελήσει προσωπικά. Άλλά γιατί να λυπηθούμε γι' αυτό; Μήπως μπορεί να λυπήσει μία μάνα ή ύπόσχεση ότι ή κόρη της θάβει πιο άμορφη από κείνην; Άν υπάρχει παρόμοια περίπτωση, είναι γιατί καμιά φορά μπορεί μία γυναίκα νάχει παιδιά δίχως να αισθάνεται τον έαυτό της νάβει μάνα. Έξαιρεση που έπιβεβαιώνει τον κανόνα.

Είναι αυτό το συναίσθημα της μητρότητας προς την ανθρωπότητα τη γυναικεία τη μελλοντική που πρέπει να μάς συγκρατήσει και τονώσει σήμερα. Πρέπει να στηριχθούμε στην πεποίθηση ότι ή ποιότητα της μελλοντικής αυτής ανθρωπότητας έξαρτάται από τη δικιά μας, για την όποια έμεις είμαστε υπεύθυνες. Εκείνο που κάθε μία από μās πραγματοποιεί στη μικρή της ζωή έχει παρμένηστη σημασία, παρμένηστη δύναμη όταν οι ζωές άθροίζονται. Δεν πρέπει να το ξεχνάμε. Καμιά από τις πράξεις μας δεν είναι άσήμαντη και οι ένέργειες μάς προσθέτουν ή άφαιρούν από το γενικό άθροισμα αυτό που σχηματίζουμε και που θα κάνει τη ζυγαριά να κλίνει.

Είπα πρό όλίγου ότι ή Νοτιοαμερικάνα βρίσκεται

σέ βαθμίδα κατωτερότητας ἐν σχέσει με τὴ γυναῖκα πού κατοικεῖ [σ'] ὠρισμένες μεγάλες χώρες. Θὰ πρὸς σθῶσ' ὅτι φταίει κάπως κι' ἡ ἴδια γιὰ τὴν κατὰ σταση αὐτῇ. Ἐχει ἀφήσει τὸν ἑαυτὸ της νὰ ὑπακούει ἀγόγγυστα καὶ με μεγάλη εὐκολία. Ἴσως φοβῆται μὴ δυσἀρεστήσει τὸν ἄντρα, δίχως νὰ νοιώσει ὅτι πάντα θὰ τοῦ ἄρεξε, ὅπως δὴποτε, καὶ ὅτι θὰ βρυσκότανε αὐτὸς σὲ δύσκολη θέση ἂν εἶχε νὰ κάνει δίχως αὐτήν. Μοῦ φαίνεται ἀκόμα πιθανὸ ὅτι ἡ γυναῖκα θὰ τοῦ ἄρῃσει πιότερο, ὅταν ὁ ἄντρας συνηθίσει νὰ βλέπει σ' αὐτὴν ἕνα ἀνθρώπινον ὄν, πού σκέπτεται, ἱκανὸ νὰ τὸν ἀντιμετωπίζει καὶ νὰ τὸν διακόπτει, ἂν ὑπάρχει ἀνάγκη, καὶ ὅχι ἕνα ἀντικείμενο περισσοῦτερο ἢ λιγότερο ἀγ'πητό, περισσότερο ἢ λιγότερο ἀπαραίτητο γιὰ τὴν τέρψη καὶ τὴν εὐμάρειά του. Πάνω κάτω καὶ ὅταν νὰ ποῦμε «ἡ ἀναφυχή τοῦ πολέμου».

Ἄν ὅμως συμβαίνει αὐτό, εἶναι, γιατί πρέπει νὰ ξαναρχίσουμε τὴν μόρφωση τοῦ ἄντρα ἀπὸ ἡ τωρινή του μόρφωση γιὰ τὴν ὁποία ὑπερφανεύεται δὲν ἀξίζει τίποτε, δὲν ἔχει πιά σημασία.

Δὲ ξαίρω ἂν αὐτὰ πού λέγω γιὰ τὴν Ἀμερικὴ μας μποροῦν ἀκόμα νὰ ἐφαρμοσθοῦν καὶ ἄλλοι. Ὅπως κι' ἂν εἶναι, θὰ ἦταν ἐφαρμόσιμα μέχρι χτεῖς ἀκόμα, ἀπὸ οἱ ἀρετές μας καὶ τὰ ἐλαττώματά μας προέρχονται ἀπο παντοῦ.

Τὸ χαρακτηριστικὸ τοῦ σημερινοῦ κόσμου εἶναι ὅτι τὸ κάθε τι ἀντανάκῃ ἀπ' ἕνα τόπο στὸν ἄλλο, ἀπὸ μιὰ ἡπειρο στὴν ἄλλη, με τρόπο κεραυνοβόλο, θέλοντας καὶ μὴ.

Ὁ συμπατριώτης μας Μαδαριάγκα πρὸ ὀλίγου μιλοῦσε γιὰ τὴν ἀκαταμάχητη αὐξηση τῆς διεθνούς ἀλληλεγγύης. Ὀνομάζει ὑποκειμενικὴ ἀλληλεγγύη ἐκείνην πού ἀναπτύσσεται στὴ σφαῖρα τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν αἰσθημάτων, καὶ ἀντικειμενικὴ αὐτὴν πού γεννιέται ἀπὸ τὰ γεγονότα καὶ τὰ συμφέροντα. ἀποδίδει δὲ τὴν παγκόσμια κρίση στὴ βραδύτητα με τὴν ὁποία ἐξελίσσεται ἡ πρώτη συγκρίνοντάς τὴν με τὴ δεύτερη.

Ἡ καταδίκη τῆς ἀντικειμενικῆς ἀλληλεγγύης ἀποκαλύπτεται καὶ φαίνεται ὀλοφάνερο στὸν πλανήτη μας τὴ στιγμή πού ἡ ἀπόσταση καταχτιέται, ἡ ἀπόσταση ἐκείνη γιὰ τὴν ὁποία σὰς μιλοῦσα στὴν ἀρχὴ καὶ πού ἡ φωνή μου με χαρὰ ἐξουδετερώνει.

Γι' αὐτό, ὅπως παρουσιάζονται σήμερα τὰ πράγματα, ἡ τύχη τῆς γυναίκας στὴν Κίνα ἢ στὴ Γερμανία, στὴ Ρωσία ἢ στὴς Ἡνωμένες Πολιτεῖς, δὲν ἔχει σημασία σὲ ποιά γωνιά τῆς γῆς, εἶναι καὶ ἐξαιρετικὰ σοβαρὸ γιὰ ὅλες μας, γιατί ὑποφέρουμε τὸν ἀντίκτυπό της.

Θὰ ἤθελα νὰ ὑπῆρχε μεταξὺ τῶν γυναικῶν ὅλου τοῦ κόσμου μιὰ ἀλληλεγγύη ὅχι μόνο ἀντικειμενική, ἀλλὰ ὑποκειμενική. Τέτοια φιλοδοξία, τέτοιος πόθος μπορεῖ νὰ φανῇ ὑπέρμετρος, παράλογος, ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ μείνω ἱκανοποιημένη με λιγότερο.

Θὰ ἤθελα τὸ ἄθροισμα τῶν προσπαθειῶν μας, τῶν ζῶν μας, τὰ 99 τῶν ἑκατὸ πού μένουν στὸ σκότος καὶ στὴν ἀνωνυμία, νὰ κάνουν νὰ γύρη ἡ πλάστιγγα ἀπὸ τὴν καλὴ μεριά. Ἀπὸ τὴ μεριά πού θὰ κάνει τὴ γυναῖκα ἕνα ὄν πλουτισμένο, πού θὰ τοῦ εἶναι δυνατὴ ἡ ὀλοκληρωτικὴ ἔκφραση τῆς προσωπικότητάς της (ὅχι μόνο τῆς φυσιολογικῆς τῆς ἔκφρασης). Ἀπὸ τὴ μεριά πού θὰ κάνει τὸν ἄντρα ἕνα ὄν συμπληρωμένο πού δὲ θὰ τοῦ εἶναι ἀρκετὸς ὁ μονόλογος καὶ πού ὑπὸ διακοπὴ σὲ διακοπὴ παραδεγμένη, θὰ φθάσει φυσικὰ στὸ διάλογο.

Νὰ μὴ τὸ μάθη ὁ πατέρας

Ἡ ΠΡΩΤΗ προάλλες ἦλθε σὲ ἀσυνήθιστη ὥρα στὸ σπίτι ἡ γειτόνισσά μου κατασπῆλαισμένη. Ἡ τόσον ἡρεμὴ γυναῖκα ἦταν ταρ γμῆνη σὲ φοβερὸ βαθμὸ καὶ τὰ μάτια της ἦσαν δακρυσμένα. Μοῦ λέει πὼς τὸ μεγαλειτέρὸ της ἀγόρι, πού ἐγγάζεται σ' ἕνα κατὰστημα, ἔκοψε ἀνοησίες—ἐπαίξε χαρὰ καὶ χρεώθηκε ἀπὸ τὸ ταμειον. Τώρα ὅμως πρέπει νὰ βάλῃ τὰ λεπτὰ πάλιν στὴ θέσι τους. Μὲ ρωτᾷ τί νὰ κάμῃ. Τὸ παιδί της κάθεται σπίτι, δὲν πῆγε στὴ δουλειά του, προφασίστηκε ἀδιαθεσία καὶ κλαίει... κλαίει ἀπελπισμένος, ἀπειλεῖ πὼς θ' αὐτοκτονήσῃ. Ὁ ἄνδρας της, λέει δὲν πρέπει νὰ τὸ μάθει, γιατί θὰ τὸ σκοτώσῃ... Μὲ παρακαλεῖ νὰ τῆς δανείσω ἐγὼ τὸ ποσὸν αὐτό...

Ἡ ἱστορία αὐτὴ εἶναι παλιὰ καὶ πάντα καινούρια. Νὰ μὴ τὸ μάθη ὁ πατέρας! Δὲν θὰ σκότανε μὲν ὁ πατέρας τὸ γυιό του, σὰν μάνθανε τὴν ἐπιτολαιότητα καὶ τὴν ἀσυνειδητὴν περὰ του, ὅπως νομίζει στὴν ὑπερδιέγερσι τῆς φαντασίας της ἡ μητέρα, πάντως ὅμως θὰ γίνονταν στὸ σπίτι μαλλώματα, σκηνές, καυγάδες, πού θὰ κατέληγαν σὲ ψυχρότητα, ἀποξένωσι καὶ σὲ διαταραχὴ τῆς οἰκογενειακῆς ἁρμονίας. Αὐτὰ φοβᾶται τὸ παιδί, μὰ τὰ φοβᾶται καὶ ἡ μητέρα καὶ γιὰ τὸ ἀγόρι, καὶ γιὰ τὸν ἑαυτὸ της. Ἀπὸ ἀγάπη πρὸς τὸ παιδί θέλει νὰ τὸ βοηθήσῃ, νὰ τὸ γλυτώσῃ ἀπὸ τὴς δυσἀρεστίας σκηνές καὶ ἀπὸ τὴν τιμωρία.

Τὸ δικαιολογεῖ μέσα της με χίλιους λόγους—κι' ἐκεῖνος πού βαρύνει περισσότερο—ὅλες οἱ μητέρες μοιάζουν σ' αὐτό—εἶναι ὅτι ὁ βίος εἶναι βραχύς, ποὺς ξέρεῖ πόσα δυσἀρεστά μᾶς ἐπιφυλάσσει ἄνομα—γι' αὐτὸ θέλει, ὅσο μπορεῖ, νὰ παραμερίσῃ ὅλες τὴς πέτρες ἀπὸ τὸ δρόμο τοῦ παιδιοῦ του. Μὰ αὐτὴ εἶναι μητρικὴ ἀγάπη χωρὶς σκέψι καὶ κακῶς ἐφαρμοζομένη. Τὸ ὀραϊότερό της καθήκον εἶναι βέβαια νὰ βροῖσκει πάντα πλάι στὸ παιδί της σὰν προστάτης ἄγγελος, νὰ εἶναι μὲν συνήγορός του ὅχι ὅμως καὶ συνένοχός του.

Τὸ παιδί πρέπει νὰ σκληραγωγηθῇ καὶ ψυχικῶς γιὰ τὴ ζωὴ. Ὅτι χρειάζεται σωματικὴ σκληραγωγία αὐτὸ τὸ κατάλαβαν σήμερα οἱ περισσότερες μητέρες. Τὸ ἀτσάλι σκληραίνει στὴ φωτι, καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου σκληραγωγεῖται μέσα στὸν ἀγῶνα τοῦ βίου. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ χάσῃ γι' αὐτὸ τὴν λεπτότητα καὶ τὴν εὐμισθία του. Ἀλλ' ὅποιος μανθάνει νὰ στερεθῇ κατὰ τι ἡ εὐχαριστεῖται μ' ἐκεῖνα πού ἔχει, δὲν θὰ βρεθῇ ἀσπλος καὶ ἀνυπεράσπιστος ἀπέναντι τῶν θυσιῶν πού ζητεῖ ἀπὸ τὸν καθένα ἡ ζωὴ.

Στὴς περισσότερες οἰκογένειες οἱ ἀπαιτήσεις τοῦ βίου ἐμφανίζονται ὑπὸ τὴ μορφὴ τοῦ πατέρα. Αὐτὸς συνήθως εἶναι πού ζητεῖ ἀκρίβεια, εὐσυνειδησία στὸ καθήκον, τάξι κ' ἐπιμέλεια. Ζητεῖ πολλά, πού κάποτε τοῦ πέφτουν δύσκολα τοῦ παιδιοῦ. Εἶναι ἀλήθεια πὼς ἐνίοτε εἶναι αὐστηρὸς, κάποτε δὲ καὶ ἄδικος, γιατί κάθε λογικὸς πατέρας πού ἀγαπᾷ τὸ παιδί του, θέλει νὰ τὸ ὠθήσῃ ὅσον μπορεῖ στὴ πρόοδο, φιλοδοξεῖ νὰ γίνῃ τὸ παιδί του καλῆτερο ἀπ' αὐτόν. Ὑπάρχουν καὶ μητέρες πού ποθοῦν τὸ ἴδιο, μὰ εἶναι οἱ πὺς λίγες. Οἱ περισσότερες θέλουν νὰ εὐτυχίσῃ τὸ παιδί τους, μὰ δὲν ἐκλέγουν πάντοτε τὸ σωστὸ δρόμο.

Πρῶτα πρῶτα εἶναι οἱ μικρὲς παιδιαστικὲς ἀταξίες τὸ παιδί εἶναι λιχοῦδικο, παίρνει κρυφὰ γλυκά, λέει ψέμματα, πέρνει στὸ σχολεῖο κακοὺς βαθμούς καὶ τιμωρίες. Ὅσο μεγαλώνει κάνει πὺς μεγάλες ἀνοησίες, ἀρχίζουν οἱ ἐρωτοδουλιές πού συνήθως δὲν ἔχουν καλὸ τέλος, καὶ ἄλλα. Ἐρχεται ὅμως στιγμή πού δὲν ξέρεῖ νὰ πᾶ οὔτε μπρὸς οὔτε πίσω καὶ τότε καταφεύγει στὴ μητέρα.

Ἡ μόνη της σκέψι εἶναι τότε πὼς νὰ βοηθήσῃ τὸ παιδί νὰ βγῇ ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδο. Ὁ πατέρας δὲν πρέπει νὰ τὸ μάθη γιατί θάχομε σκηνές. Ἐτσι δημιουργεῖται ἡ ἀντίθεσις μεταξὺ τοῦ πατέρα καὶ τοῦ γιοῦ. Ὅταν τὸ παιδί χρειασθῇ πραγματικὰ τὸν πατέρα, ὅταν πρόκειται νὰ τοῦ παρασταθῇ ἐκεῖνος με τὴν πείρα του, δὲν θὰ βρῇ τὴν πρὸς αὐτὸν ὁδόν, γιατί θὰ λείπῃ ἡ ἐμπιστοσύνη.

Δυστυχῶς δὲ θὰ φταίῃ σχεδὸν πάντοτε ἡ μητέρα πού θὰ ἔχει δώσει τὴν πρώτη ὠθησι σ' αὐτὴ τὴ μὴ συνεννόησι, γιατί ἤδη στὸ ἄτακτο, στὸ κλαψιάρικο, στὸ ἀνυπότακτο μωρὸ ἔλεγε: Σώπα, κάνε φρόνιμα, γιατί θὰ τὸ πῶ τοῦ μπαμπά. Μ' αὐτὸ ὅμως ὁ πατέρας γινόνταν γιὰ τὸ παιδί ὁ κακὸς ἄνθρωπος, ὁ μπαμπούλας, τὸ φόβητρο. Αὐτὸ τὸ μέσον ἀνατροφῆς δὲν πρέπει ποτὲ νὰ μεταχειρισθῇ ἡ μητέρα. Ὅχι, ὁ πατέρας ὀφείλει νὰ λάβῃ γνώσιν ὅλων πού ἀφοροῦν τὸ παιδί. Ἐστω κι' ἂν θυμώσῃ, ἂν μαλλώσῃ καὶ τιμωρήσῃ, ἔστω καὶ ἂν κλάψῃ τὸ παιδί—ὁ πατέρας θὰ βρῇ νὰ τοῦ δώσῃ μιὰ συμβουλή, νὰ τοῦ ὑποδείξῃ μιὰ διέξοδο.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΝΤΑΙ αἱ συνδρομήτοιαι τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ νὰ μᾶς ἐμβάσουν ἐγκαίρως τὴν συνδρομὴν των, διὰ νὰ μὴ διακοπῇ ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου.

Οἱ ἀρραβωνιασμένες καὶ ἡ ἐθνικὴ οἰκονομία

ΜΙΑ Ἀγγλὶς δημοσιογράφος, ἡ κ. Ἐβελὺν Warings ἐπεχείρησε νὰ ἐξακριβώσῃ με πόσες λίρες πλουτίζεται τὸ Ἀγγλικὸ κράτος ἀπὸ τὴν αὐξηση τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τελουμένων γάμων. Πάρετήρησε δηλαδὴ ὅτι οἱ γάμοι ἤβησαν τὸ 1934 κατὰ 25 % ἐν συγκρίσει με τὸ προηγούμενον ἔτος. Ἡ βελτίωσις τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας στὸ Βρετανικὸ κράτος, καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ Λουκὸς τοῦ Κέντ καὶ τῆς πριγκιπίσσης Μαρίνας, λένε πὼς συνετέλεσαν στὸ εὐχάριστο αὐτὸ φαινόμενο.

Ἐνας γάμος δὲν εἶναι μόνον κατιτὶ ἀνοικοδομικὸ γιὰ τοὺς μελλονύμφους, οὔτε εἶναι μόνον ἕνα σημαντικὸ γεγονός ἀπὸ κοινωνικῆς ἀπόψεως, ἀλλ' ἐνδιαφέρει πολὺ καὶ τὴν ἐθνικὴ οἰκονομία. Γιατί με τὴν τέλεσιν ἐνὸς γάμου ἰδρύεται ἕνα νοικοκυριό, νοικιάζεται ἕνα σπίτι, συχνοτάτα προσλαμβάνεται καὶ μιὰ ὑπηρεσία, ἐτοιμάζεται δὲ καὶ μιὰ προίκα, πού συνήθως τὴν κάνει ἡ νύφη. Γι' αὐτὸ εἶναι σπουδαῖο, κατὰ τὴν Ἀγγλίδα δημοσιογράφον, οἱ μελλονύμφες νὰ εἶναι καλὰ κατατοπισμένες περὶ τοῦ τί χρειάζεται ἕνα νοικοκυριό καὶ νὰ κάμουν τὴν προίκα ὅσον τὸ δυνατό πρακτικὴ καὶ σκόπιμη. Ὅσο πὺς περιορισμένα εἶναι τὰ μέσα τῶν μελλονύμφων, τόσο πὺς πολὺ ἐνδείκνυται νὰ δημιουργήσῃ ἡ νύφη γιὰ τὸ μελλοντικὸ νοικοκυριό της μιὰν ὑγιειὰ καὶ στερεὰ βάση.

Κάθε γάμος πού δὲν ἔχει τέτοια θεμέλια, δὲν ἄγει μόνον σὲ προσωπικὲς ἀπογοητεύσεις, ἀλλ' ὑπὸ ἐποψιν ἐθνικῆς οἰκονομίας πρέπει νὰ γραφῇ στὸ παθητικόν.

Σὲ πολλὰ Εὐρωπαϊκὰ κράτη, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλοτε, παρατηρεῖται, με τὴ γενικὴ ἀνόρθωσι, καὶ κάποια ἀνωτέρα ἐκτίμησι τοῦ γάμου, τὸ δὲ κράτος ζητεῖ παντοιοτρόπως νὰ τὸν προστατεύσῃ καὶ ἐνισχύσῃ. Στὴ Γερμανία δίδονται δάνεια στοὺς μελλονύμφους, στὴν Ἰταλία τοὺς ὑποστηρίζει τὸ κράτος με διάφορα μέσα στὴν Αὐστρία ὑπάρχουν γυναικεῖα σωματεῖα πού ἔχουν ὡς σκοπὸ νὰ βοηθοῦν καὶ νὰ διευκολύνουν τοὺς θέλοντας νὰ παντρευτοῦν, ὅπως καὶ παρ' ἡμῖν ὁ Ἀγαθοεργὸς Σύνδεσμος ἡ Εὐαγγελίστρια καὶ ἄλλοτε ὁ Λευκὸς Σταυρὸς τοῦ Μασσούκα.

Πάντα ὅμως παίζει σπουδαῖο ρόλον ἡ πολυπαθὴς προίκα. Ὑπῆρχε ἐποχή πού θεωροῦσαν ἀρκετὸ ὅταν ἡ νύφη εἰσέρχονταν στὸ γάμο με τρία τέσσαρα σενδόνια, με τέσσαρες μεταξωτὲς κομπιναιζόν, με ἄλλα τόσα σουτιέν κ' ἕνα κοστούμι τοῦ μπάνιου γιὰ τὰ μπαίνιμξ. Τ' ἄλλα θὰ τὰ φρόνιζαν κατόπιν ὅπως θὰ τῷ φερονεῖν ἡ ἀνάγκη καὶ οἱ περιστάσεις. Τὰ περισσότερα ὅμως νέα ἀνδρόγυνα πὺς ἔχουν περιορισμένο προϋπολογισμό δὲν ἀρροῦν νὰ πεισθοῦν ὅτι αὐτὰ τὰ μετέπειτα ψώνια εἶναι ἀδύνατο νὰ γίνουν, καὶ ὅτι τὸ νοικοκυριὸ ξεπέφτει γρήγορα ὡς ἐκεῖ πού δὲν πρέπει.

Σήμερα αναγνωρίζεται πάλιν γενικώς ότι γερά και σκόπιμα προικιά αποτελούν πάντως μιὰ σπουδαία βάσι τοῦ γάμου. Ἐνεκα τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως ἐλαττώθηκε σχεδὸν παντοῦ ὁ ἀριθμὸς τῶν κοριτσιῶν πού παντρεύονται πέρουν προῖκα εἰς χρῆμα ἢ πού ἔχουν περιουσία.

Κατηργήθη σχεδὸν καὶ τὸ παλὸ ἐθιμο τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς πού προσέφερον ὁ σύζυγος στὴ νέα γυναῖκα τοῦ τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου. Στὸς ἡγεμονικοὺς οἴκους συνίστατο ἡ δωρεὰ αὐτὴ σὲ κάποιο πτῆμα ἢ παλάτι, εἶχε δὲ σημασία σ' ἐποχὴ πού ἡ οἰκονομικὴ θέσις τῆς γυναίκας ἦταν πλέον ἢ ἐξηρητημένη, γιατί τὴ δωρεὰ αὐτὴ μπορούσε νὰ διαχειρίζεται μόνη της, τὸ ὁποῖον τῆς ἐξησφάλιζε κάποια ἀνεξαρτησία· ἐξοικονομοῦσε τὰ ἀτομικά της ἐξοδα, χωρὶς ν' ἀναγκάζεται νὰ τὰ βγάξη ἀπὸ τὸν σπιτικὸ προϋπολογισμό. Ἡ νέα ὁμῶς πού φέρει στὸ γάμο ἀρκετὰ ροῦχα, ἐπιπλα καὶ σκευὴ θὰ διευκολύνῃ πολὺ τὴν ἀρχὴ τῆς συμβιώσεως. Ὅλα τείνουν σήμερα νὰ ἀνεβιάσουν τὸ γάμο σ' ἓνα ὑψηλότερο ἐπίπεδο, καὶ ἐκτὸς ἀπὸ τὴ σφαῖρα μιᾶς ἐκπληρώσεως ἀτομικῆς εὐτυχίας θέλουν νὰ υπογραμμίσουν καὶ τὴ σημασία πού ἔχει γιὰ τὴ κοινωνία. Διότι ὁ γάμος δημιουργεῖ ἐθνικὸν πλοῦτο, τὸν ὁποῖο καὶ κυκλοφορεῖ, ἢ δὲ νύφη ὅσον καὶ ἂν μᾶς φαίνεται παράξενο, εἶνε σὲ τοῦτο σπουδαῖος οἰκονομικὸς παράγων.

ΛΟΥΚΙΑ

Ὁ γνωστὸς λογοτέχνης καὶ ποιητὴς Σύλβιος, πού ἔχει γράψει τὰ «Μάρια» (Σμυρναϊκὲς ἡθογραφίαι), τὰ «Ματωμένα συντρίμματα» (ἐλεγεία τῆς Σμύρνης), «Τὸ θέατρο τοῦ παιδικοῦ κόσμου» κλπ, ἔγραψε γιὰ τὴν «Ἑλληνίδα» τὰ δυὸ κατωτέρω ποιήματα.

Νοσταλγίες

Ἀττική

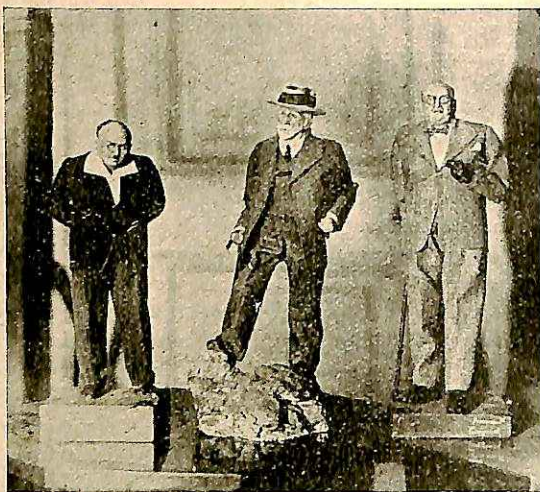
Βουνοπλαγιές πενόφυτες καὶ θυμαροσπαρμένες,
Βρυσοῦλες ὡσημόκλωτες, δροσάτες λαγκαδιές,
Νταντελλωτὲς ἀκρογιαλιές, γαλάζιες, μυρωμένες...
Μέρες χρυσὲς ἡλιόλουστες καὶ φεγγαροβραδιές...
Ὅλα τὰ μάγια σου Ἀττική, δὲν μοῦ κερνοῦν τὴ λήθη.
Κάθε σου ἦχος, λάλημα, τραγοῦδι, μουσική,
Τῆς ὁμορφῆς μου Ἀνατολῆς μοῦ λείει τὸ παραῦθι.
Κ' ἔχω τὰ μάτια μου κλειστά... κ' εἶν' ἡ ψυχὴ μου ἐκεῖ...

Δυὸ Ἀγάπες...

Ἀθήνα μου πεντάμορφη, τῶν Ὀλυμπίων παλάτι,
τὶ στοργικά σὲ προίκισαν Τέχνη ἀρχαία καὶ φύση!
Πόλι γλυκεῖα κ' ἡλιόχαρη, σὺ πού τραβάς τὸ μάτι
τῶν ἐραστῶν τῆς ὁμορφιάς, στὸ πιὸ γλυκὸ μεθύσι.
Καὶ σ' ἀγαπῶ καὶ σὲ πονῶ, ναὶ καὶ σὲ καμαρώνω
Μὰ τὴ χαμένη Σμύρνη μου δὲν τὴ ξεχνῶ—στὸ λέω,
Στὴ θύμωσὴ μου ἀδερφὲς στὴν ὁμορφιά σὰς νοιώνω,
Γελῶ μὲ σένα τὸ πρωτὶ—μ' αὐτὴν τὴ νύχτα κλαίω...
ΣΥΛΒΙΟΣ

Καλλιτεχνικὴ κίνησις.

Μία πρωτότυπος ἐκθεσις εἶναι τῆς Ἀδὸς Γεωργαντῆ στὸ Ξενοδοχεῖον Ἀγγλίας. Θὰ μπορούσαμε ἐκ πρώτης ὄψεως νὰ τὴν ὀνομάσωμε Musée Grevin ἐν μικρογραφίᾳ, μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι οἱ μακέττες πού μᾶς παρουσιάζει ἡ νεαρὰ γλύπτρια ἔχουν πολὺ μεγαλύτερα ἀξία ἀπὸ τὰ κερένια ὁμοιώματα τοῦ ἱστορικοῦ Μουσείου τοῦ Παρισιοῦ. Μέσα σὲ γιάλινες προθήκες εἶναι στημένοι, θὰ ἐλέγαμε σὰν κοῦκλοι, ἂν δὲν ἦσαν τόσον ζωντανοί, προσωπικότητες καὶ τύποι τῶν Ἀθηνῶν πολιτευομένων, ἐπιστημόνων ἢ καλλιτεχνῶν. Ὅλοι ἔχουν ποζάρει στὴν καλλιτέχνιδα καὶ

Ὅμοιώματα τῶν κ. κ. Μελά, Καμπούρογλου καὶ Συναδινού.

εἶναι καταπληκτικὴ ὅχι μόνον ἡ ὁμοιότης τῆς φυσιογνωμίας, ἀλλὰ ὁλόκληρη ἡ σωματικὴ διάπλασις καὶ χαρακτηριστικὴ στάσις τοῦ καθενός. Ἐξαιρετικὴ εἶναι ἡ ἐπιτηδειότης της νὰ τοὺς ντύνει καὶ νὰ κατορθώῃ μὲ καταπληκτικὴ παρατηρητικότητά νὰ ἀποδίδῃ τόσο πιστὰ τὴν ἀτομικότητα, ὥστε ἡ κάθε πτυχὴ στὸ σακκάκι ἢ στὸ πανταλόνι νὰ μὴν εἶναι ποτὲ τυχαία ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς σωματικῆς διαπλάσεως τοῦ κάθε ἀτόμου. Ἐξαιρετικὰ ἐπιτυχεῖς οἱ κ. Καμπούρογλου, Ζαῖμης, Βοζίκης, Ἰωάννης Ράλλης, Δοντᾶς. Ἡ Ἀνὶς Γεωργαντῆ ἀποφεύγει τὴν γελοιογραφίαν τὴν ὁποῖαν θεωρεῖ εὐκολώτερη δουλειὰ καὶ ἐπιμένει εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν προσωπογραφίαν. Τὸ ὅτι δὲ κατορθώνει νὰ συλλαμβάνῃ τὴν πλέον χαρακτηριστικὴ στιγμὴ τοῦ ἀπεικονιζομένου, αὐτὸ ἀκριβῶς διδὲ ἰδιαιτέραν ἀξίαν εἰς τὸ ἔργον της. Πολὺ σπουδαία συμβολὴ φαντάζομαι θὰ εἶδε ἡ τεχντοροπία αὐτὴ εἰς τὸ Ἐθνολογικὸν Μουσεῖον πρὸς διατήρησιν φυσιογνωμιῶν πού θὰ ἐπιζήσουν τῆς ἐποχῆς μας, ἀλλὰ καὶ πόσοι ἄλλοι πού δὲν εἶναι ἔξωι οἱ μᾶς τῆς τύχης ὀφείλουν τὴν ἀθανασία τὴν σὲ μαγικὸν χεράκι τῆς Λουκίας Γεωργαντῆ.

ΑΘ. ΡΕΔΙΑΔΟΥ

Ἡ οἰκογένεια Curie
καὶ τὸ βραβεῖον Νόμπελ.

Ὡς ἀναφέραμεν ἤδη εἰς προηγούμενον τεῦχος, τὸ βραβεῖον Νόμπελ τῆς χημείας ἀπενεμήθη αὐτῇ τῇ φορᾷ στὴν κ. Εἰρήνην Joliot καὶ στὸν σύζυγό της κ. Φρειδ. Joliot. Ἡ βραβευθεῖσα εἶναι, ὡς γνωστὸν, κόρη τοῦ ζεύγους Curie. Ἦδη, ὡς κοριτσάκι, ἐνδιαφέρονταν γιὰ τὶς ἐργασίαι τῶν γονέων της κ' ἔδειχνε πῶς θ' ἀκολουθοῖσε τὴν αὐτὴν ὁδόν. Ἡ πρόβλεψις αὐτὴ πραγματοποιήθηκε, καὶ γιὰ νὰ ἐργασθῇ καλύτερα, ἔξερντας τὶ ἀξίζει νὰ συνεργάζονται δύο, πού συνεννοοῦνται καὶ ἀλληλοεκτιμῶνται, πιντρεύτηκε τὸ 1926 μὲ τὸν Φρειδ. Joliot, διακεκριμένον ἐπιστήμονα καὶ ἐρευνητή.

Εἰργάσθησαν λοιπὸν οἱ δύο μαζί, ἔκαμαν βαθιεῖς καὶ παρὰλληλες μελέτες καὶ πραγματοποιήσαν ἀπὸ κοινου σπουδαῖες ἀνακαλύψεις, πού ἀμείφθηκαν σήμερα μὲ τὸ βραβεῖον Νόμπελ.

Ἡ Εἰρήνη Joliot εἶναι ἀκόμη νέα γυναῖκα, μόλις 38 ἐτῶν. Τὸ 1925 ἔγινε διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων. Αἱ ἐργασίαι της πρὸ πολλοῦ ἔχουν κινήσει τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου. Τὸ 190 τῆς ἀπενεμήθη τὸ μετάλλιον τῆς Γαλλικῆς Εὐγνωμοσύνης. Εἶναι συνεργάτις εἰς πλείστα Γαλλικά καὶ ξένα ἐπιστημονικά περιοδικά. Ἐπὶ πολλὰ χρόνια εἰργάσθη μὲ τὴν μητέρα της ὡς βοηθὸς της στὸ Ἰνστιτοῦτο Ραδίου Ἰδίας ἀπασχολεῖται τὸ ζεῦγος Joliot μὲ τὸ πρόβλημα τῶν χημικῶν μετασυστάσεων καὶ κατ'ὀρθωσαν νὰ συνθέσουν περὶ τὰς 60 νέας ραδιοενεργὰς οὐσίας. Αἱ ἔρευναι αὐταὶ ἔδωσαν ὠθησιν εἰς τὸ νὰ γίνουν σπουδαῖαι ἐργασίαι καὶ εἰς ἄλλα ἐργαστήρια, πού θὰ καταλιξοῦν βεβαίως εἰς τὴν δημιουργίαν στοιχείων διὰ τῶν ὁποίων θὰ κατατολεμηθοῦν διάφορες ἀσθένειες. Γι' αὐτὸ αἱ μελέται τῶν Joliot παρακολουθοῦνται μὲ ζωηρότατον ἐνδιαφέρον ἀπ' ὅλον τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον.

Γιὰ τὴν ἀπονομὴ τοῦ βραβείου Νόμπελ εἰς γυναῖκα ὑπερηφεύονται σήμερα ὅλοι οἱ φεμινιστικοὶ κύκλοι. Εἶνε μιὰ νέα ἀπόδειξις ὅτι καὶ ἡ γυναῖκα μπορεῖ νὰ μεγαλουργήσῃ, ἀρκεῖ νὰ ξῇ καὶ ν' ἀνατρίφεται στὸ κατάλληλο περιβάλλον καὶ νὰ μὴ τῆς βάζουν ἐμπόδια στὴν ἐξέλιξί της.

Ἐνα μεγάλο «ἔδρε» στὰ παιδιὰ τοῦ σχολείου τῆς κ. Μίνας Ἀηδοποπούλου γιὰ τὸ περιοδικὸ τοῦ «Τὸ Σχολεῖο μας». Ἐχομε μπροστά μας τὸ τεῦχος τοῦ Ἰανουαρίου καὶ τὸ βροῖσκομε χαριέστατο καὶ τερπνότατο ὅχι μόνον γιὰ μικροῦς, ἀλλὰ καὶ γιὰ μεγάλους.

Ὁ Γκάντι ὑποστηρίζει τίς γυναῖκες. Δὲν πρέπει, τονίζει, νὰ ἀποτελοῦν ἀπλῶς ἀντικείμενα τῶν ἀνδρικῶν ἐπιθυμιῶν. Ἀνάγκη νὰ μπόουν μέσα στὴ ζωὴ, γιὰ νὰ τὴ μάθουν καὶ γιὰ νὰ διεκδικήσουν ὡς ἀνθρώπινα ὄντα πλέον τοὺς κινδύνους της.

Κατ' αὐτὰς ἐξεδόθη ἓνα βιβλίον πού τιμᾷ ὅχι μόνον τὸ γυναικεῖο πνεῦμα, ἀλλὰ γενικῶς καὶ τὰ ἐλληνικά γράμματα. Εἶνε τὸ βιβλίον τῆς διακεκριμένης ἐπιστήμονος κ. Μαρίας Ἀμαριώτου διδάκτορος τῆς φιλοσοφίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μονάχου, πού τὸ τιτλοφορεῖ: «Τὸ γράψιμο καὶ ἡ ἀγωγή».

Ἡ δεσπ. Ἀμαριώτου εἶναι ὡς σήμερα ἡ μόνη Ἑλληνίς ἐπιστήμων πού διετελέσεν ἐκπαιδευτικὸς σύμβουλος, καὶ τῆς ὁποίας ἡ συμβολὴ στὴν παιδεία τοῦ τόπου μας ὑπῆρξεν ἀληθινὰ πολὺτιμη. Τὸ σύγγραμμά της εἶνε τὸ μόνον στὴν ἐλληνικὴ βιβλιογραφία, πού ἐξαντλεῖ ὁλοκληρωτικὰ τὸ θέμα τῆς γραφῆς, ἔρχεται δὲ νὰ μᾶς διαφωτίσῃ σὲ κατάλληλῃ ἐισοχῇ, σὲ μιὰ ἐποχῇ, πού τὸ γράψιμο σιγά-σιγά τείνει νὰ περιορισθῇ στὰ χέρια τῶν ὀλίγων καὶ νὰ μείνῃ πλέον ὡς τέχνη. Γιατὶ βαθμίδον ἡ γραφομηχανὴ ἐκτοπίζει τὴν πέναν, τὸ τηλεφωνο ἀντικαθιστᾷ κατὰ μέγα μέρος τὴν ἀλληλογραφίαν, ὅπως τὸ ραδιόφωνο τίνει, ὅσον προχωρεῖ ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν ἐφημερίδα.

Ἡ συγγραφεὺς στίς 572 μεγάλες σελίδες της μιλεῖ μὲ τόση βαθιὰ γνώσι γιὰ τὸ σπουδαῖο αὐτὸ ζήτημα τῆς γραφῆς ἀπὸ ἐπιστημονικῆς καὶ ψυχολογικῆς ἀπόψεως, πού μᾶς δίνει ζωηρότατα νὰ ἐννοήσωμεν τὴν ὁλὸν ἐπαίξε στὴν ἀνθρωπότητα τὸ γράψιμο, τὸ τί ἐκπολιτιστικὸς παράγων εἶνε καὶ πόσῃν σημασίαν ἔχει στὴν ἀγωγή τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ Μ η λ η ἀ.

Ποτάμιν ἐπλημύρισε, σὲ περιβόλι μπαίνει,
Ποτίζει δένδρα καὶ μηλές, μηλές καὶ κυδωνίτσες.
Καὶ μιὰ μηλιά, γλυκομηλιά, δὲ σώνει νὰ ποτίσῃ.
Ἄλλη μηλιά τὴν ἔρωτᾷ, κ' ἄλλη μηλιά τὴν λέει:
—Μηλιά, τὰ μῆλα σὲ βαροῦν ἢ ὁ καρπὸς σὲ βλάπτει;
Ἡ ὁ περιβολάρχης σου νερὸ δὲν σὲ ποτίζει;
—Μηδὲ τὰ μῆλα μὲ βαροῦν, μηδ' ὁ καρπὸς μὲ βλάπτει,
Μηδ' ὁ περιβολάρχης μου νερὸ δὲ μὲ ποτίζει.
Μονάχα εἰς τὴ ρίζα μου ἀντρώγυνον βλόγηθη
Κι' ὄρκο ἔκαμε στοὺς κλώνους μου, νὸ μὴν ἀπο-
[ἀποχωρήσῃ].
Τώρα, θωρῶ, χωρίζονται καὶ κιτρινοφυλλάζω.
Δημῶδες

Ἡ ἀνεμώνη.

Τὶ νάγινε ἡ ἔρημη φτωχὴ ἀνεμώνη
πού ἀνθοῦσε πέρα στὴ βουνοπλαγιά;
Κάποτε πέρασα ἀπὸ κεῖ, τὴν εἶδα μόνη
καὶ κύλησε ἓνα δάκρυ μου· ὦ! ξεύρω τί εἶνε μοναξιά
Φύλλο, ἀνεμόφυλλο ἐγίνηκε καὶ ταξιδεύει
Τὴ συνεπῆρε τ' ἀγεράκι μιὰν αὐγὴ
Μαζὺ της θάδελα ἡ ψυχὴ μου, ν' ἀπάρῃ νὰ ὠδεύῃ
γιὰ τόπους πού ὅλα εἶνε φῶς· μὰ
[τὸ ξημέρωμα γιὰ μὲ ἀργεῖ...]

ΞΕΝΙΑ ΚΑΣΤΡΙΝΑΚΗ

Ἡ διαμαρτυρία τῶν γυναικῶν κατὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ πολυθεσίας νόμου.

Ο ΠΩΣ ἀναφέραμε συντόμως σὶδ προηγούμενο τεύχος, ἔγινε τὴν 22 Δεκεμβρίου σὶδ Θεάτρον Ἀλίκης πολυπληθεστάτη συγκέντρωση γυναικῶν, ἡ ὁποία ὁργανώθη ἀπὸ 19 γυναικεῖα σωματεῖα τὰ ἑξῆς: Ἐθν. Συμβούλιον Ἑλληνίδων, Σύνδεσμος Ἑλληνίδων ἐπιστημόνων, Λύκειον Ἑλληνίδων, Σύνδεσμος γιὰ τὰ δικαιώματα τῆς γυναίκας, Σύνδεσμος ἐργαζομένων γυναικῶν, Γυναικεῖος σύλλογος γραμμάτων καὶ τεχνῶν, Σύλλογος ὑπαλλήλων Ἑθνικῆς Τραπεζῆς. Ἀντιπρόσωποι δημοσίων ὑπαλλήλων, Σύλλογος ὑπαλλήλων ἀνωνύμων ἐταιρειῶν καὶ τραπεζῶν, Σύλλογος καθηγητριῶν, Σύλλογος φοιτητριῶν, Σύλλογος ἀποφοίτων Ἀμερικανικοῦ Κολλεγίου Κωνσταντινουπόλεως, Παμικρασιατικὸς σύλλογος γυναικῶν, Σύλλογος Ἑλληνίδων Ἀμερικῆς «Γκάπα», Σύλλογος δακτυλογράφων, Σύλλογος ὑπαλλήλων συμβολαιογραφείων, Σύλλογος προσηλυτικῶν ὑγειονομικῶν ιδρυμάτων καὶ Χριστιανικῆ ἔνωσης νεανίδων, Σύλλογος κατωτέρων ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων. Σκοπὸς αὐτῆς ἦτο νὰ ζητήσῃ τὴν ἄμεσον ἀκύρωσιν τῆς συντακτικῆς πράξεως, ὡς καὶ ὅλων τῶν νόμων, ποὺ θίγουν τὰ δικαιώματα τῶν γυναικῶν εἰς τὴν ἐργασίαν.

Τῆς συγκεντρώσεως προήδρυσεν ἡ κ. Ε. Βάρδα, γεν. γραμματεὺς τοῦ Ἑθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων, ἡ ὁποία καθώρισε πρῶτα τὸν σκοπὸν τῆς συναθροίσεως ὡς ἑξῆς:

Κυρίαι,

Ἡ σημερινή μας συγκέντρωσις ὁργανώθη ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῆς Ἑργασίας τῶν Γυναικῶν καὶ ἀπαρτίζεται ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀπὸ ἀντιπροσώπους 19 γυναικεῖων σωματείων τῆς πόλεώς μας. Εὐχαρίστως δὲ ἀνοφείω ὅτι παρίστανται καὶ ἀντιπρόσωποι ἐπαρχιακῶν σωματείων.

Ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ συνεστήθη πρὸ ὀλίγου καιροῦ μὲ σκοπὸν νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως τῆς γυναίκας εἰς τὴν Ἑργασίαν, καὶ εὐρύτερον, νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τῆς παρατηρηθείσης τελευταίως συστηματικῆς προσπαθείας τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῶν γυναικῶν ἀπὸ τὰς δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς θέσεις.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ μέλλουσα Ἐθνοσυνέλευσις θὰ προβῇ εἰς συνταγματικὰς μεταρρυθμίσεις, συνήλθομεν σήμερον ἐδῶ αἱ γυναῖκες ὅλων τῶν τάξεων, διὰ νὰ διαδηλώσωμεν, ὅτι ζητοῦμεν ὅπως

εἰς τὸ νέον Σύνταγμα καταχωρηθῇ ἡ ἰσοτιμία τῆς γυναίκας μὲ τὸν ἄνδρα ἄνευ περιορισμῶν, καὶ ὅπως πραγματοποιηθῇ ἡ παροχὴ πλήρων πολιτικῶν δικαιωμάτων εἰς τὰς γυναῖκας.

Ἐκφράζομεν τὴν εὐχὴν νὰ κατανοηθῇ, ὅτι ἡ διατήρησις μιᾶς διαφορᾶς δικαιωμάτων μεταξὺ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ἡ ὁποία οὐδόλως δικαιολογεῖται, εἶνε τελείως ἀσύμφορος, πρὸς τοῦτοις ἔχομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἑξίσωσις τῶν δικαιωμάτων τῶν δύο φύλων εἰς τὸν δημόσιον καὶ ἰδιωτικὸν βίον χάριν τῆς προόδου τῆς κοινωνίας καὶ πρὸς θετικὸν ὄφελος τῆς πατρίδος καὶ τῆς φυλῆς.

Ἡ προεδρεύουσα ἔδωκε κατόπιν τὸν λόγον πρῶτον εἰς τὴν κ. Πανσελήνου, ἡ ὁποία ὁμίλησε γιὰ τὴν ἀκύρωσιν τοῦ νόμου, ποὺ ἀποκλείει τὰς γυναῖκας ἀπὸ τὰς δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς θέσεις, κατόπιν εἰς τὴν κ. Α. Ρουσσοπούλου ἡ ὁποία ἀνέπτυξε τὴν θέσιν τῆς γυναίκας σὶδ ἀστικὸ δίκαιον. Τρίτῃ ὁμιλήτρια ἦτο ἡ κ. Ἀμαριώτη, ἡ ὁποία ὁμίλησε γιὰ τὴν ἐκπαίδευσιν σχετικὰ μὲ τὴν γυναῖκα, καὶ μετὰ ταῦτα ἔλαβε τὸν λόγο ἡ κ. Σβώλου μὲ θέμα: ἡ ἐργασία καὶ οἱ καταθλιπτικοὶ ὅροι ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἐργάζεται. Ἀποῦ ὁμίλησε καὶ μία ἀντιπρόσωπος τῶν ἐργατριῶν, ἐδιέβασεν ἡ ἀντιπρόσωπος τοῦ Συλλόγου δημοσίων ὑπαλλήλων κ. Ράλλη τὸ κατωτέρω ψήφισμα, τὸ ὁποῖον ἔγινε δεκτὸν μὲ παρατεταμένα χειροκροτήματα καὶ ἐπεδόθη κατόπιν εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς κυβερνήσεως.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐργαζομένων γυναικῶν, βλέπουσα ὅτι ἀπὸ ἀρκετοῦ χρόνου, καὶ διαρκῶς περισσότερο μὲ νομοθετικὰ καὶ διοικητικὰ μέτρα, παρεμποδίζεται ἡ σταδιοδρομία τῶν γυναικῶν εἰς τὰς δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς θέσεις.

Ὅτι τελευταίως μὲ σειρὰν νομοθετημάτων ἐπλήγη καίριως τὸ δικαίωμα τῶν γυναικῶν νὰ κερδίζουν τὴν ζοὴν των μὲ τὴν ἐργασίαν των.

Ὅτι παρὰ τὰς δοθείσας ὑποσχέσεις καὶ τὴν γενικὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀδικίας ἡ κυβερνήσις δὲν προέβη ἀκόμη εἰς τὴν ἀκύρωσιν τῶν νομοθετημάτων αὐτῶν, τὰ ὁποῖα δημιουργοῦν διαρκῶς νέα θύματα.

Διαμαρτύρεται καὶ ζητεῖ τὴν ἄμεσον ἀκύρωσιν ὅλων τῶν νομοθετημάτων ποὺ θίγουν τὸ δικαίωμα τῆς ἐργασίας καὶ τῆς σταδιοδρομίας τῆς γυναίκας.

Ἐχουσα ἐπὶ πλέον ὑπ' ὄψει ὅτι προσεχῶς πρόκειται ν' ἀναθεωρηθῇ τὸ Σύνταγμα, ζητεῖ:

Α') Διὰ τὴν ἐργασίαν:

Νὰ κατοχυρωθῶν μὲ τὸ Σύνταγμα καὶ τὴν νομοθεσίαν:

1) Τὸ δικαίωμα τῆς γυναίκας νὰ εἰσέρχεται καὶ νὰ σταδιοδρομῇ ὑπὸ ἴσους ὅρους μὲ τὸν ἄνδρα σ' ὅλες τὰς δημοσίας, ἰδιωτικὰς, ὑπαλληλικὰς θέσεις καὶ τὰ ἐπαγγέλματα.

2) Ἵση πληρωμὴ δι' ἴσην ἐργασίαν.

3) Νὰ προστατεῖται αἱ ἡ ἐργαζομένη μητέρα καὶ τὰ παιδιὰ τῆς μὲ θετικὰ νομοθετικὰ μέτρα. Νὰ ἰδρυθῶν ἀνάλογοι θεσμοὶ μὲ τὴν συμβολὴν τοῦ κράτους, τῶν δήμων καὶ τῶν ἐργοδοτῶν.

4) Νὰ καθιερωθῇ ὡς ἀνώτατον ὄριον ἡμερησίας ἐργασίας τὸ ὀκτώωρον διὰ τὰ ἐργατικά καὶ τὸ ἐξάωρον διὰ τὰ ὑπαλληλικά ἐπαγγέλματα.

5) Νὰ καθιερωθῇ κατώτατον ὄριον πληρωμῆς ἐν σχέσει μὲ τὸν τιμάρθιμον ἴδιο γιὰ ἄνδρες καὶ γυναῖκες.

6) Νὰ καθιερωθῇ πλήρης δίκτυον κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων μὲ καταβολὰς τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τοῦ κράτους (ἀσφάλεια ἀσθενείας, μητρότητος, γήρατος, ἀνεργίας).

7) Νὰ ληφθῶν μέτρα κατὰ τῆς ἀνεργίας καὶ εἰδικῶς κατὰ τῆς ἀνεργίας τῶν νέων.

8) Πρὸς προστασίαν δὲ τῆς οἰκογενείας τῶν ἐργαζομένων νὰ ληφθῇ πρόνοια νὰ τοποθετοῦνται αἱ σύζυγοι δημόσιοι ὑπάλληλοι εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν ἢ εἰς τὴν αὐτὴν περιφέρειαν.

Β') Διὰ τὰ πολιτικὰ δικαιώματα:

Νὰ δοθῶν πλήρη πολιτικὰ δικαιώματα εἰς ὅλας τὰς γυναῖκας.

Γ') Διὰ τὰ ἀστικὰ δικαιώματα:

Οἱ γονεῖς νὰ ἔχουν ἴσας ὑποχρεώσεις καὶ δικαιώματα εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν παιδιῶν τους.

Ἡ ἀστικὴ κατάστασις τῆς γυναίκας νὰ μὴ ἀποτελῇ ἐμπόδιον εἰς τὴν ἐργασίαν ἢ τὴν σταδιοδρομίαν τῆς.

Ν' ἀναγνωρισθῇ ἡ μητρότης ὡς κοινωνικὴ λειτουργία καὶ νὰ προστατεῖται ἡ ἐξώγαμη μητέρα.

Νὰ ἐξομοιωθῶν αἱ ὑποχρεώσεις τῶν γονέων πρὸς τὰ ἐξώγαμα τέκνα των μὲ τὰς πρὸς τὰ νόμιμα.

Δ) Διὰ τὴν κοινωνικὴν ἡθικὴν:

1) Νὰ καταργηθῇ ὁ διὰ νομοθετημάτων ἡ διοικητικῶν μέτρων διακανονισμὸς τῆς πορνείας καὶ οἱ γνωστοὶ οἱκοι.

2) Νὰ αὐξηθῶν καὶ νὰ ἐφαρμόζωνται αἱ κατὰ τῆς σωματεμπορίας ποιναὶ καὶ νὰ ἐκταθῶν τὰ κατ' αὐτῆς μέτρα.

Ε') Διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν:

1) Ν' αὐξηθῶν τὰ ἔτη τῆς κατωτέρας ὑποχρεωτικῆς ἑκτα δεύσεως εἰς ὀκτὼ.

2) Νὰ παρέχεται ἡ ἐκπαίδευσιν ἐντελῶς δωρεάν.

3) Νὰ καθιερωθῇ πλήρης σύστημα κρατικῆς μαθητικῆς προνοίας (συστήματα, δωρεάν βιβλία κλπ).

4) Ἡ κατωτέρα ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσιν νὰ εἶνε ὑποχρεωτικὴ καὶ νὰ παρέχεται δωρεάν.

ΣΤ') Διὰ τὰς ἐλευθερίας:

Νὰ κατοχυρωθῶν πλήρως ὅλες οἱ λαϊκῆς καὶ συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίες (ἐλευθερία τῆς σκέψεως, τοῦ τύπου, τῆς ἐπιστήμης, τῆς τέχνης), τὸ ἀσυλὸν κατοικίας καὶ ἡ ἐλευθερία τοῦ συνέρχεσθαι καὶ τοῦ συνεταιρίζεσθαι.

Κίνησις Ἑθνικ. Συμβουλίων.

Μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον ἀναμένομεν τ' ἀνακοινωθέντα τοῦ Συνεδρίου Γυναικῶν ποὺ ἔγινε τὴν 30 Ἰανουαρίου—6 Φεβρουαρίου εἰς τὴν Καλκούττα. Μὲ τὴν ἐπικοινωνία τῶν γυναικῶν τῆς Δύσεως καὶ τῆς Ἀνατολῆς, τοῦ Βορρὰ καὶ τοῦ Νότου, θὰ ἐκδηλωθῇ κατὰ τὸν καλῆτερον τρόπο ἡ ἰδεολογία τοῦ Διεθνούς Συμβουλίου.

Τὸ προσεχὲς γενικὸ Συνέδριον ποὺ θὰ διεξαχθῇ τὸ φθινόπωρον (21 Σεπτεμβρίου—2 Ὀκτωβρίου) στὴ Γιουγκοσλαβία, θὰ συνέλθῃ στὴν ὠραία πόλιν τῆς Δαλματίας Dubrovnik. Μετὰ τὸ πέρασ τοῦ θὰ μεταφερθῶν τὰ μέλη, φροντίδι τῆς κυβερνήσεως, εἰς Βελιγράδιον ὅπου τὸ ἔθν. Συμβούλιον τῶν γυναικῶν τῆς Γιουγκοσλαβίας ἐτοιμάζει εἰς τὰς συνέδρους ἐγκαρδιωτάτην ὑποδοχὴν.

Τὸ Ἑθνικὸ Συμβούλιον τῶν Γαλλίδων συνεξήτησε τὴν κατασκευὴν κινηματογραφικῆς ταινίας, ἡ ὁποία πρόκειται νὰ δείξῃ τὰ ἔργα καὶ τὰς προσπάθειας τῶν γυναικῶν ὅλου τοῦ κόσμου. Ἡ ταινία αὕτη θὰ ἐτοιμασθῇ γιὰ τὴν Παγκόσμιον Ἐκθεσιν τῶν Παρισίων γιὰ νὰ ἐγκαινιάσῃ τὴν «Ἑβδομάδα τῆς Γυναίκας» ποὺ, ἐλπίζουν, θ' ἀποτελέσῃ μέρος τῆς Ἐκθέσεως.

Τὸ ἔθν. Συμβούλιον τῶν Γυναικῶν τῆς Ἑσθονίας εἶχε κατ' αὐτὰς δύο μεγάλες ἐπιτυχίες: καὶ πρῶτον μὲν υἱοθέτησεν ἡ Κυβέρνησις τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἐκπονηθὲν νομοσχέδιον περὶ ἰδρύσεως Ἐπιμελητηρίου Οἰκιακῆς Οἰκονομίας. Στὸν νέον αὐτὸν δημόσιον ὁργανισμὸν θὰ μπορέσουν τὰ γυναικεῖα σωματεῖα, ἰδίως τὸ ἔθν. Συμβούλιον καὶ ἡ Ἐνωσις τῶν Ἀγροτίδων, νὰ παῖξουν πρωτεύοντα ρόλο. Ἡ ἰδρύσις τοῦ ἄνω Ἐπιμελητηρίου συνεπάγεται τὴν ἐπίσημη ἀναγνώρισιν τῆς οἰκιακῆς ἐργασίας τῶν γυναικῶν ὡς ἐπάγγελμα. Θ' ἀνοίξῃ δὲ νέας ὁδοὺς στὴν πρόοδον καὶ στὴν ὕλικήν εὐημερίαν τοῦ σπιτιοῦ, ποὺ θὰ τὸ ἀνυψώσῃ σ' ἕνα ἀνώτερον ἐπίπεδο, ἰδίως στὰ ζητήματα τῆς ὑγιεινῆς, τῆς ἀνατροφῆς καὶ τῆς διαθρέψεως.

Ἐπίσης εἶχε τὸ ἄνω ἔθν. Συμβούλιον τὴν ἱκανοποίησιν νὰ κληθῇ ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας ὁπως ὑποβάλλῃ σχέδια γιὰ τὴν ἰδρύσιν γυναικεῖας σχολῆς κοινωνικῶν σπουδῶν. Ἡ σχολὴ αὕτη θὰ εἶνε ἡ πρώτη αὐτοῦ τοῦ εἶδους στὴν Ἑσθονία, θ' ἀποτελεῖται δὲ ἀπὸ δύο τμήματα. Στὸ ἕνα, ὅπου θὰ διδάσκονται μαθήματα οἰκιακῆς ἐργασίας καὶ κοινωνικῆς ὑγιεινῆς, θὰ μορφώνονται ἐπιθεωρήτριες τῶν διαφόρων κρατικῶν, δημοτικῶν, κοινοτικῶν καὶ ἰδιωτικῶν ιδρυμάτων στὸ ἄλλο τμήμα θὰ ἐκπαιδεύονται ὑπάλληλοι τῆς κοινωνικῆς προνοίας καὶ ἐπισκέπτριαι ἀδελφαί.

Ἀνὲν εἶνε αἱ πράξεις μόνον ποὺ καθορίζουν τὴν ἀξίαν ἢ μὴ ἀξίαν ἐνὸς ἀνθρώπου, ἀλλὰ τὰ ἐλατήρια των,

Ο γυναικείος αθλητισμός.

Το 1935 ήταν ένα από τα πιο γεμάτα χρόνια από γυναικεία αθλητική κίνηση. Ήταν καλός χρόνος από απόψεως επιδόσεων και από απόψεως εμφάνισης των αθλητριών. Το 1935 γίνανε πιο πολλοί αγώνες ίσως από κάθε προηγούμενη χρονιά. Οι μηνιαίοι διαγωνισμοί, οι Πανελλήνιοι αγώνες του Μαΐου, οι διασυλλογικοί, οι Έλληνοαυστριακοί και οι εξωτερικοί αγώνες διαφόρων συλλόγων ξυπνούσαν κάθε τόσο και ζωντάνευαν τα κορίτσια μας και τους φιλάθλους.

Οι μηνιαίοι διαγωνισμοί είχαν προετοιμάσει το υλικόν και όταν τον Μάϊον του '35 γινότανε οι Πανελλήνιοι αγώνες μαζί με το Βαλκανικό δέκαθλο ή μια κατόπιν της άλλης οι επιδόσεις καταρρίπτονταν.

Από τα δέκα αγωνίσματα του προγράμματος σημειώθηκαν έννέα νέες επιδόσεις, πράγμα πολύ ενδιαφέρον για την εξέλιξη του γυναικείου αθλητισμού. Στα 100 μ. έσημειώθη υπό της δος Δομν. Λανίτου νέα επίδοσις 12 9/10 έναντι 13'.

Είς το άλμα εις μήκος Δομν. Λανίτου 5.09 έναντι 4:18 της ιδίας.

Άλμα εις ύψος 1:45 έναντι 1:42.

Δρόμος 60 μ. 7 8/10 έναντι 8'.

Δρόμος 80 μ. μετ' έμποδιών 13 1/10 έναντι 13 4/10.

Στις ρίψεις ή δις Στεργίου κατέρριψε τα ρεκόρ της διακοβολίας και του άκοντισμού.

Διακοβολία 30.69 έναντι 27.92 της παλαιάς.

Άκοντισμός 29.71 έναντι 26.40.

Σκυταλοδρομία 4Χ50, ή όμας του Φαλήρου έσημείωσε νέαν επίδοσιν με ρεκόρ 28 7/10 έναντι 31'.

Δύο από τας επιδόσεις αυτές καταρρίφθησαν και κατά τους Έλληνοαυστριακούς αγώνες υπό της δος Δομν. Λανίτου. Στο δρόμο 60 μ. έσημειώθη ρεκόρ 7 7/10 και στο δρόμο μετ' έμποδιών 12 5/10'.

Όπως είναι φανερόν από τους αριθμούς ή πρόδος είναι καταφανής, αλλά συγκρίνοντας τα ρεκόρ αυτά με Ευρωπαϊκά, θά δούμε πως λίγα είν' εκείνα που πλησιάζουν πάντως ό επιμένων νικά και είμαστε βέβαιοι πως αν ό γυναικείος αθλητισμός είχε περισσότεραν ένθάρρυνση, θά μπορούσε να φέρη και πολύ καλλίτερο αποτέλεσμα.

Τό ευχάριστο είναι πως στους αγώνες αυτούς βελτιώνονται και αι έπδόσεις των άλλων αθλητριών (δευτέρων και τρίτων) και έτσι ως έλπίζομε πως στο μέλλον θά υπάρχει πρισσότερος συναγωνισμός.

Σημειώνομεν την επίδοσιν της δος Φραγκιά στο άλμα εις ύψος 1,30 έναντι του 1,25 που ηηδόσε, τις επιδόσεις του άλματος εις μήκος των δων Τράκα (4.50), Σουκούρογλου (4.30), Ισμήνης Λανίτου (4.45).

Την επίδοσιν της δος Η. Παράσχου στον άκοντισμό 29,52 της δος Φαίππια στη σφαίρα 9,81 των δων Σουκούρογλου και Τράκα στο δρόμο 60 μ. 8 4/10 8 5/10. Όλοι οι αριθμοί αυτοί είν' άρκετά βαρετοί μά χρειάζονται καμιά φορά για να κλείουν με-

ρικά στόματα. Ο γυναικείος αθλητισμός μ' όλην την αντίδραση που συναντά προοδεύει και προοδεύει σ' όλα του τα πεδία, στο στίβο, στο volley-ball, στο κολύμπι όπου μικρές νεόβγαλτες καταρρίπτουν Πανελλήνια ρεκόρ (Ρουμπέση) και σε κάθε του έκδηλωση και θά προώδευεν ακόμη πιο πολύ αν τα σχολεία, τα Πανεπιστήμια, ή γυμναστική ακαδημία βοηθούσαν την πρόοδό του αυτή, ή μάλλον δεν αντιδρούσαν σ' αυτήν.

Η ΦΙΛΑΘΛΟΣ

Σημ. Στο προηγούμενο τεύχος έγινε μια κρίσις των διασυλλογικών αγώνων και των αθλητριών που μετέσχον. Κατά λάθος έσημειώθη το όνομα της δος Δομν. Λανίτου ή οποία δεν μετέσχε των αγώνων, προφανώς πρόκειται περί της δος Ισμήνης Λανίτου ή οποία και μετέσχε.

... ΕΙΔΗΣΕΙΣ ...

Τα μέλη του Τμήματος Έργασίας του Ε.Σ.Ε. έκοψαν το Νέον Έτος την πρώτη με το προσωπικό και τις μαθήτριες της βραδυής Σχολής άγραμμάτων γυναικών που συντηρεί το τμήμα στα Πετράλωνα,

Η Κυβέρνησις απένειμεν εις την διάσημον Έλληνίδα υψίφων κ. Μαργαρίταν Πέρρα, την οποίαν ευτυχήσαμε γ ακούσωμε και φέτος έδώ, τον χρυσούν σταυρόν του Γεωργίου.

Την 26ην Ιανουαρίου έτελέσθησαν μετά πάσης έπισημότητος, παρισταμένου και του Βασιλέως, τα εγκαίνια του Άθνασάκου Περιπτέρου του Άσκληπείου Βούλας. Τό περίπτειον αυτό άνηγέρθη, ως γνωστόν, δαπάναις του κ. Ι. Άθανασάκη, προέδρου του Έριθρου Σταυρού.

Τό Υπουργείον Παιδείας κατήρτισεν έπιτροπήν εκ των κυριών Έλένης Ζούζουλα, Κ. Κακούρη, Άντιγόνης Μεταξά, Εύφρ. Λόντου και των κ. κ. Θ. Συναδινού, Πέτρου Χάρη, Ν. Καλογεροπούλου, Σ. Σπεράντζα και Κ. Βελμύρα, εις την οποίαν άνέθεσε την μελέτην και την υπόδειξιν των αναγκαίων νομοθετικών μέτρων διά την ίδρυσιν Παιδικού Θεάτρου.

Την 26ην Δεκεμβρίου συνήλθεν εις πανηγυρικήν συνεδρίαν ή Άκαδημία Άθηνών. Με τα άπονεμθέντα την ήμέραν εκείνην βραβεύα, έτιμήθησαν μεταξύ άλλων και πάλιν τρεις γυναίκες: τας αναφέρομεν ευχαρίστως και συγχαίρομεν θερμώς τας έξόχους αυτές Έλληνίδας διά την τιμητικήν διάκρισιν. Αί βραβευθείσαι διά του Μαυρογενείου Βραβείου Άρετής εινε αι νοσοκόμοι κ. κ. **Ιουλία Ανδρεάδου** και **Μαρία Άντωνοπούλου**, διά την αυταπαρνησιν και τον ένθουσιασμόν μεθ' ού άφωσιώθησαν εις τό έργον των. Είς την κ. **Έλένην Τρικούπη** άπενεμήθη τό άργυρόν μετάλλιον διά τας έξαιρέτους προς την πατρίδα υπηρεσίας της ως προϊσταμένη

άδελφή νοσοκόμος εις όλους τους Έλληνικούς πολέμους.

Με ιδιαίτεραν χαράν αναγράφομεν και την βράβευσιν δι' άργυρού μετάλλιου της **Διαπλάσεως των Παιδών**, διά την όντως θαυμασίαν επί πέντε δεκαετηρίδας έθνικήν και κοινωνικήν προσπάθειάν του.

Οι Έλληνες καλλιτέχναι εξακολουθούν να θριαμβεύουν στο έξωτερικό και να τιμούν τό Έλληνικό όνομα. Μετά την φημισμένην Έλληνίδα υψίφων Μαργαρίταν Πέρρα, δρέπει κατ' αυτές δάφνας: στο Βερολίνο ή δις Τουρλιτάκη, ή οποία τραγούδησεν έξατάως στο Λαϊκό Μελόδραμα την Τόσκαν με πρωτοφανή έπιτυχίαν. Είς τό άσφυκτικώς πλήρες θέατρο παρέστη και ό Έλλην πρεσβευτής με τό προσσωπικόν της πρεσβείας, έπίσης και αντιπρόσωποι της γερμανικής κυβερνήσεως και του ύπουργείου προπαγάνδας. Η δις Τουρλιτάκη κατήγαγε άληθή θρίαμβον και ό γερμανικός τύπος έγραψε κολακευτικώτατα για την νεαράν Έλληνίδα καλλιτέχνιδα.

Κατά τας έορτάς των Χριστουγέννων και του Νέου Έτους διοργανώθη και φέτος εις την Άρχαιο-λογικήν Έταιρείαν ή «Έκθεσις του Έλληνικού Βιβλίου», ή οποία είχε, όπως πάντοτε, μεγάλην έπιτυχίαν. Κατ' αυτήν έβραβεύθη τό βιβλίον της κ. Αμαριώτου «Τό γράψιμο και ή άγωγή», του οποίου την καλλιτεχνικήν έκδοσιν έκαμεν ό Οίκος Φλάμπα

Παγκόσμιον Συνέδριον της Νεότητος. Τό έχόμενο καλοκαίρι, από 31 Αυγούστου—7 Σεπτεμβρίου, θά συνέλθη στη Γενεύη τό μεγάλο Συνέδριον των νέων όλου του κόσμου. Τό συνέδριον αυτό θά είναι υπό την προστασία της Διεθν. Ένώσεως των Όργανώσεων υπέρ της Κ.Τ.Ε. και θά έχη ως αντικειμενικό σκοπό:

1) Να παρέξη στους νέους όλων των χωρών ευκαιρίαν όπως ανταλλάξουν τις σκέψεις των επί των διεθνών προβλημάτων και όπως συμφωνήσουν στην έκπόνησιν ενός κοινού σχεδίου για την πρόληψιν του πολέμου και για την όργάνωσιν της ειρήνης.

2) Να συζητήσουν τα πρακτικά μέσα για να δημιουργηθή μεταξύ των μια συνεργασία που θά βασίζεται επί άμοιβαίας συνεννοήσεως και άντιλήψεως κ' επί άμοιβαίου σεβασμού των διαφορετικών γνώμων.

3) Να ένισχυθούν οι δεσμοί μεταξύ των οργανώσεων νεότητος των διαφόρων χωρών και μεταξύ των συνδέσμων υπέρ της Κ.Τ.Ε.

Από τα μεγάλα προβλήματα, που πρόκειται να συζητηθούν, αναφέρονται τά εξής:

Η νεότης και ή κοινότης: χαρακτηρισμοί και βλέψεις τών νέων στις διάφορες χώρες.

Τά έθνη και ή Κ.Τ.Ε.

Η οικονομική όργάνωσις του κόσμου και της νεότητος.

Αί ήθικαί, θρησκευτικά και ψυχολογικά βάσεις της ειρήνης.

Τό διεθνές καθήκον της νεότητος, τρόπος και μέσα προς κοινήν ενεργείαν.

Από τώρα μπορούν, όσοι νέοι και νέες ενδιαφέρονται για τό συνέδριον, να έλθουν εις επικοινωνία με τους διοργανωτάς και να γράψουν εις την Union Intern. des Associations pour la S. d. N. 46 Route de Ferney Genéve.

Η κ. **Ιωσηφίνα Roche** διωρίσθη τμηματάρχης στο Υπουργείον Οικονομικών των Ην. Πολιτειών.

Παγκόσμιον κέντρον γυναικείων άρχείων. Στη Νέα Υόρκη έγινεν έξατάως συγκέντρωσις από τις γνωστότερες φεμινίστριες, για να μελετήσουν την πραγματοποιήσι της προτάσεως της ειρηνοφίλου και φεμινιστρίας Ούγγαριδος κ. Rosika Schwitter, η οποία ιδρύσεως ενός παγκοσμίου γυναικείου άρχείου. Στο υπόμνημά τους λέγουν ότι «στη σημερινή εποχή που κατοπατούνται τά δικαιώματα των γυναικών και περιφρονείται ή ειρημιστική των δρασίς, έχει μεγάλη σημασία να περισυλλεγοιν τά τεκμήρια των γεγονότων που συνώδευσαν τους αγώνας και τας έπιτυχίας των γυναικών κατά τον τελευταίον αιώνα. Έτσι θά μπορούν τουλάχιστον οι ιστορικοί του μέλλοντος ν' άποκαταστήσουν την αλήθειαν των ήμερών μας. Παρατηρείται ότι πολλοί βιογραφία, άπομνημονεύματα και ιστορικά βιβλία, και από τά προσφάτως έκδοθέντα παραγκωνίζουν την αλήθεια, είτε διότι οι συγγραφείς δεν έλαβαν τό κόπο να εξακριβώσουν τά γεγονότα, είτε διότι τά διέστρεψαν ή τ' άπέκρυψαν από σκοπού. Προτείνουν λοιπόν να συλλεγοιν όλα τά ντοκουμέντα, είτε χειρόγραφα, είτε έντυπα, κάθε υλικό υπό τύπον άλληλογραφίας ή σημειώσεων που είναι στα χέρια των σημερινών άρχηγών της φεμινιστικής και πασιφιστικής κινήσεως και να μεταφερθούν στο ίδρυθόμομεν κέντρον

Η γαλλική έφημερίς «Paris-Soir» έδωσε φέτος για πρώτη φορά τό βραβείο που ίδρυσε περίσχη με τον τίτλο: «Grand prix du roman d'amour». Χίλια και πλέον μυθιστορήματα έστάλησαν στο διαγωνισμό και έκρίθησαν από έπιτροπήν άναγνωστών της έφημερίδος. Από τά πολυάριθμα αυτά χειρόγραφα έβραβεύθησαν τέσσαρα. Τό πρώτο βραβείο 30.000 γαλλ. φρ.), έπήρε ή Jean Nomis (τό πραγματικό της όνομα εινε Denise Ciccoli), μία νέα 21 χρονών, για τό έρωτικό της μυθιστόρημα «Le Monsieur du Bois Réves», που δημοσιεύεται κατ' αυτός στο «Paris-Soir». Είπε τό πρώτο έργο που έγραψεν ή νεαρά συγγραφέας.

Θραυστάτη και εκ των πλέον έπιτυχών ή διάλεξις της εκλεκτής μας συνεργάτιδος κ. Κατ. Κακούρη που έκαμε στο Λύκειον Έλληνίδων ένώπιον πολυπληθεστάτου άκροατηρίου περί του Σάλτσμπουργκ και των εκεί κάθε καλοκαίρι τελουμένων μουσικών και θεατρικών έορτών. Ο κόσμος που ήκουσε την τερπνή όμιλία της κ. Κακούρη και είδε τις φωτεινές

εικόνας που παρενέβαλε, έφυγε καταγοητευμένος και άναμφιβόλως με τον ένδομυχο πόθο ν' άξιωθεί νά ιδή κι' αυτός τὰ θαυμάσια έκείνα μέρη τής Αυστρίας, που συνδυάζουν με υπέροχη φυσική καλλονή και τις πιο άφταστες καλλιτεχνικές απολαύσεις.

Το 31ον Διεθνές Συνέδριον θά συνέλθῃ τὸν Ιούνιον τοῦ 1936 εἰς τὸ Cardiff Pays de Galles.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἀπονομῆς τοῦ τίτλου τοῦ ὁμοτίμου καθηγητοῦ εἰς τὸν ἄλλοτε ὑπουργόν, πρόεδρον τοῦ συμβουλίου τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου Ἑργασίας, καθηγητὴν κ. Ε. Mahaim, ἀπεφασίσθη νὰ ἐκδοθῇ πρὸς τιμὴν του βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀνάλεκτα» μετ' συνεργασίαν τῶν φίλων καὶ μαθητῶν του κατὰ τὸ κρατοῦν ἐκεῖ ἔθιμον.

Μεταξὺ τῶν ὀνομάτων τῶν ξένων καθηγητῶν κ. κ. Ἀνδρεάδη, Σεφεριάδη, Πολίτη εἶνε καὶ ἡ συνεργάτις τῆς «Ἑλληνίδος» Δνίς Ἑλένη Ἀντωνοπούλου.

Ὁ Ἑθνικὸς Σύνδεσμος τῶν Διπλωματούχων Ἑλληνίδων Νοσοκόμων, ἐν τῇ προσπάθειά του ὅπως γνωρισθoῦν τὰ μέλη του περισσότερον μεταξὺ τῶν, διωργάνωσε τέτοιον εἰς τὸ ὁποῖον προσεκάλεσε καὶ τοὺς ἐνδιαφερομένους γιὰ τὴ νοσηλευτικὴ κίνησι.

Ἡ κ. Μ. ρία Véronne, Γάλλς δικηγόρος καὶ γνωστοτάτη εἰς ὅλους τοὺς φεμινιστικούς κύκλους ἐτιμήθη ἀπὸ τὴν γαλλικὴν κυβέρνησιν μετ' παράσημο τῆς Λεγεώνας Τιμῆς.

Ἐκλεκτὴ φίλη τῆς «Ἑλληνίδος», ταξειδεύουσα κατ' αὐτὰς στὴ Νότιο Ἀμερικὴ, μᾶς γράφει τὰ ἑξῆς ἐνδιαφέροντα περὶ τῆς ἐκεῖ γυναικείας κινήσεως:

Μετ' πολλὴν εὐχαρίστησιν ἐξετέλεσα τὴν παραγγελίαν σας νὰ ἐπισκευθῶ τὴν Ἑνωσιν τῶν γυναικῶν τῆς Ἀργεντινῆς. Ἐβράδυνα νὰ σᾶς γράψω γιὰτὶ μετὰ τὸ Μπουένος Ἀῦρες ἐκάναμε ἓνα μεγάλον καὶ πολὺ ἐνδιαφέρον τυξίδι στὰ ἐνδότερα τῆς Νότιο-Ἀμερικῆς. Οἱ Ἀργεντινῆς εἶναι ὅσο φιλόφρονες κ' εὐγενικῆς ὅσο καὶ ὅλες οἱ ἄλλες κυρίες τῶν ἄλλων νοτιοαμερικανικῶν χωρῶν, ὅπου ἀλήθεια οἱ πληθυσμοὶ διακρίνονται γιὰ τὴν ἑξαιρετικὴν τους προθυμίαν νὰ περιποιηθoῦν τὸν ξένο. Ἡ Ἑνωσις τῶν Ἀργεντινῶν εἶναι μεγάλη καὶ δυνατὴ μ' ἓνα σωρὸν παραρτήματα καὶ παρακαλάδια, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται πῶς ἀσχολεῖται πρὸ πάντων μετ' ἀνθρωπινὰ ἔργα, γιὰ τὴν προστασίαν τοῦ παιδιοῦ, τὴν προαγωγὴν τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἄλλα τέτοια. Δὲν ἐνδιαφέρεται τόσο γιὰ τὰ πολιτικὰ δικαιώματα καὶ τὴν χειραφέτησιν τῶν γυναικῶν· μάλιστα μοῦ φάνηκε τὸ πνεῦμα τῶν μετ' ὅμως καὶ νὰ μὴ μπῆρεσιν νὰ κρίνῃ καλὰ ἀπὸ τὴν ἐπιφανειακὴν μου γνωριμίαν μετ' μερικῆς ἀπὸ τις κυρίες. Ἐχουν στὸ Buenos Ayres ἓνα θαυμάσιον κέντρον μετ' ἡμᾶς πρῶτης τάξεως βιβλιοθήκη, θέατρο, αἰθουσες γιὰ διαλέξεις καὶ τακτικὰ παραδόσεις φιλολογίας καὶ ἀπαγγελίας.

Μολονότι οἱ Βραζιλιανῆς δὲν ἔχουν τέτοια μεγα-

λεῖα, θὰ ἔλεγα ὅτι ἐκεῖνες ἐργάζονται πὺ καλὰ, μετ' εὐρύτερον πρόγραμμα καὶ πὺ φιλελεύθερες ἀντιλήψεις.

Λυποῦμαι πὺ στὸ La Paz καὶ στὴ Λίμα ὁ καιρὸς μας ἦτον πάρα πολὺ περιορισμένος ἀλλοιῶτα θὰ πῆγαίνα κ' ἐκεῖ νὰ τοὺς μεταδώσω τοὺς χαιρετισμούς σας...

Εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν ἐμποροῦπαλλήλων ἔκαμε λίαν ἐνδιαφέρουσιν διαλέξεις περὶ τῆς ψυχολογίας τῆς διαφημίσεως ἡ κ. Π. Κουμανταρέα, καθηγήτρια τῆς Ἀνωτάτης Ἑμπορικῆς Σχολῆς. Τὴν διάλεξιν ὁργάνωσεν ὁ Σύλλογος πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς Ἑμπορ. Ἐκπαιδεύσεως, εἶνε δὲ ἡ πρώτη τῆς ἐφετεινῆς σειρᾶς κατὰ τὴν ὁποῖαν θὰ ὁμιλήσουν ἐν συνεχείᾳ καθηγηταὶ καὶ ἄλλαι προσωπικότητες τῆς διανοήσεως. Ἡ κ. Κουμανταρέα ἐπραγματεύθη τὸ θέμα τῆς μετ' πολλὴν εὐφράδειαν καὶ ἀπέσπασε τὰ χειροκροτήματα τοῦ πυκνοῦ ἀκροατηρίου.

Στὸ Λύκειον Ἑλληνίδων δίδονται ἐκάστην Κυριακὴν παιδικαὶ παραστάσεις μετ' τὸ Κουκλοθέατρο πὺ εἶνε δῶρον τοῦ κ. Γιοκαρίνη πρὸς τὸ τμήμα τῆς Παιδικῆς Ἀδελφoσύνης τοῦ ὁποῖου προεδρεῖ ἡ κ. Ἑλένη Ζούζουλα. Ὁ κ. Γιοκαρίνης πὺ κατέβαλλε τόσους κόπους γιὰ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ τύπου αὐτοῦ τοῦ παιδικοῦ θεάτρου, θὰ ἱκανοποιεῖται βέβαια βλέποντας τὴν χαρὰ καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν μικρῶν πὺ παρακολουθοῦν τις παραστάσεις.

Ἀπὸ τοὺς πλέον ἐπιτυχεῖς χοροὺς τῆς ἐφετεινῆς σαιζὸν προκηρύσσεται τὸ Bal de tête τοῦ Ἑθν. Συμβουλίου Ἑλληνίδων, τὸν ὁποῖον ἡδύοκχε ν' ἀναλάβῃ ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν του ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς.

Μία ἀξιόπαινη γυναικεῖα ἐργασία. Τὴν Κυριακὴν 19 Ἰαν. ἔγιναν τὰ ἐγκαίνια τοῦ Μουσικοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου. Μετὰ τὸν ἀγιασμὸν καὶ μιὰ μικρὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προέδρου κ. Ἀθανασάκη, ὁμίλησεν ἡ κ. Μέλπω Μερλιέ ἡ ἐμπυκνῶτρια καὶ πρωτοεργάτις τοῦ ὁραίου αὐτοῦ ἔργου, τῆς περισυλλογῆς δηλ. καὶ φωνογραφῆσεως τῶν λαϊκῶν τραγουδιῶν τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Μετ' τὴν ἀπλοήτητα, πὺ διακρίνει κάθε σοβαρὰ ἐργασία, ἐξέθεσεν ἡ κ. Μερλιέ τοῖον ἦτο ὡς τώρα τὸ ἔργο τοῦ Μουσικοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου, καὶ τί ἀπομένει ἀκόμα νὰ γίνῃ. 1400 τραγούδια ἀπὸ πλεῖστες ἐπαρχίαι τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ τῆς Θράκης, Μ. Ἀσίας, καὶ τοῦ Πόντου ἔχουν φωνογραφηθῇ καὶ δημοσιευθῇ ὡς τώρα, καὶ μὲλα ταῦτα μένουν ἀκόμη ἀνεξερεύνητα τμήματα τῆς Πελοποννήσου, τὰ Ἑφτάνησα καὶ μέρη τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, τῆς Θεσσαλίας καὶ τῆς Μακεδονίας. Τὴν διάλεξιν τῆς συνεπλήρωσεν ἡ κ. Μερλιέ μετ' τὴν ἐκτε εἰσιν στὸ γραμμόφωνο μερικῶν τῶν πὺ χαρακτηριστικῶν τραγουδιῶν.

Εἶνε ἑξαιρετικὰ ἀξιόπαινος ἡ προσπάθεια αὐτῆς τῆς κ. Μερλιέ, πὺ ἔτυχε τῆς συνδρομῆς τοῦ ὑπουργείου Παιδείας καὶ τοῦ Μητροπολίτου Τραπεζούντος, ἐλπίζομε δέ, ὅτι θὰ βρεθοῦν καὶ ἄλλοι φιλόμουσοι νὰ τὸ ὑποστηρίξουν.

Ἐκδόσεις

Κωνσταντίνου Μ. Κατσαρά (νευρολόγου-ψυχιάτρου). «Ἠθικαὶ Ὑποχρεώσεις, Σεξουαλισμός καὶ Γάμος», Ἀθῆναι 1935, σ. 84, τιμᾶται δρχ. 40.

Ὁ γνωστὸς τῆς πόλεώς μας ψυχίατρος κ. Κ. Κατσαράς, συνεχίζων τὴν ὁραίαν σειρὰν τῶν ἱατρικῶν μονογραφιῶν του, μᾶς προσφέρει ἓνα βιβλίον ἑξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος, ὑπὸ τὸν γενικὸν τίτλον «Ἠθικαὶ Ὑποχρεώσεις, Σεξουαλισμός καὶ Γάμος».

Μετὰ μίαν βαθυστόχαστον εἰσαγωγὴν περὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς διανοίας καὶ τῶν ἠθικῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἀνθρώπου, θίγει εἰς τὸ νέον ἔργον του ἓνα ἀπὸ τὰ πλέον πολὺπλοκα, πλέον σοβαρὰ καὶ πλέον συζητούμενα προβλήματα τῆς ἐποχῆς μας, τὸν σεξουαλισμὸν καὶ τὸν γάμον. Ὁ συγγραφεὺς, πνεῦμα ἀνήσυχον ἀλλὰ καὶ θετικόν, μὴ ἀνεχόμενον συμβιβασμούς καὶ ἀβαρίας εἰς τὰς ἀρχὰς του, δὲν καταπιάνεται μετ' θεωρίαις, ἀλλὰ ἀντιμετωπίζει ὡμὰ καὶ ἀδυσώπητα τὴν πραγματικότητά, ἀναζητεῖ ἐπιμελῶς τὰ σαθρὰ καὶ ξεχαρβαλωμένα, θέτει τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῶν ἥλων, καυτηριάζει κάθε τι πὺ δὲν συμβιβάζεται μετ' τὰς ἠθικὰς ὑποχρεώσεις καὶ ὑποδεικνύει μετ' τὴν γλῶσσαν τῆς ἀνωτερότητος καὶ τῆς εὐλικρινείας τὸν δρόμον πρὸς τὸν γαλήνιον οἰκογενειακὸν βίον. Εἰς κε φάλαια σύντομα καὶ περιεκτικὰ ἀναλύει μετ' σύστημα καὶ ἀλληλουχίαν ὅλα τὰ σχετικὰ μετ' τὸν γάμον καὶ τὸν σεξουαλισμὸν προβλήματα, κρημνίζει ὅτι σάπιο ὑπάρχει εἰς τὸ πλάσιον τῶν σημερινῶν γάμων καὶ ἀνασθηλῶναι ἀρχὰς ἠθικὰς καὶ ὑγιεῖς, ἀπαραιτήτους διὰ μίαν νέαν κοινωνίαν πειὺ ἠθικὴν, πειὺ ἰσορροπημένην. Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Κατσαρά πρέπει νὰ ἀναγνωσθῇ ἀπὸ ὅλας τὰς Ἑλληνίδας.

Μερικῆς γνώμης γιὰ τὸ βιβλίον τῆς κ. Τατιάνας Σταυροῦ «Οἱ Πρῶτες Ρίζες».

... Ἐχει μέσα μορφῆς καὶ ψυχῆς πὺ με συγκινήσανε. Πράγματα πὺ μοῦ μιλῆσανε σὰν ἀνθρωποὶ στὴν ψυχῇ. Τὸ πόνεσες πολὺ τὸ θέμα σου! Τόδες τὸ δρᾶμα παντοῦ, τὸ δρᾶμα τὸ σπαραχτικὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης...

Κώστας Φριλλίγγος

... Τὰ γνωρίσματα τῆς Τέχνης σας εἶναι καθαρὰ Ἑλληνικά. Ἐνα τέτοιο βιβλίον μόνο ἓνας Ἑλληνας ἢ καλύτερα μιὰ Ἑλληνίδα, μποροῦσε νὰ τὸ γράψῃ...

Samuel Baud-Bovy

... Δὲ σᾶς γράφω ὅμως σὰν κριτικὸς. Σᾶς γράφει ὁ «ἄμεσος» ἀναγνώστης μετ' τὸν κοινὸ νοῦ καὶ τὸ κοινὸ γούστο. Καὶ ὁ ἀναγνώστης αὐτὸς εἶναι γεμάτος συγκίνηση. Ἄν δὲν ντρεπότανε νὰ τὸ ὁμολογήσῃ, θὰ ἔλεγε ὅτι ἀφήνει δακρυσμένος τὸ βιβλίον σας ἀπὸ τὰ χέρια του. Δὲ σᾶς ἱκανοποιεῖ αὐτό;

Παῦλος Παλαιολόγος

Marietta Minotto: Zante, Le Village et la Campagne. Conférence radiodiffusée par le poste de Bari.

Ἐὰν εἶχαμε καὶ μεῖς ἓναν ὑπουργὸν τῆς προπαγάνδας, ὅπως ἡ Γερμανία ἔχει τὸν Göbbels, θὰ εἶχε βεβαίως ἀπονεύσει ἓνα μεγάλο ἔπαινον στὴν κ. Μινώτου γιὰ τὴν ὁραία διάλεξίν της πὺ μετέδωκεν ὁ ραδιοφωνικὸς σταθμὸς τοῦ Μπάρι. Ἡ μυρωμένη Ζάκυνθος μετ' τὴ διαγῆ τῆς ἀτμόσφαιρας, τὴ γαλανὴ θάλασσα, μετ' τῆς ὁμορφῆς κοπέλλης, τὴ δημοτικὴ τῆς ποιήσι, τὰ τραγούδια, τὰ παραμύθια της, μετ' τοὺς ἀγαθοὺς τῆς ἀνθρώπου, ὅλα περνοῦν μπροστὰ στὰ μάτια μας ζωντανεμένα, σχεδὸν χειροπιαστὰ. Σὰν διαβάζομε τὸν ἐνθουσιῶδη αὐτὸν ὕμνον πρὸς τὸ ὁραῖο νησί, νοιώθομε πράγματι μιὰ νοσταλγία γιὰ τὴ γαλήνην του πὺ τὴν τραγούδησε καὶ τὸ μεγάλο της τέκνον, ὁ Διον. Σολωμός.

«Δεν ἀκούεται οὐτ' ἓνα κῦμα

εἰς τὴν ἔρημην ἀκρογιαλιά

λὲς καὶ ἡ θάλασσα κοιμᾶται

μέσ' στῆς γῆς τὴν ἀγκαλιά.»

Ἡ κ. Ἀθηνᾶ Ταρσοῦλα, ἔπειτα ἀπὸ τὸ περίφημό της βιβλίον «Κάστρα καὶ Πολιτεῖες τοῦ Μοριά» πὺ πῆρε ἔπαινον ἀπὸ τὴν Ἀκαδημίαν, ἐξέδωκε κατ' αὐτὰς νέον ἔργο της τὴν «Μαργαρίτα Ἀλβάνη Μηνιάτη». Περὶ τοῦ βιβλίου αὐτοῦ θὰ γράψωμεν ἐκτενέστερον σὲ προσεχῆς τεύχος.

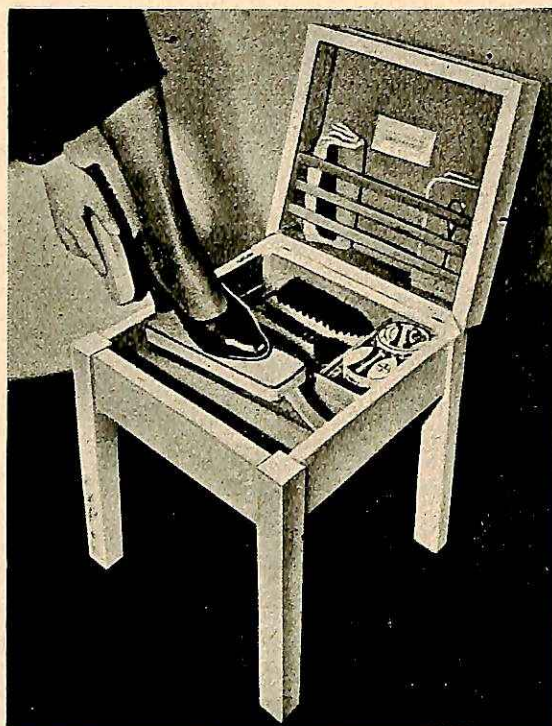
Ἐξεδόθησαν δύο ἀκόμη βιβλία ἀπὸ τὴν λευκὴ Βιβλιοθήκη τῆς κ. Ἑλένης Ζούζουλα: οἱ «Δουλοῦ δέμεις ψυχῆς καὶ ἡ «Μπερλίνα» εἰκονογραφημένη ἀπὸ τὸν κ. Κλώνη. Τὰ βιβλία αὐτὰ εἶνε πραγματικὴ ἐντύφωσις γιὰ τὰ παιδιὰ καὶ τις μητέρες. Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα.

Ἐξεδόθη Ἀννας, Κατσίγρα ἱατροῦ, Γενετησία Ἀγωγὴ «Γιὰ τὸ ἀγόρι». Μερικὰ τῶν περιεχομένων. Ἀνατομία καὶ φυσιολογία τῶν γεννητικῶν τοῦ ἀνδρὸς ὁργάνων. Ἐφηβικὴ ἡλικία.—Γενετησία ὁρμῆ.—Ἐρως.—Ὀνειρώξεις.—Ἐγκράτεια.—Σχέσεις, ἐγκρατείας καὶ ἀνικανότητος.—Σχέσεις, ἐγκρατείας καὶ νευρικῶν παθήσεων.—Χρησιμότης ἐγκρατείας.

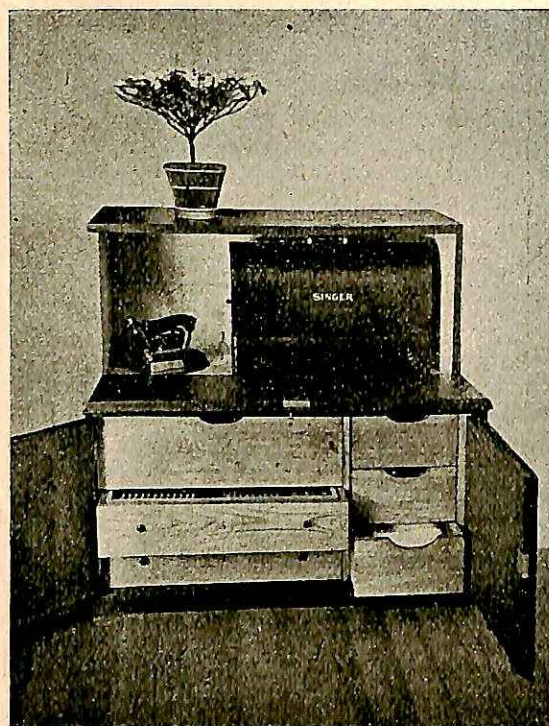
Αὐνανισμὸς παιδικῆς ἡλικίας.—Αὐνανισμὸς ἐφήβων ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν.—Αὐνανισμὸς εἰς τὰ σχολεῖα.—Πρόληψις καὶ θεραπεία.—Ὑγιεινὴ τῆς γενετησίας ζωῆς.—Φυσικὴ Ὑγιεινὴ.—Διανοητικὴ καὶ ψυχικὴ ὕγιεινὴ.—Φιλία μεταξὺ νέου καὶ νέας.—Γιατὰ μετὰ φιλίας καὶ φλέγος.—Εἶναι δυνατὸν ἡ ἀποχὴ στὴ σημερινὴ ἐποχῇ; κ.λπ.

Τιμᾶται Δραχ. 45. Διὰ τὰς ἐπαρχίας δραχ. 52 ἀπ᾿ ἀλλοιῶτα ταχ/κῶν. Πωλεῖται εἰς τὰ κυριώτε α Βιβλιοπωλεῖα καὶ παρὰ τὴν συγγραφεῖ (Σκαλιστήρη 4

Τὸ Σπίτι μας.

Ἡ ἀνωτέρω εἰκόνα δείχνει ἕνα σκαμνάκι πὺν ἀνοίγει καὶ πὺν περιέχει ὅ,τι χρειάζεται γιὰ τὸν καθαρισμὸ τῶν παπουτσιῶν: βούρτσες, φανέλλα, βερνίκια κλπ. Τὸ μικρὸ καὶ πρακτικὸ αὐτὸ ἔπιπλο δὲν πιάνει χώρὸ καὶ μπορεῖ νὰ βρῇ θέσι στὴ κρεββατοκάμαρά μας.

Ἐνα πρακτικὸ ντουλαπάκι γιὰ τὴ ραπτομηχανή, γιὰ ραψίματα κλπ. Στὶς μικρὲς κατοικίες μὲ τὰ στενόχωρα δωμάτια πὺν χτίζονται τώρα, δὲν ἔχει πολ- λάκι ἢ νοικοκυρὰ πὺν νὰ τοποθετήσῃ τὴ μηχανή της. Ἡ ἀνωτέρω εἰκόνα δείχνει ἕνα κομψὸ ντουλαπάκι πὺν περιλαμβάνει τὴ ραπτομηχανή, τὸ ηλεκτρικὸ σίδερο κ' ἕνα σωρὸ ἄλλα πράγματα, λ. χ. ραψίματα, ἀσημικὸ κλπ.

Ῥφέλιμοι Γνώσεις.

Ἴδου μ'α συνταγή γιὰ νὰ θεραπεύσετε ἐλαφρὰ ἐγκαύματα: βράζετε μιὰ χούφτα φύλλα κισσοῦ σὲ νερὸ ὡς πὺν νὰ ξεκολλήσουν τὰ κοτσάνια μόνα τους ὅταν τὰ πάρετε στὸ χέρι. Κάμετε ἐξακολουθητικῶς καταπλάσματα μὲ τὰ φύλλα αὐτὰ καὶ τὸ ὕγρὸ. Τὸ ἔγκαυμα θὰ ἐπουλωθῇ γρήγορα χωρὶς νὰ μεῖνῃ σημάδι.

Ἐναντίον τῆς ἀυπνίας συνιστοῦν τὴν ἐξῆς συνταγή: ἀνθόνερο 50 γρ., μέντα 50 γρ., τίλιο 50, σιρόπι λωτοῦ 20 γρ.

Σπασμένα μάρμαρα. Ὅταν τὸ μάρμαρο εἶνε μόνον ραγισμένον, διορθώνεται εὐκολα μὲ λίγη γομμάλα καὶ τοῦ αὐτοῦ χρώματος. Ζεσταίνετε ἕνα μαχαῖρι καὶ μπάζετε μὲ αὐτὸ τὴ γομμάλα στὴ ρογμὴ. Γιὰ μεγαλειτέρο σπάσιμο, προβῆτε ὡς ἐξῆς: λειώσατε σὲ νερὸ—ὅσο πιάνουν 2 μεγάλα ποτήρια—μιὰ κουταλιά τοῦ καφὲ πυριτικῆς ποτάσας, προσθέσατε λίγη γύψο καὶ κάμετε ἕναν πολτὸ πὺν θὰ ἐπιθέσετε στὰ

μέρη πὺν πρόκειται νὰ συγκολληθοῦν πιέζοντας δυνατά, ὡς πὺν νὰ στεγνώσῃ ἢ κόλλα. Εὐसाτε τὰ περικοσσεύματα πρὶν σκληρύνουν πολὺ καὶ τρίψατε κατόπιν μὲ ψιλὸ γυαλόχαρτο.

Γλύκισμα ἀπὸ κάστανα. Βρ. ζομε 1/2 ὀκ. κάστανα, τὰ καθαρίζετε καὶ περνοῦμεν ἀπὸ τὴ μηχανή. Ἀφ' ἐτέρου ἔχομε 50 δράμα χλιαρὸ γάλα ἀρωματισμένο μὲ λίγη βανίλλια, τὸ προσθέτομε στὰ κάστανα, ἐπίσης 3 κροκοῦς καὶ ζάχαρη (κατὰ τὸ γούστο μας) καὶ τελευ αἶως τὰ χτυπημένα ἀσπράδια. Βάζομε τὸ ὅλο σὲ μιὰ φόρμα ἀλειμμένη μὲ καμμένη ζάχαρη καραμέλα) καὶ βράζομε τὸ ὅλο σὲ ἀτμόλουτρο.

ΟΣΑΙ ἐκ τῶν ἀναγνωστριῶν τῆς «Ἑλληνίδος» δὲν θέλουν νὰ γίνουν συνδρομητρίαι, παρακαλοῦνται νὰ μᾶς ἐπιστρέψον τ' ἀποσταλέντα τεύχη. Θὰ θεωροῦνται συνδρομητρίαι ὅσαι κρατοῦν καὶ τὸ δεῦτερο τεύχος.

Μόδες

Σήμερα θὰ μιλήσωμε γιὰ βραδυνὲς τουαλέτες. Καὶ σαυτές, κάθε κυρία ἔχει ἀπόλυτη ἐλευθερία γούστου. Μὰ τὶ προσοχή χρειάζεται! Πόσο δύσκολο εἶνε νὰ ἔχῃ μιὰ γυναῖκα τὸ «γνώθι σαυτόν»! Ὅχι λίγες φορὲς μῦτυχε νὰ δῶ σιλουέττα ἀρκετὰ καλοθρεμμένη, τυλιγμένη σὲ κρέπ-σατέν σιέλ ἢ ἄσπρο!! Αὐτὸ ξέρετε τὶ προϋποθέτει κυρίως; τοῦλάχιστον σῶμα σιελίδος! Κι' ὅμως ὑπάρχουν ἕνα σωρὸ τρόποι σήμερα πὺν μπορεῖ κάθε μιὰ μας νὰ κρύψῃ τὰ ἐλαττώματά της.

Μιὰ τουαλέττα ἀπὸ ταφτὰ νουί ἢ καὶ μαῦρο, μακρὺ ὡς τὰ νύχια καὶ πολὺ φαρδὶ ἀπ' τὸ γόνατο καὶ κάτω, ἕνας μεγάλος φλόγκος πίσω στὴ μέση, δὲ μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τὶ ὠραία γραμμή πὺν δίνει.

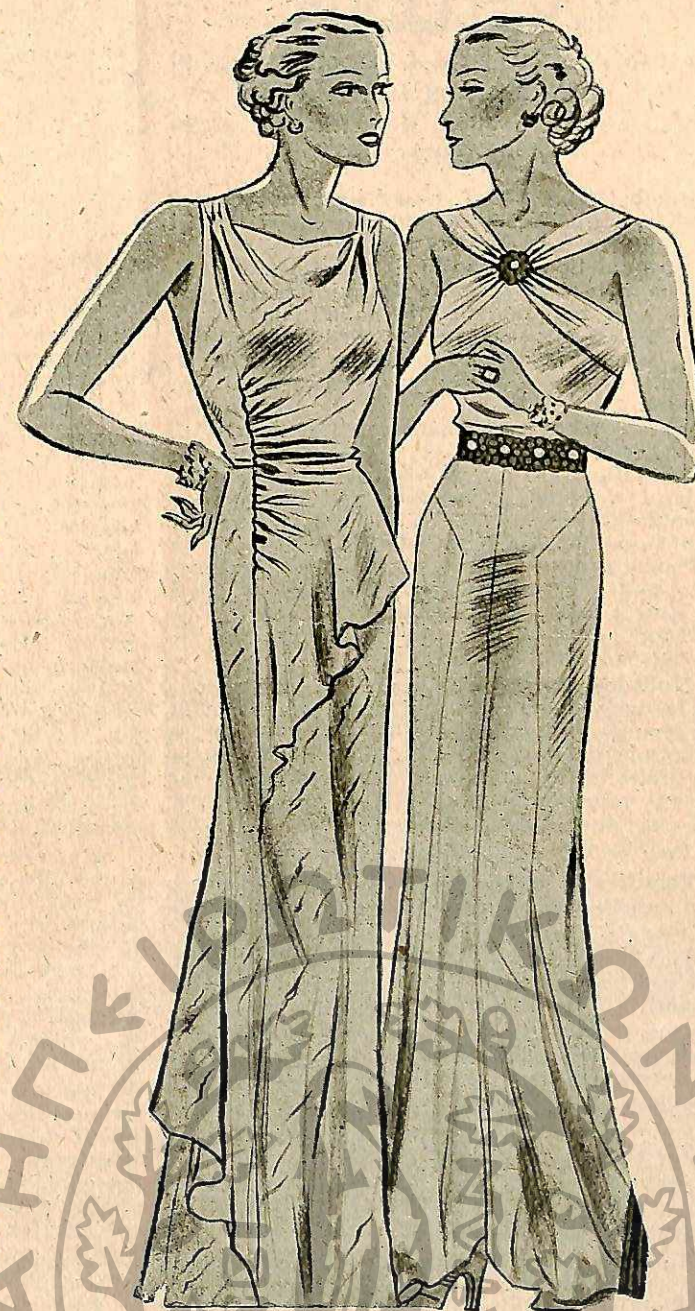
Εἴπαμε τὴν ἄλλη φορὰ ὅτι φοροῦν καὶ τ' ἀπόγευμα λαμέ.

Ἰδιαίτερη ἐντύπωσι καὶ θαυμασμὸ μπορεῖ νὰ πῇ κανεῖς, ἔκανε ἕνα χρυσὸ ἀνοιχτὸ λαμέ πὺν παρουσιάστηκε σ' ἕνα τσάι μ' ἐπίδειξι φορεμάτων στὴ Μεγ. Βρεττανία. Τάναδεχνε καὶ τὸ μανεκὲν βέβαια ἀλλὰ ἦανε κι' ὠραῖο στὴν ἀπλότητά του.

Συνιστοῦμε προσοχή στὴν ἐκλογὴ τῶν χρωμάτων. Εἶνε ἐσφαλμένη ἡ ἰδέα ὅτι στὶς μελαχρινὲς πᾶνε τὰ bleu-ciel. Τὰ μαῦρα μαλλιά χτυπάνε πολὺ ἄσκημα. Πολὺ πιὸ ὠραία ταιριάζει ἕνα ροῦζ ἢ σωμὸν ἢ κρεβὲτ παρὰ ὅποιοσδήποτε τόνος μπλέ.

Ἀκόμα πρέπει νὰ προσέχετε καὶ κατ' ἄλλο: Τὸ ἀνοιγμα τῆς τουαλέτας στὴ πλάτη.

Ἐξετάστε πρῶτα τὴ πλάτη σας, ὅχι βέβαια ὅπως κάνανε οἱ ἀρχαῖοι στὰ ζωντανὰ γιὰ νὰ δοῦνε τὰ μέλλοντα ἀλλὰ μπροστὰ στὸν καθρέφτη σας: Ἀν μπορεῖτε νὰ μετρήσετε τὴ σπονδυλική σας στήλη κι' ἂν ξεχωρίσετε καλὰ τὶς ὀμοπλάτες σας ἢ φτερούγες ὅπως τὶς λένε μερικοί, τότε... ἀποφύγατε νὰ τὰ ἐπιδείξετε καὶ στὸν πολὺ κόσμον. Οἱ ἄντρες εἶνε πολὺ κακοὶ καὶ ἰδίως κοτσομπόλιδες! Ἀφήστε δὲ καὶ μετς μεταξύ μας τὶ θὰ σύρωμε... πίσω ἀπ' τὴ πλάτη σας Σ. Α.!

1) Τὸ πρῶτο ἐξ ἀριστερῶν φόρεμα εἶνε ἀπὸ crêpe lamé.

2) Τὸ ἄλλο εἶνε ἀπὸ σατέν μὲ συγκρατημένες bretelles ἀπὸ ἕνα vieil or motif. Τὰ ἴδια motifs σχηματίζουν ζώνη.

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΛΙΔΟΣ

"L'HELLENIS,"

Organe mensuel du Conseil National
des femmes hellènesRédaction-Administration: Rue Alex. Soutsou 26
Athènes, Février 1936

Protestation des femmes grecques contre l'article 6 du décret-loi concernant le travail des femmes. Les derniers jours de l'année précédente eut lieu une grande assemblée de femmes pour protester contre les injustes mesures ayant pour but de limiter le travail féminin. Ce meeting fut organisé par 19 corporations féminines, qui firent appel à toutes les femmes de la capitale et des environs; Le Théâtre Aliko, où l'assemblée se réunit, était bondé de monde, lorsque la séance commença. Elle fut présidée par Mme E. Varda, secrétaire générale du Conseil National, qui donna la parole aux oratrices, d'abord à Mme. Panselinou, qui plaida pour l'annulation du décret-loi, ensuite à Mme A. Rhousopoulos, qui parla sur les droits civils de la femme grecque. Le discours de Mme Amarioti avait pour sujet l'instruction féminine, et celui de Mme Svolos, la situation de l'ouvrière et le chômage. A la fin de la séance le vôte suivant fut accepté par acclamations.

Nous les femmes grecques, en protestant contre les mesures injustes qui touchent le travail des femmes, demandons, que la prochaine réforme de la Constitution donne à la femme et à l'homme des droits égaux au travail dans toutes les fonctions et tous les postes publics et privés, ainsi que pour toutes les professions.

Pour le travail nous demandons:

Salaire égal pour travail égal.

Protection de la mère qui travaille, et de son enfant.

Que le maximum des heures de travail soit fixé à 8 pour la main d'œuvre et 6 pour les employés.

Que l'État fixe le minimum des appointements relativement à l'index et égal pour hommes et femmes.

Que les assurances sociales contre la maladie, la maternité, la vieillesse et le chômage entrent en fonction au plus tôt.

Que des mesures soient prises contre le chômage, surtout de la jeunesse.

Nous demandons encore:

Tous les droits politiques et civils égaux pour hommes et femmes. Droits égaux des parents au point de vue de l'éducation des enfants.

Que la situation civile de la femme ne soit pas un empêchement à son travail ou à sa carrière.

Que la maternité soit reconnue comme fonction sociale, et que la fille-mère soit protégée.

Que les parents d'enfants naturels aient pour eux la même responsabilité que pour leurs enfants légitimes.

Que la réglementation de la prostitution par mesures législatives et administratives soit supprimée, ainsi que les maisons de tolérance.

Que les responsables de la traite des femmes et des enfants soient punis plus sévèrement, et les mesures à prendre pour la répression de la traite plus étendues.

Que les années scolaires de l'éducation primaire obligatoire soient augmentées de six ans à huit.

Que cette instruction soit absolument gratuite.

Qu'un complet système de prévoyance scolaire soit organisé (cantines, livres gratuits etc.).

Que l'éducation professionnelle primaire soit obligatoire et gratuite.

Que les libertés populaires et syndicalistes soient pleinement assurées, liberté de la pensée, de la presse, de la science, de l'art, de l'asile, de la demeure, ainsi que la liberté de se réunir et de s'associer.

Les fiancées et l'économie nationale par Lucie. Un mariage n'est pas seulement un événement social assez insignifiant, en soit, mais c'est encore un cas qui intéresse l'économie nationale. D'abord les jeunes époux louent une maison, un appartement, souvent ils engagent une bonne ou deux, un trousseau est préparé qui est généralement fait par la fiancée. Il est donc nécessaire que la jeune fille soit éclairée sur les besoins de son futur ménage, et qu'elle prépare un trousseau à la fois pratique et utile. Plus les moyens des jeunes gens sont restreints, plus la fiancée devra donner à son futur ménage une saine et solide base. Car un ménage dépourvu d'une pareille base n'aboutit pas seulement à des désillusions personnelles, mais au point de vue de l'économie nationale il doit être enregistré sur la page des postes passifs.

Heureusement ce n'est plus «chie» que la jeune fille apporte au mariage seulement trois ou quatre draps, quatre combinaisons de soie, autant du soutiens et un costume de bain, quitte à acheter le reste au fur et à mesure suivant les circonstances et les besoins, car la plupart des jeunes ménages ayant un budget restreint ne tardent pas à se rendre compte que ces achats ne pourront se réaliser, et le jeune ménage commence à crouler.

Dans le monde entier on tâche de donner aujourd'hui au mariage un niveau social plus élevé. Il est donc nécessaire aussi qu'un trousseau pratique, lui assure une certaine sécurité. La jeune épouse sous son voile blanc et sa couronne de fleurs d'oranger n'est pas seulement une charmante apparition qui marche vers le bonheur, mais en même temps elle est un facteur assez important de l'économie nationale.

Très intéressante est l'activité de Mme Melpo Merlier qui vient d'inaugurer l'Archive Laographique de Musique. Elle a visité jusqu'à présent plusieurs départements de la Grèce et de l'Asie Mineure, et a réuni déjà, pour commencer, 1400 chants populaires qu'elle a enregistré sur disques. Les chants montrent, plus que tout autre chose l'âme des peuples comme dans un fidèle miroir. Pour les musiciens, cette collection, qui s'enrichira au fur et à mesure, sera une source inépuisable de précieux éléments pour l'étude de la musique populaire grecque.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΡΧ. 30.000.000
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΤΑΚΤΙΚΑ & ΕΚΤΑΚΤΑ . 120.496.050.250

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : ΟΞΕΑΛ ΑΘΗΝΑΣ - ΠΕΙΡΑΙΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ : ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ (ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑ)

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΑΛΟΥΡΓΕΙΟΝ :

Φιάλαι παντός είδους, Δαμιτζάνες πλεκταί, (Τζάμια) Ύαλοπίνακες Μάτ, Ύαλοπίνακες Διαμάντε, Ύαλικά οικιακής χρήσεως. Διάφορα καλλιτεχνικά ύάλινα είδη οικοδομικής (τουβλα, κέραμοι, φωταγωγοί)

ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ :

Σιδηροπυρίται Κασάνδρας, Έρμιόνης-Λιγνίται Ώρωπού, Κορύνης.

ΠΡΩΙ ΚΑΙ ΒΡΑΔΥ **OREODONT** ΔΑΜΒΕΡΓΗ

Ένα ωραίο φόρεμα συμπληρώνεται με ένα ωραίο ΠΑΠΟΥΤΣΙ, Κυρία μου θα το βρήτε με το δυσκολώτερο γούστο στο Κατάστημα ΞΕΝΑΚΗ Πανεπιστημίου 40

Ύποστηρίζετε την ἐγχώριον βιομηχανίαν αγοράζουσαι τὸ φρεσκώτατο βούτυρό μου κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὴν Κερκυραν γιὰ τὸ τσάϊ σας γιὰ τὰ γλυκά σας γιὰ τὰ φαγητά σας.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ
ΚΑΝΙΓΓΟΣ 6
Τηλέφ. 23-163

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ — ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1893

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΙΣ ΑΡΙΘΜΟΝ ΠΑΣΗΣ ΑΛΛΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ, ΑΙΓΥΠΤΩ ΚΑΙ ΚΥΠΡΩ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

THE BANK OF ATHENS TRUST COMPANY 205, West 33rd Str. NEW YORK

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ ΕΝ ΟΦΕΙ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

Νομικόν Γραφείον

Εθνικού Συμβουλίου Ελληνίδων

ΠΑΡΕΧΕΙ ΔΩΡΕΑΝ ΣΥΜΒΟΥΛΑΣ

Εκάστην Πέμπτην 12-1 μ. μ.

Οδός Αλεξάνδρου Σούτσου 26

ΡΑΠΤΕΤΕ ΔΙ' ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΚΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΑΧΕΩΣ
ΜΕ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΗΡΑ ΣΙΓΓΕΡ

Εφαρμόζεται με μίαν βίδα εις οίανδήποτε ραπτομηχανήν.
Παρέχεται ΔΩΡΕΑΝ πρὸς δοκιμὴν ἐπὶ 8 ΗΜΕΡΑΣ.

ΔΩΡΕΑΝ διδασκαλία κεντημάτων καὶ διαφόρων Ποικιλ-
μάτων με τὸν ΜΑΛΛΟΡΡΑΦΕΑ ΣΙΓΓΕΡ καὶ οὕτως καὶ
κοπτικῆς με ΙΧΝΑΡΙΑ ΣΙΓΓΕΡ δι' ἐσωτερικὰ καὶ ἐξω-
τερικὰ φορέματα ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδῶν. ==

ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΑΙ ΣΙΓΓΕΡ
ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ

ΠΩΡΙ ΚΑΙ
ΕΡΑΔΥ

OREODONT

ΔΑΜΒΕΡΓΗ

Αληθινή ωμορφιά
δὰ τῇ δερμα ὑγιείᾳ

ΚΑΙ Η ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ
ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΤΙ-
ΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΚΥΤΤΑΡΩΝ

Δέρμα δροσερό, νεανικό,
γεμάτο ζωή καὶ ὑγεία ΔΕΝ
μπορεῖτε ν' ἀποκτήσετε, καὶ νά
τὸ διατηρήσετε μάλιστα ἐφ' ὅρου ζω-
ῆς, χωρὶς τὴν «HORMONES DE BEAUTÉ»
Σпеσιαλιτέ μοναδική στὴν Ἑλλάδα καὶ
τὸ ἀνώτερο ὅλου τοῦ κόσμου γιὰ τὴν
ἐμπεριέχει ἐκχυλίσματα ἀδένων καὶ
δερματός καὶ ἐπὶ πλέον φυτικές διτα-
μίνες πού συμπληρώνουν τὴν ἐνέρ-
γεια τῶν ὁρμονῶν. Ἐπιδρᾷ κατ'εὐθείαν
στὰ κύτταρα. Τὰ διεγείρει, τὰ τρέφει,
τὰ πολλαπλασιάζει καὶ ἐπιφέρει τὴν
πραγματικὴ ἀναγέννηση τοῦ δερματός.

Χρησιμοποιήστε ἀμέσως τὴν «HORMONES DE BEAUTÉ» ἀνεξαρτήτως ποι-
ότητος δερματός καὶ ΗΛΙΚΙΑΣ. Τὸ μα-
ραμένο πρόσωπο θὰ ἀναζωογονηθῇ.
Τὸ νεανικὸ θὰ διατηρηθῇ. ACADEMIE
DE BEAUTÉ MME KETTY ΓΑΜΟΥ 35

Τομή δερματός

Τομή δερματός

ΤΗΛ. 22-098

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Μαγειρεύετε με ΜΙΑΝ (1) μόνον δραχμὴν ἡμερησίως
με τὸ νέον σύστημα κουζίνας καθαροῦ ἢ ἀκαθάρτου
πετρελαίου **HEIDENIA** (Flamme Bleue).

ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ:

Χωρὶς φυτῆλι, χωρὶς τρόμπαν
Χωρὶς προδέρμανσιν, χωρὶς δόρυβον
Χωρὶς μουτζούρες (καπνιές)

ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 500

Διαρκὴς παρακαταθήκη

Ε. ΠΟΘΗΤΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ: Βουλῆς καὶ Μητροπόλεως (Γωνία)

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: Λυκούργου 9 (Υποκατάστημα)

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Γ. Κουμάνης, Κομνηνῶν καὶ Τσιμισκῆ ἀριθ. 20.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΙΔΡΥΤΗΣ
1841

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (ΤΗ. 28 ΙΟΥΝΙΟΥ 1935) „ 9.864.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΙΩΑΝ. Α. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ ΑΛΕΞ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ:

Ἅγιος Νικόλαος (Κρήτη)	Θήβαι	Μεσσήνη
Ἀργίνοιον	Θήρα	Μιτυλήνη
Ἀγνιά	Ἰθάκη	Ναύπακτος
Ἀθήναι:	Ἰστιαία (Ξηροχώριον)	Ναύπλιον
Ἵπμα, ὁδὸς Μητροπόλεως 9	Ἰωάννινα	Νιγρίτα
» ἐν Καλλιθέα	Καβάλλα	Σάνθη
» ἐν Νέα Ἰωνία	Καλάβρυτα	Ὀρεσιῶς
» ἐν Παγκρατίῳ	Καλάμαι	Παξοὶ
Ἀίγιον	Καλαμπάκα	Παπάδος (Μυτιλήνης)
Ἀλεξανδρούπολις	Καρδίτσα	Πάτραι
Ἀλμυρὸς	Καρλόβασι (Σάμου)	Πειραιεὺς
Ἀμαλιάς	Καρπενήσιον	Πλωμάριον (Μυτιλήνης)
Ἀμύνταιον (Σόφοβις)	Καρναὶ (Ἅγιον Ὄρος)	Πόρος
Ἀμφίκλεια	Καστοριά	Ποταμὸς
Ἀμφισσα	Κατερίνη	Πρέβεζα
Ἄνδρος	Κέρκυρα	Πύλος
Ἀργοστόλιον	Κιλκίς	Πύργος
Ἄρτα	Κοζάνη	Ρεθύμνη (Κρήτης)
Ἀταλάντη	Κομοτινή	Σέρραι
Βάμος (Κρήτη)	Κόρινθος	Σητεία (Κρήτης)
Βέροια	Κύθηρα	Σικωνία (Κιάτον)
Βόλος	Κύμη	Σκιάθος
Γρεβενά	Κυπαρισσία	Σουφλίον
Γύθειον	Λαγκαδάς	Σπάρτη
Δημητσάνα	Λαμία	Σύρος
Διδυμότειχον	Λάρισα	Τρίκαλα
Δράμα	Λεβάδεια	Τρίπολις
Ἑδεσσα	Λευκάς	Φάρσαλα
Ἑλασσών	Λήμνος	Φλώρινα
Ἑλευθερούπολις (Πράβιον)	Λιμὴν Βαθέως (Σάμου)	Χαλκίς
Ζάκυνθος	Μεγαλόπολις	Χανιά (Κρήτης)
Ἡράκλειον (Κρήτης)	Μεσολόγγον	Χίος
Θεσσαλονίκη		

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ : ΕΝ ΑΙΓΥΠΤῳ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ: Rue Stamboul No 17

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΚΑΪΡῳ: Rue Emad el Dine No 17

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΕΝ ΖΑΓΑΖΙΚ: Rue Tewfik

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ Ἐξωτερικοῦ

HELLENIC BANK TRUST COMPANY, NEW YORK: 51 Maiden Lane

Ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, συμφώνως μετὰ τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας τῆς Νέας Ὑόρκης, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΟΛΟΣΧΕΡῶΣ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΑ \$ 1.350.000